

Asimi nunamut pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat

Namminersorlutik Oqartussat
2011

Asimi nunamut pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat
Nuuk, 2011-imi martsimi

© 2011 Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfik,
Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfik,
Namminersorlutik Oqartussat

Aaqqissuussisut
Troels Wissing aamma
Klaus Georg Hansen

Imai

1 Nassuiaatinut tunngasortaa	3
1.1 Aallaqqaasiut	3
1.1.1 Pilersaarusionermi nuna tamakkerlugu malitassat suuppat?	3
1.1.2 Pilersaarusionertermi nuna tamakkerlugu malitassat makkua	3
1.2 Tunuliaqutaq	4
1.2.2 Asimi Nunami soqutigisat assigiinngitsut eqikkarneqarnerat	5
1.2.3 Asimi nunamut isumalioqatigiit	6
1.2.4 Pilersaarusionertermut nunaminertallu atorineqarnerinut inatsimmik nutaamik iluarsaassinissaq	6
1.3 Siunertaq	7
1.4 Atuuffia	7
1.5 Asimi nunamut pilersaarusionertermut	8
1.5.1 Nunaannarmut pilersaarutit	8
1.5.2 Sumiiffiit allat sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiorfartinnut atugassiissutigineqartut, kiisalu sumiiffiit immikkut sukisaarsaarfissatut atugassiissutigineqartut	10
1.5.3 Asimi nunami teknikkimut atortut annerusut	11
1.5.4 Savaateqarfiit qeqertallu qimmeqarfiit il.il.	12
1.6 Illuaqqat	12
1.7 Pilersaarusionermi nuna tamakkerlugu malitassani sumiiffiit aggorneri	14
1.7.1 Sumiiffiit sunngiffimmi illuaqqanut illunullu aasarsiorfartinnut il.il. atugassat (sumiiffiit K-t)	14
1.7.2 Sumiiffiit immikkut sukisaarsaarnissamut atugassat (sumiiffiit L-it)	15
1.7.3 Sumiiffiit savaateqarnermut, nunalerinermut, immap atorineqarneranut, orpinnik naatitsinertermut, qeqertanut qimmilivinnut il.il. atugassat (sumiiffiit M-it)	16
1.7.4 Sumiiffiit teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atugassat (sumiiffiit N-it)	16
1.7.5 Sumiiffiit sanaartorfigineqartussaannngitsut (sumiiffiit O-t)	17
1.8 Asimi nunami avatangiisinut, pinngortitamut, kulturimut aamma nalunaarasuartaatitigut attaveqatigiinnertermut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaat	18
1.8.1 Avatangiisinik illersuineq	18
1.8.2 Pinngortitamik illersuineq	19
1.8.3 Kulturip oqaluttuarisaanera	20
1.8.4 Nalunaarasuartaatitigut attaveqatigiinnerq	21
1.9 Inatsisitigut sunniutit	21
1.10 Tusarniaaneq inaarutaasumillu aalajangiineq	21
2 Aalajangersakkanut tunngasortaa	23
Siunertaq	23
Atuuffia	23
Taaguutit	24
Sumiiffinnut immikkoortunut assigiinngitsunut aalajangersakkat	25
Sumiiffiit sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiorfartinnut il.il. atorineqartut (Sumiiffiit K-t)	25
Sumiiffiit immikkut ittumik sukisaarsaartarfittut atorineqartut (Sumiiffiit L-it)	26
Sumiiffiit savaateqarfinnut, nunalerinermut, immamik atuinertermut, orpinnik naatitsinertermut, qeqertanut qimmilivinnut atugassanngortinneqartut (Sumiiffiit M-it)	26
Sumiiffiit teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atorineqartut (Sumiiffiit N-it)	27
Sumiiffiit sanaartorfigineqartussaannngitsut (Sumiiffiit O-it)	28
Inatsisitigut sunniutissat	29
Atuutilersitsinissamut aalajangersakkat	29

3 Pilersaarusionermi nuna tamakkerlugu malittarisassani sumiiffiit aggornerinut pineqartunut

ataatsimut takussutissiaq	30
3.1 Kommuneqarfik Sermersooq	30
3.2 Qeqqata Kommunian	30
3.3 Qaasuitsup Kommunian	31
3.4 Kommune Kujalleq	32

Nunap assinga, ilanngussaq

Ilanngussaq 1.1: Kommuneqarfik Sermersuumi sumiiffiit aggornerinut nunap assinga	34
Ilanngussaq 1.2: Nuummuteq nunaqarfinnullu qanitaaniittunut nunap assinga	33
Ilanngussaq 1.3: Nuuk tassanilu sumiiffiit aggorneri	34
Ilanngussaq 1.4: Nuup avannamut kangia tassanilu sumiiffiit aggorneri	35
Ilanngussaq 1.5: Nuup kujataanni tassanilu sumiiffiit aggorneri	36
Ilanngussaq 1.6: Qeqertarsuatsiaat tassanilu sumiiffiit aggorneri	37
Ilanngussaq 1.7: Paamiut, Arsuk aamma Ivittuut taakkunanilu sumiiffiit aggorneri	38
Ilanngussaq 1.8: Tasiilaq nunaqarfiit qanitaaniittut taakkunanilu sumiiffiit aggorneri	39
Ilanngussaq 1.9: Tasiilaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri	40
Ilanngussaq 1.10: Illoqqortoormiut tassanilu sumiiffiit aggorneri	41
Ilanngussaq 2.1: Qeqqata Kommunian sumiiffiit aggornerinut nunap assinga	42
Ilanngussaq 2.2: Sisimiut tassanilu sumiiffiit aggorneri	43
Ilanngussaq 2.3: Kangerlussuaq tassanilu sumiiffiit aggorneri	44
Ilanngussaq 2.4: Itilleq aamma Kangaamiut taakkunanilu sumiiffiit aggorneri	45
Ilanngussaq 2.5: Maniitsoq aamma Tasersiaq taakkulu eqqaanni sumiiffiit aggorneri	46
Ilanngussaq 2.6: Maniitsoq tassanilu sumiiffiit aggorneri	47
Ilanngussaq 2.7: Napasoq aamma Atammik taakkunanilu sumiiffiit aggorneri	48
Ilanngussaq 3.1: Qaasuitsup Kommunian sumiiffiit aggornerinut nunap assinga	49
Ilanngussaq 3.2: Qaasuitsup Kommunian Kujallermin sumiiffiit aggornerinut nunap assinga	50
Ilanngussaq 3.3: Kangaatsiaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri	51
Ilanngussaq 3.4: Aasiaat eqqaannilu sumiiffiit aggorneri	52
Ilanngussaq 3.5: Qasigiannugit eqqaannilu sumiiffiit aggorneri	53
Ilanngussaq 3.6: Ilulissat eqqaannilu sumiiffiit aggorneri	54
Ilanngussaq 3.7: Ilulissat avannaanni tassanilu sumiiffiit aggorneri	55
Ilanngussaq 3.8: Saqqaaq aamma Qeqertaq eqqaannilu sumiiffiit aggorneri	56
Ilanngussaq 3.9: Qeqertarsuaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri	57
Ilanngussaq 3.10: Uummannaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri	58
Ilanngussaq 3.11: Qaasuitsup Kommuniata Qeqqani sumiiffiit aggornerinut nunap assinga	59
Ilanngussaq 3.12: Upernavik eqqaanilu sumiiffiit aggorneri	60
Ilanngussaq 3.13: Kullorsuaq aamma Nuussuaq taakkulu eqqaanni sumiiffiit aggorneri	61
Ilanngussaq 3.14: Qaanaaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri	62
Ilanngussaq 4.1: Kommune Kujallermin sumiiffiit aggornerinut nunap assinga	63
Ilanngussaq 4.2: Qaqortoq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri	64
Ilanngussaq 4.3: Qaqortup kangia tassanilu sumiiffiit aggorneri	65
Ilanngussaq 4.4: Qassimiut eqqaanilu sumiiffiit aggorneri	66
Ilanngussaq 4.5: Narsaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri	67
Ilanngussaq 4.6: Narsap Ilua tassanilu sumiiffiit aggorneri	68
Ilanngussaq 4.8: Qassarsuk, Narsarsuaq aamma Igaliku taakkulu eqqaanni sumiiffiit aggorneri	70
Ilanngussaq 4.9: Saarloq aamma Alluitsup Paa taakkunanilu sumiiffiit aggorneri	71
Ilanngussaq 4.10: Nanortalik tassanilu sumiiffiit aggorneri	72
Ilanngussaq 4.11: Tasiusaq, Narsaq Kujalleq aamma Aappilattoq taakkulu eqqaanni sumiiffiit aggorneri	73

1 Nassuiaatinut tunngasortaa

1.1 Aallaqqaasiut

1.1.1 Pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat suuppat?

Pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat Naalakkersuisut sanaartorfissanik pilersaarusiortarnerminnut sakkussaasa ilagaat. Pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat atorlugit Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarput, tassanilu kommunit pilersaarusiortarnerannut killissarititaasut pingaarnerit malitassallu aalajangersarneqartarput. Pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassani sumiiffinnut pineqartunut malittarisassiuisoqartarpoq. Taamaattumik pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat kommuninut inatsisitigut atuuttussanngortarput, taamaalillunilu kommunini sanaartorfissanik pilersaarusiortarnermi nunaminertanullu tunngatillugu aqutsinermi pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat malinneqartussaapput. Immikkoortoq 1.1.2-mi takuneqarsinnaasutut kommunit namminneerlutik kommunimi susassaqaarfisamik iluannut tunngatillugu nuna tamakkerlugu pilersaarutit iluarsissallugit periarfissaqarput. Tamatuma saniatigut pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat innuttaasunut inatsisitigut atuuttussanngortarput, taamaattumillu kommunini nunaminertanik pilersaarusiortarnermut nunaminertanillu aqutsinermut malitassani nuna tamakkerlugu pilersaarutitut malitassat malinneqartussaapput. Pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat pilersaarusiortarneq aamma nunaminertat atorineqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 17. november 2010-meersumi (pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorineqarnerinut inatsit) § 8 naapertorlugu suliarineqassaaq.

1.1.2 Pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat makkua

Pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat uku malillugit asimi nunami pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorineqarnerinut aalajangersakkat pingaarnerit suliarineqarput. Aalajangersakkat kommunimi pilersaarutini aalajangersakkat pingaarnerit assigaat, aammalu kommunit nunaminertanik aqutsinerannut innuttaasunullu naleqqiullugu inatsisitigut sunniutissaat assigalugit.

Pilersaarusiortarnermut aamma nunaminertat atorineqartarnerinut inatsimmi § 18-imi asimi nunami sumiiffiit immikkoortunut agguarneqartarnerinut aalajangersakkanik atuutsisoqalerpoq. Pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassani aalajangersakkat taassuma nunaannarmut tamarmiisumut pilersaarusiortarnermi atuuttussanngortinneqarnissaanut pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat assersuutissani siulliuvoq.

Pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassani kommunini tamani sumiiffiit agguarneqarput. Kommunit pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat naapertorlugit aqutsisussaapput. Tamatuma kingunerisaanik kommunit pilersaarusiortarnermik ingerlatitseqqinnerminni sumiiffinnut immikkoortunut ataasiakkaanut tamanut pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassani aalajangersakkat naapertorlugit sukumiisunik aalajangersagaliussapput. Aamma tamatuma kingunerisaanik pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassani asimi nunami sumiiffinnut agguarneqarsimasunut aalajangersakkat pingaarnerit kommuninut iluarsineqarsinnaapput. Tamanna pissappat, kommunillu asimi nunami pilersaarusiortarneqarnissamut malitassanik, pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassani allasimasunit allaanerusunik peqarnissaq kissaatigippassuk, kommunit ataasiakkaat kommunimi pilersaarummi pingaarnernik aalajangersaaffiusumik suliaqassapput.

Taamaattumik pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassat asimi nunamut maleruagassiaapput ataatsimoortut, 1. januar 2011-llu kingorna kommunit asimi nunamut pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorineqarnerinik tiguseraarpata, taakku malillugit kommunit aqutsisussaapput. Kommunit pilersaarusiortarnerup

ingerlateqqinneqarnerani sumiiffinnut agguarneqarsimasunut ataasiakkaanut aalajangersakkanik allanngu-inissamut periarfissaqarput. Tassalu pilersaarusiornerm nuna tamakkerlugu malitassat siunissami kommunit asimi nunami sumiiffinnut pilersaarusiortarnerat malillugu taarseriartuaarneqartussaapput.

1.2 Tunuliaqutaq

Inatsisartut 2008-miit pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugu inatsisitigut suliniutinik arlalinnik ingerlataqarsimapput. Pilersaarusiornermut nunaminertallu atorneqartarnerinut inatsit kingulleq 2010-mi ukiakkut ataatsimiinnermi akuerineqarpoq¹. Pilersaarusiornermut nunaminertallu atorneqartarnerinut inatsisit iluanni suliniutit nutaat, kommunit 18-iusut kommuninut sisamanut kattunneqarlutik kommunini iluarsaaqqinnermut atatillugu suliarineqarput. Aammalu aaqqissuusseqqinnermut isumalioqatigiissitap pilersinneqartup isumaliutissiissummini² inassuteqaatai tunngavigalugit inatsisiliortoqarpoq.

Kommunit namminneerlutik aalajangiisinnaanerisa annertusinissaa, aammalu kommunini pilersaarusiornermi aalajangiisinnaatitaaffiit annertusinissaat pilersaarusiornermut nunaminertallu atorneqartarnerinut inatsimmik allannguinnermi siunertat pingaarnert ilagaat. Kommunit namminneerlutik aalajangiisinnaanerisa annertusitinniarneqarneranut ilagitillugu, 1. januar 2009 aallarnerfigalugu kommunit kommunini pilersaarusiarnikk namminneerlutik akuersisinnaalernissamut piginnaatinneqalerput. Aamma tamatuma ilaatut kommunit 1. januar 2011 aallarnerfigalugu asimi nunami pilersaarusiornermut nunaminertallu atorneqartarnerinut oqartussaaffik, maannamut Naalakkersuisunit pisussaaffigineqarsimasooq tigusussaavaat. Oqaaseq asimi nuna sumiiffinnut illoqarfiit nunaqarfiillu aggornerisa avataanniittunut tamanut ataatsimut taaguutaavoq.

Kommunit ataasiakkaat asimi nunamut pilersaarusiortarneq misilittagaqarfigereerpaat. Pilersaarusiortarnermut nunaminertanillu atuinnermut maleruagassat maannamut atuuttuusimasut malillugit kommunit asimi nunami sumiiffinnut ataasiakkaanut pilersaarusiorsinnaanerit ajornartinneqarsimanngilaq. Asimi nunamut pilersaarusiortarnerit siornatigut illoqannginersami pilersaarutini taaneqartarsimapput. Kiisalu kommunit Naalakkersuisut akuersissuteqarnerisigut nunaannarmut pilersaaruteqarfiusut iluanni nunaminertanik atugassiisarnissamut oqartussaaffik tigusinnaasarsimavaat.

Asimi nunami nunaminertanik aqutsinnermut akisussaaffik qitiusumik allaffeqarfimmi oqartussaasut tiggummigallarmassuk, asimi nunamik aqutsineq ataqatigiissaagaanngingaatsiartumik aammalu suliatut ataasiakkaatut ingerlanneqartarsimavoq. Pisortani oqartussaasut, suliffeqarfiit innuttaasulluunniit asimi nunami illuaqqanik atortunilluunniit sananiarlutik kissaateqaraangata, suliassanut ataasiakkaanut qinnuteqaatit Naalakkersuisunit suliarineqartarput, tassanngaanniillu Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasut, suliassaqaqfinnut ataasiakkaanut soqutigisaqartut tusarniaaffigineqartarsimapput. Tassani amerlanertigut kulturip oqaluttuarisaaneranut oqartussaasut (Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu) imaluunniit avatangiisinut pinngortitamullu oqartussaasut³ tusarniaaffigineqartarsimapput. Tusarniaanermi akissuteqaatit tunngavigalugit Namminersorlutik Oqartussani pilersaarusiortarnermut nunaminertanillu atuinnermut oqartussaasut⁴ nunaminertamut qinnuteqaatigineqartunut atugassiinikkut atuisinnaatitaanermik akuersissuteqartoqassanersooq aalajangiisarput.

¹ Aamma 2008-miit pilersaarusiornermut nunaminertallu atorneqartarnerinut peqqussut (Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 5. december 2008-meersoq) aamma pilersaarusiornermut nunaminertallu atorneqartarnerinut nalunaarut (Kommunit pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 26. februar 2009-meersoq) atuutinneqalerput. Pilersaarusiornermut nunaminertallu atorneqartarnerinut inatsisip akuerineqarneratigut taakku atorunnaarsinneqarput.

² Pisortat sullissiviisa aaqqissuussaanerat pillugu isumaliutissiissut, Aaqqissuusseqqinnermut Isumalioqatigiissitaq, 2005.

³ Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik (Avatangiisinut Pinngortitamullu Immikkoortortaqarfik) kiisalu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik (Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfik).

⁴ Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfik (Nunamik pilersaarusiortarnermut immikkoortortaqarfik).

Asimi nunami pilersaarusiornermut nunaminertallu atorneqarnerannik aqutsinermut atatillugu asimi nunami naammattumik inissaqartoq isumaqartarneq ilisarnaataasimavoq. Taamaattumik asimi nunami nunaminertanik atuisinnaatitaanissamik qinnuteqaatinik tigusaqartoqartillugu, suliasat ataasiakkaat suliamiit suliamut isummerfigineqarnissaat naammattoq naliliisoqartarsimavoq. Nunaminertanik atugassiiisarnermut atatillugu avatangiisinik ataatsimut eqikkarneqartunik pilersaarusiortarnissap pisariaqartinneqarneranik annertuumik misigisaqartoqartarsimanngilaq.

1.2.1 Nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnerup pisariaqartinneqarnerata aallunneqarnissaatalu annertusinera

Nunap iluani aammalu kommunini sanaartorfissanik pilersaarusiortarnerit oqimaaqatigiissinnissaat, aammalu kommunit nammineerlutik aqutsinerisa annertunerulersinneqarneratigut kommunini pilersaarusiortarnerup nukittunerulersinneqarnissaa qulakkeerneqassappata, nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnerup pisariaqartinneqarnera aallunneqarnissaalu annertunerulersimavoq. Nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarneq nukittortinniarlugu suliniutit arlallit aallartinneqarput, taakkunungalu ilaatigut nunap assingnut nunamilu sumiiffinnut paasissutissanut isaariaq ataatsimoorussa, NunaGIS (www.nunagis.gl), Namminersorlutik Oqartussat kommunini pilersaarusiornermut soqutigisaasa allattorsimaffiat, kiisalu asimi nunami suliniutit pilersinneqarput, tamatumalu inernerisaanik pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorneqarnerinut inatsisip iluarsaanneqarnera taaneqartoq suliarineqalerpoq, taannalu nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut malitassat, asimi nunamik sumiiffiit aggornerinut agguiffiusut uku atorlugit atuuttussanngortinneqarpoq.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiortarnermi kommunit pilersaarusiortarneranni Namminersorlutik Oqartussat piumasaqaataannut sinaakkusiussassat aalajangersarneqarnissaat siunertarineqarpoq, tamatumungalu peqatigitillugu kommunini pilersaarutit Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaannut akerliunnginnissaat qulakkeerniarneqarluni, tassungalu immikkoortuni soqutigisat ilaapput.

Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani ukunani asimi nunami pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorneqarnerinut oqartussaaffiup Naalakkersuisuniit kommuninut nuunneqarnerani, ikaarsaarnerup naleqquttuunissaata qulakkeerneqarnissaa immikkut siunertarineqarpoq. Asimi nunamut pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat kommunit asimi nunami nunaminertanik aqutsineranni tunngavissanik pilersitsiviussaaq, taakkulu kommunini pilersaarutitut ilaatinneqassapput. Asimi nunamut pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat kommunit nunaminertanik aqutsinermik 1. januar 2011 aallarnerfigalugu tigusinerisa kingorna pilersaarusiornissamut tunngavissatut siullertut atuutissapput. Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat atuutilernerisa kingorna kommunit aqutsinerminni taakku tunngavigissavaat. Tamatuma kingorna kommunit pilersaarusiortarnermut tunngaviusunik allannguinnissaq kissaatigunikku, asimi nunamut pilersaarusiornissamut tunngavissanik nutaanik suliaqarnissamut periarfissaqassapput. Asimi nunami nunaannarmut pilersaarutit atuuttut atuutiinnassapput, pilersaarutillu taakku pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat atuutilerneranni allannguuteqassanngillat.

1.2.2 Asimi Nunami soqutigisat assigiinngitsut eqikkarneqarnerat

Asimi nuna sumiiffittut, sunilluunniit siunertaqarfiusunik suliaqarnernut tamanut inissaqartitsiviungaatsiartutut isigineqarsinnaajunnaarsimavoq. Soqutigisallit suliallillu assigiinngitsorpasuit asimi nunami nunaminertanik atuinerat annertusiartorpoq. Asimi nuna soqutigisanit ataasiakkaanut tunngasuinnarnut atorneqannginnami artorsartitsivoq. Artorsartitsineq soqutigisat assigiinngitsut ataatsimut sunniutaannik pissuteqarpoq. Asimi nunap atorneqarnerata annertusiartornera pissutaalluni, avatangiisinut pingaarnermik aammalu soqutigisanik assigiinngitsunik eqikkaaviumik pilersaarusiornissap pisariaqartinneqarnera annertusisimavoq.

Asimi nunami soqutigisat uku assersuutitut taaneqarsinnaapput: Nunalerineq, aatsitassanik piiaaneq, erngup nukinganik innaallagissiorfiit, suliffissuit, aallaaniarneq, piniarneq, sukisaarsaaneq timersornerlu, takornariaqarneq, kulturip oqaluttuarisaanerani soqutigisat, pinngortitamik allanngutsaaliuineq, kiisalu imermut imigassamut isumalluutit aamma pinngortitamik illersuinissamut soqutigisat.

Soqutigisat amerlasuut pisuni arlalinni asimi nunami sumiiffinnik aalajangersimasunik atuinnermi soqutigisanik aporaaffiusinnaapput. Assersuutigalugu asimi nunami sumiiffinni immikkut ittumik eqqissimatitsinissat naapertorlugit, imaluunniit nunat tamat akornanni isumaqatigiissutit tunngavigalugit pinngortitamik illersuiffissatut immikkoortinneqarsimasuni illuaraliornissamik kissaateqarnermut atatillugu soqutigisanik aporaaffiulersinnaapput. Tamatumunnga assersuutissatut taaneqarsinnaasoq alla tassaasinnaavoq, sumiiffimmi itsarnitsanik nunamiittunik peqarnera pissutigalugu kulturip oqaluttuarisaanerani soqutigisaqarfiusumi suliffissuarnik sananissamut kissaateqarnerit.

1.2.3 Asimi nunamut isumalioqatigiit

Asimi nunami pilersaarusiortarnerup suliarineqarnerani Namminersorlutik Oqartussat asimi nunamut isumalioqatigiinnik pilersitsipput. Isumalioqatigiit isumalioqatigiinni sulinerpiami oqartussaasunik, politikikkut partiinik soqutigisaqatigiinnilluunniit ilaatitsinissaq siunertarinngilaat. Sullissisut taakku tamarmik pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorneqarnerinut peqqussutit iluarsaanneqarneranut aammalu malitassat uku suliarineqarnerinut atatillugu pissusissamisuuinnartumik ilaatinneqarput.

Kisianni isumalioqatigiit inunnik assigiinngitsunik tunuliaqutaqartunik arlalinnik inuttaqarpoq, isumalioqatigiillu katiterneqarnerani nunap sukutsiani najugaqarneq, ukiut, ilinniakkat, suliat aammalu arnaaneq angutaanerlu eqqarsaatigalugit assigiinngisitaartitsinissaq pingaartinneqarpoq. Inuit suleqataatinneqartut tamarmik inuttut ataasiakkaatut ilaasortaatinneqarput, aammalu suliatigut ilinniartitaanikkullu tunuliaqutatik tunngavigalugit inuit taakku asimi nunamik paasinninnerminnut ingerlatsinermullu akissuteqartarsimapput tunngavissa-limmillu ilassuteqartarsimallutik.

Isumalioqatigiit 2007-imi novembarimi aamma 2008-mi oktobarimi marloriarlutik isumasioqatigiipput, taakkunungalu ilassutigalugu nalunaarusiat marluk saqqummiunneqarput⁵. Isumasioqatigiinnermi siullermi pingaartumik pinngortitamik paasinninneq aammalu asimi nunamik atuneq pillugu paasinninnermik oqallin-nerup aallartinnissaa siunertarineqarpoq. Kisiannili isumasioqatigiinnerit aappaanni asimi nunami pilersaaru-siortarnerup oqallisigineqarnissaa siunnerfigineqarneruvoq, tassunga nunap sumiiffinnut aggorneqarnis-saanut periarfissat ilaatinneqarlutik.

Isumasioqatigiit marluk taakku pitsaasunik katersivigineqarput, taakku Namminersorlutik Oqartussat asimi nunami pilersaarusiortarnermik suliaqarnerisa ingerlaqqinnissaanut isumassarsiulluarput.

1.2.4 Pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorneqarnerinut inatsimmik nutaamik iluarsaassinissaq

Pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorneqarnerinut inatsit Inatsisartut 2010-mi ukiakkut ataatsimiinne-ranni iluarsaanneqarmat, inatsit asimi nunami ilusiliisarnermut pingaarnermut maleruagassanut aalajanger-sakkamik imaqaqarpoq (§ 18). Asimi nunami ilusiliinissamut pingaarnermut aalajangersakkap atuutiler-neratigut, asimi nuna makku eqqarsaatigalugit nunami sumiiffinni sumiiffiit aggornerinut agguarneqar-tussanngorpoq killilerneqartartussanngorlunilu:

1. Sumiiffiit sunngiffimmi illuaqqanut illunullu aasarsiortarfinnut il.il. atugassat (sumiiffiit K-t)

⁵ "Asimi nuna pillugu isumasioqatigiinneq, Nuuk, 22.-23. november 2007" aamma "Asimi nuna pillugu isumasioqatigiinneq, Nuuk, 16.-17. oktober 2008".

2. Sumiiffiit immikkut sukisaarsaarnissamut atugassat (sumiiffiit L-it).
3. Sumiiffiit savaateqarnermut, nunalerinnermut, immap atorneqarneranut, orpinnik naatitsinnermut, qeqertanut qimmilivinnut il.il. atugassat (sumiiffiit M-it).
4. Sumiiffiit teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atugassat (sumiiffiit N-it).
5. Sumiiffiit sanaartorfigineqartussaannngitsut (sumiiffiit O-t). Imatut aggorlugit:
 - Sumiiffiit ivigartorfissatut atugassanngortitat (sumiiffiit O-I-t).
 - Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut (sumiiffiit O-II-t).
 - Inuilaarsuaq (sumiiffiit O-III-t).

1.3 Siunertaq

Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat atuutsinneqalernerisigut asimi nunami kommunit pilersaarusiortarnerinut malittarisassiornissaq Namminersorlutik Oqartussat kissaatigaat. Asimi nunamut nunap assingi NunaGIS-ikkut suliarineqassapput.

Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani Namminersorlutik Oqartussat imaattunik anguniagaqarput:

- Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat atorlugit asimi nunami nunaminertanik pilersaarutaanngitsumik atuinnissaq akiorneqassaaq.
- Asimi nunami sumiiffiit inatsisitigut tamanna pillugu aalajangersakkat nutaat tunngavigalugit nunami sumiiffiit aggornerinut agguarneqassapput killilersorneqassallutillu.
- Asimi nunami ammaannartumi Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaat isumagineqassapput.
- Asimi nunamut oqartussaaffik kommuninut tunniunneqarpat, asimi nunami nunaminertanik atuinnermut aalajangersakkat tunngavigalugit maleruagassanik pingaarnernik peqartoqariissaaq.
- Kommunit nunaminertanut oqartussaaffimmik tigusinerisa aammalu asimi nunami pilersaarusiornissamut pisussaaffiup atuutsinneqalernerata kingorna asimi nunami sumiiffinnut aalajangersakkanik pingaarnernik peqartoqarnissaa pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani qulakkeerneqassaaq, taakku aalajangersakkanik sukumiisunik, kommunit nunaminertanik aqutsinissaannut pisariaqartinneqartunik tapertaqartinneqassapput.

1.4 Atuuffia

Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani asimi nunami sumiiffiit aggorneri, 1. januar 2011 aallarnerfigalugu Namminersorlutik Oqartussaniit kommuninut nuunneqartussat pineqarput. Tassani sumiiffiit aggorneri, kommunit pilersaarutaanni atuuttuni illoqarfiup nunaqarfiullu iluani sanaartugassanut atugassiifinngitsut pineqarput. Tamatumunnga tunngatillugu erseqqissarneqassaaq, pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani killiliussat kommunit pilersaarutaanni illoqarfinni nunaqarfinnilu sumiiffiit aggornerinut aalajangersarneqarsimasunut nuunneqartussaammata, takuuk pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorneqarnerinut inatsimmi § 17, imm. 2, tassanilu pineqarput:

- Inissiat.
- Sumiiffiit inuussutissarsiornermik ingerlataqarfiusut umiarsualiveqarfiillu.
- Sumiiffiit qitiusut.
- Nunaminertat sanaartorfigineqanngitsut kiisalu nunaminertat sukisaarsaarnissamik siunertaqarfiusut.
- Pilersuinnermi teknikkimik atortoqarfiit kiisalu attaveqaateqarnermut atortut allat.

Sumiiffinni aggornerit nunaannarmut pilersaarutini aalajangersarneqarsimasut, pilersaarusiornissamut nunaminertanillu atugassiisarnermut oqartussaaffiit Naalakkersuisuniit tunniunneqarsimatillugit nuna tamakker-

lugu pilersaarusiortarnermut aalajangersakkanut ilaatinneqanngillat. Sumiiffiit kommunit aggornerisa avataanniittut, soorlu Tunup Avannaarsuani Nuna Allannugutsaaliugaq aamma Dundas, kommuninut tunniunneqassanngillat, taamaattumillu sumiiffiit taakku pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassanut ilaatinneqanngillat.

1.5 Asimi nunamut pilersaarusiortarneq

Maannakkorpiaq asimi nunami sumiiffinnut pilersaarutit arlallit nunaannarmi illoqannginnersami pilersaarutitut, Naalakkersuisunit akuerineqarsimasutut atuupput. Kommunit arlallit nunaannarmut illoqannginnersamut pilersaarusiortarnermut, naalakkersuisullu akuersissuteqartarnerinut atatillugu kommunit nunaminertanik atugassisarnermut oqartussaaffik tigusaapaat.

1.5.1 Nunaannarmut pilersaarutit

Nunaannarmut pilersaarutit atuuttut tamarmik sumiiffiit aggornerinut pineqartunut pilersaarutitut tunngaviusutut atuutiinnassapput, aammalu pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malitassiat kommunini ataasiakkaani sumiiffiit aggornerinut pineqartunut pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atornerqarnerinut malittarisassanik allannguissanngillat. Nunaannarmut pilersaarutit amerlanersaat asimi nunami sumiiffiit aggornerinut aalajangersakkat nutaat naapertorlugit sumiiffittut sunngiffimmi illuaqqanut illunullu aasarsiorfarinnut il.il. atugassatut isigineqassapput. Tamatuma saniatigut sumiiffiit aggornerinik ataasiakkaanik, sumiiffittut immikkut sukisaarsaarfissatut nalilerneqartariaqartunik peqarpoq. Nuup eqqaani sumiiffiit aggorneri marluk tamatumunnga assersuutigineqarsinnaapput: Itinnera (lejrskolertarfittut atugassiissutigineqartoq) aamma Qooqqut (sukisaarsaarfittut takornariaqarnermilu siunertanut atugassanngortinneqartoq aammalu nunaminertanik sunngiffimmi illuaqqanut, illunut aasarsiorfarinnut takornarianullu illuaqqanut atugassiiffiusoq). Taakku saniatigut Maniitsup eqqaani Apussuarni sumiiffiit aggornerat, sisoraatinik timersornermut kiisalu sunngiffimmi illuaqqanut illunullu aasarsiorfarinnut atugassiiffiusoq, kiisalu Qasigianniguit kujataani sumiiffiit aggornerat, katersugaasiveqarnermut atugassiissutigineqartoq pigineqarput. Kommunini pilersaarusiortarnermut sumiiffiit aggorneri, nunaannarmut pilersaarutinut ilaatinneqartut taakku pilersaarusiortarnermi nuna tamakkerlugu malittarisassanik sumiiffiit aggornerinut toqqarneqartunut atugasarititaasut assinginik atugassaqaartitsiviullutik ilaatinneqassapput.

Maannarpiaq nunaannarmut pilersaarutit atuuttut ukununga tunngasuupput:

Kommuneqarfik Sermersooq

Nuuk

- Nunaannarmut pilersaarut nr. 1, Qoorloq, nunaqarfimmi inuerutitami sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiorfarinnut il.il. atugassiiffiusoq.
- Nunaannarmut pilersaarut nr. 2, Nuup Kommuneani illuaqqat, Nuup eqqaani sumiiffinni assignigitsuni 17-ini sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiorfarinnut il.il. atugassiiffiusoq.
- Nunaannarmut pilersaarut nr. 7, Itinnera, lejrskoleqarnermi immikkut qasusaarfissatut atugas-siiffiusoq.

Qeqqata Kommunian

Maniitsaq

- Apussuarni sumiiffimmut pilersaarut N1, sisoraluni timersornermut akunnittarfeqarnermullu, kiisalu sunngiffimmi illuaqqanut illunullu aasarsiorfarinnut immikkoortinneqarluni immikkut sukisaarsaarfissatut atugassiiffiusoq.

- Nunaannarmut pilersaarut nr. 2, Maniitsup Kommuneani illuaqqat, Maniitsup Kommunerisimasaata iluani sumiiffinni assigiinngitsuni sisamani sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiortarfinnut il.il. atugassiiffiusoq.

Qaasuitsup Kommunia

Qasigiannugit

- Nunaannarmut pilersaarut Kangerlukumi 'Najugaqarfik uumassusilik', sumiiffiup aggornerani kulturip oqaluttuarisaanerani naleqartitat pissutigalugit katersugaasiveqarnermut immikkoortinneqarluni immikkut sukisaarsaarfissatut atugassiiffiusoq.

Taakku saniatigut nunaannarmut pilersaarutitut siunnersuutit arlallit, Naalakkersuisunit akuerineqarsimanngitsut, imaluunniit kommunini pineqartuni ukunani kommunalbestyrelsinit inaarutaasumik akuerineqarsimanngitsut pigineqarput:

Kommuneqarfik Sermersooq

Nuuk

Nunaannarmut pilersaarummut siunnersuut, sulii kommunalbestyrelsimit inaarutaasumik akuerineqarsimanngitsut⁶:

- Nunaannarmut pilersaarut nr. 3, Qooqqut, nunaqarfimmi inuerutitami ilaatigut sunngiffimmi illuaqqanut, illunut aasarsiortarfinnut aamma takornarianut illuaqqanut atugassiiffiusoq.

Sumiiffiup aggornera pilersaarusiortnermi nuna tamakkerlugu malitassani sumiiffiit immikkoortuattut toqqarneqarpoq.

Qeqqata Kommunia

Sisimiut

Sisimiut eqqaanni nunaannarmut pilersaarutit, kommunalbestyrelsimit inaarutaasumik akuersissutigineqarsimanngitsut aammalu Naalakkersuisunit akuersissutigineqarsimanngitsut marluk pigineqarput:

- Nunaannarmut pilersaarut nr. 1, Sisimiut eqqaanni kangerlunni illuaqqat. Pilersaarutitut siunnersuummi sumiiffinnik sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiortarfinnut il.il., kiisalu sumiiffinnik pingasunik immikkut ittumik sukisaarsaartarfissanik, sumiiffiup takornarianut illuaqqanut immikkoortinneqarsimanera pissutigalugu immikkoortitsisoqarpoq.
- Nunaannarmut pilersaarut nr. 2, Kangerlussuaq. Pilersaarutitut siunnersuummi sumiiffinnik takornariaqarnermut, kiisalu aqqusinernik illinernillu sanaartorfissanik aammalu sumiiffinnik sanaartorfiumngitsunik piniarfissanik immikkoortitsisoqarpoq. Nunaannarmut pilersaarutit inaaarsarneqarnissaanut pinngortitamik illersuinermit inatsit naapertorlugu Kangerlussuarmi ingerlatsinissamut pilersaarutit inaaarsarneqarnissaa utaqqineqarsimavoq, taannalu 2010-mi juunimi Naalakkersuisunit inaarutaasumik akuerineqarpoq.

⁶ Namminersorlutik Oqartussat kommuninut nalunaaruteqarput, 2005-imiit 2014-imut Nuup Kommuneani kommunimut pilersaarummik Naalakkersuisut akuersissuteqarnermikkut Qooqquni sumiiffiup aggornera, kommunit asimi nunamut soqutigisaqarfiisa ilagisaat akuerisimagaat. Taamaattumik Namminersorlutik Oqartussat nalunaaruteqarput, kommunimi pilersaarummut Qooqqunut tunngatillugu tapiliussaq (nunaannarmut pilersaarut) Naalakkersuisut siuumoortumik akuersiteqqaarnagit atuutilersinnaasoq.

Sumiiffiit aggorneri nunaannarmi pilersaarutitut siunnersuutitut marlunnut ilaatinneqartut pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani sumiiffiit aggornerisut toqqarneqarput. Nunaannarmut pilersaarut nr. 1-imi sumiiffiit aggorneri ataasiakkaat pinngortitamik illersuineri soqutigisat eqqarsaatigalugit killilerneqarput.

Kommune Kujalleq

Narsaq

Nunaannarmut pilersaarummi Narsap avannaani sumiiffiit aggorneritut arlalinnut siunnersuuteqartoqarpoq, taannalu sulikommunalbestyrelsimit inaarutaasumik aalajangiiffigineqarsimanngilaq, imaluunniit Naalakkersuisunit akuerineqarsimanani. Sumiiffik Narsap avannaata tunginnguaniippoq, aammalu illoqarfiup illuinnut sumiiffiit aggorneritut ilassutaalluni, taannalu 2003-miit 2015-imut Narsap Kommuniata pilersaarutaannut siunnersuutitut saqqummiunneqarsimavoq:

- Narsap Iluani nunaannarmut pilersaarut, tassanilu sumiiffiup aggorneri aqqaneq marluk siunertanut assigiinngitsunut immikkoortinneqarput, taakkunungalu sumiiffiit aggorneri savaateqarnermut nunalerinermullu, takornariaqarnermut, illunut aasarsiortarfinnut, teknikkimut atortunut, soorlu ujaraaqqanik pilaavinnut ujaqqanillu sequtserivinnut, oqattaasarfinnut, imermik milluaavinnut, illukoqarfinnut kiisalu sumiiffinnut sanaartorfinngitsunut atorineqartut ilaatinneqarput.

Sumiiffiit nunaannarmut pilersaarutitut siunnersuutitut ilaatinneqartut, pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani sumiiffiit aggornerisut toqqarneqarput.

1.5.2 Sumiiffiit allat sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiortarfinnut atugassiissutigineqartut, kiisalu sumiiffiit immikkut sukisaarsaarfissatut atugassiissutigineqartut

Nunatsinni sumiiffinni arlalinni sunngiffimmi illuaqqat aamma illut aasarsiortarfiit eqiterutsinneqarsimapput. Tassani ilaatigut pineqartut tassaapput:

- Nuup eqqaani Eqaqqunnguani, Narsami (Lille Narsaq) kiisalu Eqaqqut Paarlit (Præstefjorden) kitaanni sumiiffiit⁷.
- Paamiut eqqaanni Nerutusooq Avannarlarmi sumiiffik.
- Ikkatsimi, Qernevartivinni, Skjoldungen-imi aamma Imarsivimmi, Tasillap eqqaanni nunaqarfinni inuerutitani sisamaasuni sumiiffiit sisamat.
- Ilulissat eqqaanni Paakitsup Nunaani sumiiffiit marluk.
- Aasiaat eqqaanni Saqqarliip Nunaani sumiiffik.
- Qeqertarsuarmi nunaqarfinni inuerutitani Qullissani sumiiffik.
- Qaanaap eqqaanni Qeqertarsuarmi Qeqertamilu, nunaqarfinni inuerutitani marlunni sumiiffiit marluk.
- Nanortalap eqqaanni Uunartumi, puilasup kissartup eqqaanni sumiiffik.

Tamatuma saniatigut sumiiffiit arlalit, sumiiffittut immikkut sukisaarsaarfissatut atorineqartussatut naliliiffigineqarput:

- Eqimi, Ilulissat avannaaniittumi sumiiffik, tassanilu takornarianut illuaqqanik ataatsimoortunik peqarpoq.
- Appani, Ilulissat avannaaniittumi sumiiffik, tassanilu atuartut aallaarsimaartarfeqarput.
- Ataani, Ilulissat avannaaniittumi sumiiffik, tassanilu sunngiffimmi illuaqqanik, illunik aasarsiortarfinnik kiisalu takornarianut sammisaqartitsivinnik peqarpoq.

⁷ Nunaannarmut pilersaarummi nr. 2-mi kiisalu 2005-imiit 2014-imut kommunimi pilersaarummi sumiiffiit taaneqartut sumiiffittut nunaannarmi pilersaarusiqqiffissatut toqqarneqarput.

- Qeqertarsuarmi Nipisani sumiiffik, tassanilu atuartut aallaarsimaartarfeqarput.
- Aasiaat eqqaanni nunaqarfimmi inuerutitami Manermiuni sumiiffik, tassanilu atuartut aallaarsimaartarfeqarput.
- Qaqortup eqqaani qeqertami Akiani sumiiffik, tassanilu nunaminertat arlallit takornariaqarnermut atugassatut atugassiissutigineqarput.
- Narsap eqqaani (igaliku) Tatsip Ataani sumiiffiup ilaa atuartut aallaarsimaartarfiata sumiiffia.
- Nunaqarfimmi inuerutitami Alluitsumi, kiisalu Nanortallip eqqaani Kuussuarmi Eqalunnilu sumiiffiit pingasut, taakkulu tamarmik immikkut atuartunut aallaarsimaartarfeqarput⁸.

Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malittarisassani sumiiffiit taaneqartut suussusersineqareerput annertunerusumillu killilernerqareerlutik, aammalu sumiiffittut sunngiffimmi illuaqqanut illunullu aasarsior-tarfinnut il.il. kiisalu immikkut sukisaarsarfittut atorineqartutut toqqarneqarsimallutik.

1.5.3 Asimi nunami teknikkimut atortut annerusut

Asimi nunami teknikkimut atortut anginerit arlaliupput. Tassani pineqartut tassaapput erngup nukinganik innaallagissiorfiit, illoqarfinnik annerusunik arlalinnik pilersuisuusut, kiisalu suliffissuit assigisaallu. Sumiiffiit teknikkimut atortunik suliffissuarnillu inissiiffiusut pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malittarisassani teknikkimut attaveqaatinullu il.il. atugassatut toqqarneqarput. Tassani pineqartut tassaapput:

Kommuneqarfik Sermersooq

Nuuk

Kangerluarsunnguami erngup nukinganik innaallagissiorfik sananeqareerpoq. Innaallagissiorfiup Nuuk innaallagissamik pilersorpaa.

Tasiilaq

Aammangaami erngup nukinganik innaallagissiorfik, Tasiilamut innaallagissamik pilersuisoq sananeqareerpoq.

Qeqqata Kommunia

Sisimiut

Tasersuarmi erngup nukinganik innaallagissiorfik, Sisimiunut innaallagissamik pilersuisoq sananeqareerpoq.

Maniitsoq

Maniitsup eqqaani olivin-isiorfik unitsinneqangajalerpoq.

Qaasuitsup Kommunia

Ilulissat

Erngup nukinganik innaallagissiorfimmik, Ilulissanut innaallagissamik pilersuisussamik sananissaq sulissutigineqarpoq. Nunaminertat innaallagissiorfiliornissamut atorineqartussat Naalakkersuisunit atugassanngortinneqarput.

Uummannaq

Uummannaq eqqaani Maarmorilimmi aatsitassarsiorfitoq, Inngili Qernertoq ammarneqaqqippoq.

⁸ 2008-miit 2018-imut Nanortallip kommunimi pilersaarutaani sumiiffiit marluk taakku siunissami nunaannarmi pilersaarusiornissaq siunertarlugu toqqarneqarput.

Kommune Kujalleq

Nanortalik

Qorlortorsuarmi erngup nukinganik innaallagissiorfimmik, Narsamut aamma Qaqortumut innaallagissamik pilersuisuusumik sanasoqareerpoq.

Nanortallip eqqaani Nalunami kuultisiorfiusimasoq atorneqaqqilertussanngorluni aallartinneqassaaq.

Erngup nukinganik innaallagissiorfiit suliffissuillu annerit allat, illoqarfiit nunaqarfiilluunniit avataanniittut sananeqarnerini sumiiffinni avatangiisinut aalajangersimasunik pilersaarutitaqanngitsumik sananeqar-simapput. Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malittarisassat atuutilernerisigut, sanaartukkat taaneqartut sumiiffinnut, teknikkimut attaveqaatinullu il.il. atugassanngortinneqartunut inissinneqartalissapput.

Teknikkimut atortut allat

Maniitsumi aluminiumik aatsiteriviliornissamut pilersaarutit maannakkorpiaq Namminersorlutik Oqartussani suliarineqarput. Taamatut suliffissualiortoqassappat, erngup nukinganik innaallagissiorfinnik angisuunik sanasoqartussaavoq, tamatumalu kingunerisaanik Qeqqata Kommuniani aamma Kommuneqarfik Sermer-suumi nunarujussuaq sunnerneqartussaavoq. Sumiiffiit pingasut teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atortunut taakkununga inissiiffissatut pilersaarutigineqartut pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malittarisassani tikkuarneqarput. Sumiiffiit pingasut taakku aatsiterivimmut, Qeqqata Kommuniani erngup nukinganik innaallagissiorfimmut kiisalu Kommuneqarfik Sermersuumi erngup nukinganik innaallagissiorfimmut atorneqassapput.

1.5.4 Savaateqarfiit qeqertallu qimmeqarfiit il.il.

Kalaallit Nunaata kujataani sumiiffinni arlalinni nunaminertat nersutaateqarfittut (pingaartumik savanik) ivigartorfissatullu atugassanngortinneqarsimapput. Tamatuma saniatigut Paamiuni Arsuup eqqaani kiisalu Nuup eqqaani savaateqarfiit ataasiakkaat pigineqarput. Nunaminertat nersutaateqarfiusut, atortullu tamatumunnga toqqaannartumik atasut, aammalu ivigartorfiit pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu maleruagassani sumiiffittut savaateqarfittut, nunaleriffittut, immamik atuiffittut, orpinnik naatitsivittut, qeqer-tatut qimmeqarfittut il.il. tikkuarneqarput. Sumiiffiit annertunerusumik ivigartorfissatut atugassiissutigineqartut, aammalu savaateqarfinnut il.il. ataasiakkaanut ungasinnerusumiittut sumiiffittut sanaartorfiunngitsutut tikkuarneqarput.

Sisimiuniit avannamut aammalu Tunup sineriaani qeqertat arlallit qimmilivittut atugassiissutigineqarput. Sumiiffiit taakku aamma pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malittarisassani sumiiffittut savaateqarfittut, nunaleriffittut, immamik atuiffittut, orpinnik naatitsivittut, qeqertatut qimmeqarfittut il.il. tikkuarneqarput.

1.6 Illuaqqat

Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani illuaqqat assigiinngitsut sisamat sammineqarput:

1. Sunngiffimmi illuaqqat.
2. Illut aasarsiortarfiit.
3. Takornarianut illuaqqat.
4. Illuaqqat piniariartarfiit aamma illuaqqat annanniartarfiit.

Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu maleruagassani illuaqqat assigiinngitsut sisamat, immikkoortillugit aammalu ataatsimoortillugit taaneqarput. Oqaaseq illuaqqat kisimi atorneqarsimappat, illuaqqat sisamat assigiinngitsut tamarmik ataatsimut innersuussutigineqarsimassapput. Illuaqqat tamarmik ukioq kaajallallugu najugaqarfissatut atorneqarsinnaanngillat.

1 pillugu) Sunngiffimmi illuaqqat inuinnarnit atorneqarsinnaanertik ilisarnaatigaat. Sunngiffimmi illuaqqat mikisuupput, inillu quleriit 20 kvadratmeterit tikillugit taamaallaat angissuseqarsinnaallutik. Sunngiffimmi illuaqqamik sanasoqassappat, sanaartornermut inatsisit atuuttut (Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 26. maj 2010-meersoq) naapertorlugit sananissamut akuersisummik pisariaqartitsisoqanngilaq.

2 pillugu) Illut aasarsiortarfiit sunngiffimmi illuaqqatulli inuinnarnit atorneqarsinnaapput. Kisiannili illut aasarsiortarfiit anginerupput, aammalu init quleriit 20 kvadratmeterit sinnerlugit angissuseqarsinnaallutik. Illunik aasarsiortarfinnik sanasoqassappat, sanaartornermut inatsisit atuuttut naapertorlugit sananissamut akuersisummik pisariaqartitsisoqarpoq.

3 pillugu) Takornarianut illuaqqat inuussutissarsiornermik, tunngaveqarluni attartortinneqarsinnaanertik ilisarnaatigaat. Nalinginnaasumik takornarianut imaluunniit najukkami innuttaasunut, sulingiffeqarnerminnut atatillugu asimi nunamiikkusuttunut attartortitsisoqartarpoq. pilersaarusionermi nuna tamakkerlugu malitassani ukunani takornarianut illuaqqat angissusissaannut malittarisassaqaanngilaq. Takornarianut illuaqqanik sanasoqassappat, sanaartornermut inatsisit atuuttut naapertorlugit sananissamut akuersisummik pisariaqartitsisoqarpoq.

4 pillugu) Illuaqqat piniariartarfiit aammalu illuaqqat annanniartarfiit tamanit atorneqarsinnaanertik ilisarnaatigaat. Innuttaasut tamarmik illuaqqanik atuisinnaapput. Illuaqqat taamaattut amerlanertigut kommunimit imaluunniit kattuffinnit sanatinneqartarput. Illuaqqat piniariartarfiit aamma illuaqqat annanniartarfiit angissusissaannut malittarisassaqaanngilaq. Illuaqqanik piniariartarfinnik imaluunniit illuaqqanik annanniartarfinnik sanasoqassappat, Illuliornermi malittarisassat 2006 naapertorlugit sananissamut akuersisummik pisariaqartitsisoqarpoq.

Takussutissiami matuma kingulianiittumi illuaqqat assigiinngitsut ilisarnaataat takussutissiorneqarput.

	Iserfigineqarsinnaanera	Angissusia	Aqutsineq
Sunngiffimmi illuaqqat	Nammineq pigisat	$\leq 20 \text{ m}^2$	- Sananissamut akuersissut
Illut aasarsiortarfiit	Nammineq pigisat	$> 20 \text{ m}^2$	+ Sananissamut akuersissut
Takornarianut illuaqqat	Attartortittakkat	Maleruagassaqaanngilaq	+ Sananissamut akuersissut
Illuaqqat piniariartarfiit / Illuaqqat annanniartarfiit	Tamanit atorneqarsinnaasut	Maleruagassaqaanngilaq	+ Sananissamut akuersissut

Takussutissiaq 1: Illuaqqat assigiinngitsut ilisarnaateqarput. Takussutissiami illuaqqat assigiinngitsut ilisarnaataat takussutissiorneqarput.

Kommunit ullumikkut illuaqqanik assigiinngitsunik agguariaatsit taaguutaat, pilersaarusionermi nuna tamakkerlugu malitassani taaguutitut qanittut atorlugit sulereerput. Assersuutigalugu Kommuneqarfik Sermersuumi Nunaannarmut pilersaarut nr. 2, Nuuk⁹, assingusunik taaguiffiusoq suliarineqarpoq. Nunaannarmut pilersaarummi tassani illuaqqat assigiinngitsut pingasut sammeneqarput: Sunngiffimmi

⁹ Nunaannarmut pilersaarut nr. 2, Nuup Kommuneani illuaqqat, Nuup Kommunea, Teknikkimut Avatangiisinullu Ingerlatsivik, 2003-mi juunimi.

illuaqqat, takornarianut illuaqqat kiisalu illuaqqat piniariartarfiit aamma illuaqqat annanniartarfiit. Naalakkersuisut pilersaarusiørnermi nuna tamakkerlugu malitassani illut aasarsiortarfiit illuaqqanut ilanngunniarlugit aalajangerput, aammalu pilersaarusiørnermi nuna tamakkerlugu malitassani illuaqqat sinnerinut nunaannarmut pilersaarummi pineqartumi taaguutit assigiinnarpaat. Illut aasarsiortarfiit ilanngunneqarput, Naalakkersuisut naliliinerat malillugu illuaqqanut annernut inuinnarnit atorneqartartunut taaguusiinissaq pisariaqartinneqarmat.

Nuna tamakkerlugu pilersaarummi taaguutit assigiinngitsut immikkoortinneqarnerinut ilaatigut illuaqqat assigiinngitsunut atorneqarnerat pissutaavoq. Asimi nunami sumiiffiit aggorneri assigiinngitsut pilersaarusiørnermi pilersaarusiørnermi nuna tamakkerlugu malitassani assigiinngitsunik illuaqarfittut nalunaarsuiffiupput. Tamanna sumiiffiit aggornerata atorneqarneranut pingaarnermut taaguusiinissamut pingaaruteqarsinnaavoq. Assersuutigalugu sumiiffik sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiortarfinnut il.il. atorneqarpat, atorneqarnera pingaarneq sunngiffimmi illuaqqanik illunillu aasarsiortarfinnik sanaartorfittut taaneqassaaq, kiisalu takornarianut illuaqqat, illuaqqat piniariartarfiit aamma illuaqqat annanniartarfiit sanaartorneqarnerini sumiiffiup atorneqarnera pingaarneq allanngortinnagu annertussusiliisoqassaaq amerlassusiliisoqassallunilu.

1.7 Pilersaarusiørnermi nuna tamakkerlugu malitassani sumiiffiit aggorneri

Pilersaarusiørnermi nuna tamakkerlugu malitassat uku suliarineqarnerini nuna tamakkerlugu asimi nunap pingaarnermik ilusilerneqarnissaanut pilersaarusiørnissamut siullermeerluni tunngaviliisoqarpoq. Pilersaarusiørnermi nuna tamakkerlugu malitassani asimi nunap sumiiffiit agorneqarnissaannut pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorneqarnerinut aalajangersakkat tunngavigneqarput. Sumiiffiit assigiinngitsut atorneqarnerat matuma kinguliani nassuiarneqarpoq, Naalakkersuisullu sumiiffinnut killeqarfinnik aalajangersaaneranni taakku eqqarsaatigineqarput.

1.7.1 Sumiiffiit sunngiffimmi illuaqqanut illunullu aasarsiortarfinnut il.il. atugassat (sumiiffiit K-t)

Sumiiffiit sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiortarfinnut il.il. immikkoortinneqartut nalinginnaa-sumik sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiortarfinnut atugassanngortinneqartarput, sumiiffiillu aggorneri taakku illunik ukioq kaajallallugu najugaqarfissanik sanaartornermut ilaatinneqaaqusaanngillat. Sumiiffiit aggornerini takornarianut illuaqqanik kiisalu illuaqqanik piniariartarfinnik illuaqqanillu annanniartarfinnik killeqartumik amerlassusilinnik sanasoqarsinnaavoq, illuaqqat amerlassutsimikkut sumiiffiup aggornerata sunngiffimmi illuaqqanik illunillu aasarsiortarfinnik il.il. sanaartornermut atorneqarneranik pingaarnermik allanngortitsinngippata.

Sumiiffiit sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiortarfinnut il.il. atorneqarneranni illut ataasiakkaat iminnut avissaaqqassapput, aammalu sumiiffinni taakkunani 'illoqarfiliørnissaq' pinngitsoortinneqassaaq. Taamaattumik nunaminertanik atuiffiusumi suliat tamarmik illuaqqanut ataasiakkaanut atasuussapput. Atortunik, inuussutissarsiutigalugu suliaqarnermut atorneqarsinnaasunik, soorlu panertitsivinnik, pujoorivinnik, naatsiivinnik assigisaannillu sanasoqarsinnaavoq. Atortut taakku illuaqqanut ataasiakkaanut atasutut sananeqassapput. Nunaqarfiit inuerutsitat, sunngiffimmi illuaqqanik illunillu aasarsiortarfinnik il.il. sanaartorfigineqartut ilaatigut matuma siuliani taaneqartunut ilaatinneqanngillat, taakkulu matuma kinguliani immikkoortuni taaneqassapput.

Illut

Illuaqqat sananeqarnerminni minnerpaamik illuaqqamut allamut qaninnermut 60 meterinik ungasissuseqassapput. Kommunalbestyrelse aalajangersakkanik sukumiisunik suliaqarnerminnut atatillugu ungasissusissap minnerpaaffissaannik isorartunerusunik aalajangersaasinnaapput. Assersuutigalugu

sumiiffimmi pissutsit tunngavigalugit illuaqqat minnerpaamik akunnerminni 100 imaluunniit 200 meterinik ungasissuseqarnissaat kissaatigineqarpat, tamanna atuuttussanngortinneqarsinnaavoq. 60 meterinik minnerpaaffiliinermi Nuummi nunaannarmi illuaqqanut pilersaarummi pissutsit tunngavigineqarput. Illoqarfinni inuerutsitani ungasissusissamut minnerpaaffissaq 30 meterinut aalajangerneqarsinnaavoq. Sunngiffimmi illuaqqat aamma illut aasarsiortarfiit annerpaamik ininut quleriinnut ataatsimut affarmullu portussusilerneqarsinnaavoq, tassanilu inini quleriinni ataaseq qaliatut atorneqassaaq. Toqqaviup nunamit portussusaa nunap portunerpaartaaniit meterimik ataatsimik portunerussanngilaq. Illuaqqat ingerlaavartumik aserfallatsaalineqassapput, taamaalillutillu pisariaqanngitsumik avatangiisinut innarliissanatik.

Angallannermut pilersuinemullu atortut

Sumiiffinni sunngiffimmi illuaqqanik illunillu aasarsiortarfinnik il.il. sanaartorfiusuni aqqusinernik, illinernik, pisuinnaat aqputaannik, ikaartarfinnik imaluunniit pilersuinermit teknikkimut atortulersuutitnik ataatsimoorus-sanik sanasoqassanngilaq. Nunaqarfinni inuerutsitani aqqusernit, illernit, pisuinnaat aqquserni ikaartarfiillu pioreersut aserfallatsaalineqarsinnaapput allilerneqarsinnaallutillu. Pilersuinermit teknikkimut atortulersuutit taamaallaat immikkoortunngorlugit aammalu illuaqqanut ataasiakkaanut atasunngorlugit sananeqarsinnaapput. Tamatuma saniatigut atortut minnerit aatsaat nipiliornikkut, tipiliornikkut, sajuppilutsitsinikkut allatulluunniit eqqaamiuusunut akornutaanngitsumik atugassanngorlugit sananeqarsinnaapput.

1.7.2 Sumiiffiit immikkut sukisaarsaarnissamut atugassat (sumiiffiit L-it)

Sumiiffiit immikkut sukisaarsaarfissatut atorneqartut nalinginnaasumik sumiiffinnut sunngiffimmi sammisaqartitsivinnut assigiinngitsunut atasutut illutalerneqartarput atortulerneqartarlutillu. Taakku tassaasinnaapput sisorartarfiit, takornarianut illuaqqat ataatsimoorutut, atuartut aallaarsimaartarfii, akunnittarfiit, aqqusernit pisuttuarterfiit aammalu timersornermit sunngiffimmiluunniit sammisaqartitsiviit allat. Sumiiffiit aggornerini sumiiffiup pingaartumik immikkut sukisaarsaartarfittut atorneqarnera allanngortinneqanngippat, inuussutissarsiutitnik annikinnerusunik allanik pilersitsinissaq ajornartinneqanngilaq. Tamatumunnga atatillugu nunaminertanik killilimmik sunngiffimmi illuaqqanik illunillu aasarsiortarfinnik, kiisalu illuaqqanik piniariartarfinnik illuaqqanillu annanniartarfinnik inuinnarnit atorneqartussanik atugassisoqarsinnaavoq. Sunngiffimmi illuaqqanut illunullu aasarsiortarfinnut atatillugu atortunik minnermik, soorlu panertitsivinnik, pujoorivinnik, naatsiivinnik assigisaannillu sanasoqarsinnaavoq. Tassalu sumiiffiit immikkut sukisaarsaarfittut atorneqartut sumiiffinnut sunngiffimmi illuaqqanik illunillu aasarsiortarfinnik il.il. atorneqartunut naleqqiullutik annertunerusumik sanaartornissamut nunaminertanillu atuinnissamut ammaassipput. Assersuutigalugu aqquserniornissamut, pilersuinermit teknikkimut atortunik ataatsimoorus-sanik sananissamut aammalu illut qaninnerunissaannut periarfissaqartitsisoqarpoq, taamaattumillu sumiiffiup aggornera 'illoqarfittut' iluseqarnerusinnaalluni.

Illut

Illuaqqat sananeqarnerminni illuaqqamut illumulluunniit allamut qaninnerpaamut minnerpaamik 30 meterinik ungasissuseqassaaq. Kommunalbestyrelse sumiiffiit aggornerinut ataasiakkaanut aalajangersakkanik suku-miisunik aalajangersaanermut atatillugu kissaateqartoqarnera malillugu ungasissusissat minnerpaaffis-saannik allanik aalajangersaasinnaavoq. Illuaqqat atortullu ingerlaavartumik aserfallatsaalineqassapput, taamaalillutillu pisariaqanngitsumik avatangiisinut innarliissanatik.

Angallannermut pilersuinemullu atortut

Sumiiffiit immikkut sukisaarsaartarfittut atorneqartut ikaartarfilerneqarsinnaapput. Atortunut illunullu immikkut sukisaarsaartarfittut siunertaqarfiusunut atatillugu aqqusinernik, illinernik, pisuinnaat aqputaannik sana-soqarsinnaavoq. Innaallagissamik, imermik kuuffeqarfinnillu pilersuinermit teknikkimut atortunik, sumiiffiit aggornerini ataasiakkaani pilersuinermit atugassanik sanasoqarsinnaavoq. Imermik akoqanngitsumik milluaaviit imermullu igitassamut kuuffiit, kiisalu nukissamik pilersuinermit atortut annerusut aatsaat

Naalakkersuisut akuersiteqqaarlugit sananeqarsinnaapput. Tamatumunnga atatillugu pilersuinermit teknikkimut atortunik, soorlu generatorinik kiisalu seqernup qinngorneri atorlugit innaallagissiuutinik, imaluunniit nukissiornermut atortunik allanik illuaqqanut ataasiakkaanut atasunik sanasoqarsinnaavoq. Atortut assigiinngitsut allat, sumiiffiup immikkoortuani sukisaarsaarnissamut siunertaqarfiusunut toqqaannartumik atassuteqanngitsut nipiliornikkut, pujuliornikkut, tipiliornikkut, sajuppilutsitsinikkut allatulluunniit eqqaamiusunut akornutaasumik sananeqaqqusaanngillat.

1.7.3 Sumiiffiit savaateqarnermut, nunalerinermut, immap atorneqarneranut, orpinnik naatitsinermut, qeqertanut qimmilivinnut il.il. atugassat (sumiiffiit M-it)

Sumiiffiit savaateqarfittut, nunalerivittut, immamik atuineq, orpinnik naatitsivittut, qeqertatut qimmilivittut il.il. atugassanngortinneqarsimasut, nalinginnaasumik pingaarnertut illunik, atortunik aammalu nunaminertanik annertuumik atuiffiusunik, sulianut taaneqartunut atasunik peqartarput. Allatut oqaatigalugu inuussutisarsiuutit, pisuussutisnik uumassusilinnik atuinermit tunngaveqartut naapertorlugit illunik, atortunik aammalu nunaminertanik annertuumik atuiffiusunik sanaartortoqarsinnaavoq. Sumiiffiit immikkoortuini taakkunani inuussutissarsiutinik allanik pilersitsisoqarsinnaanngilaq. Sumiiffinni savaateqarfittut, nunalerivittut, immamik atuinikkut, orpinnik naatitsivittut, qeqertatut qimmilivittut il.il. atugassanngortinneqarsimasuni nalinginnaasumik amerlanertigut illut ataasiakkaat taakkununngalu atortut, attaveqarnermit pilersuinermit teknikkimut atortunik pisariaqartitsiviusut pigineqartarput. Tassani assartuinissamut periarfissat pitsaasut pisariaqartinneqarsinnaapput. Taamaattumik sumiiffiit aggornerini taakkunani pilersuiffinnik illunut atortunullu atasunik sanaartornissaq periarfissaqartinneqarpoq. Sumiiffiit aggornerini sunngiffimmi illuaqqanik, illunik aasarsiortarfinnik kiisalu illuaqqanik piniariartarfinnik illuaqqanillu annanniartarfinnik killeqartumik amerlassusilinnik sanasoqarsinnaavoq, illuaqqat amerlassutsimikkut sumiiffiup aggornerata atorneqarneranik pingaarnermik allanngortitsinngippata.

Illut

Sumiiffinni savaateqarfittut, nunalerivittut, immamik atuinikkut, orpinnik naatitsivittut, qeqertatut qimmilivittut il.il. atugassanngortinneqarsimasuni illuaqqat, sumiiffimmi illunit inuussutissarsiornermut atorneqartuunit minnerpaamik 60 meterinik ungasissuseqarnissaat taamaallaat piumasaqaatigineqarpoq. Tamatuma saniatigut illuaqqat sananeqarnerminni akunnerminni minnerpaamik 60 meterinik ungasissuseqassapput.

Angallannermit pilersuinernullu atortut

Sumiiffiit aggornerini taakkunani ikaartarfinnik, aqqusinernik, illinernik imaluunniit pisuinnaat aqqutaannik atortunut illunullu atasunik sanasoqarsinnaavoq. Innaallagissamik, imermik, nalunaarasuartaatinik kuuffeqarfinnillu pilersuinermit teknikkimut atortunik, sumiiffiit aggornerini ataasiakkaani pilersuinermit atugassanik sanasoqarsinnaavoq. Imermik akoqanngitsumik milluaaviit imermullu igitassamut kuuffiit, kiisalu nukissamik pilersuinermit atortut annerusut aatsaat Naalakkersuisut akuersiteqqaarlugit sananeqarsinnaapput.

1.7.4 Sumiiffiit teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atugassat (sumiiffiit N-it)

Sumiiffiit teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atugassanngortinneqartut nalinginnaasumik teknikkimut atortunik angisuunik, soorlu erngup nukinganik innaallagissiorfinnik kiisalu pilersuinermit sanaartormilut atortunik il.il. allanik peqartarput. Allatut oqaatigalugu inuussutissarsiut, pisuussutisnik uumassusilinnik atuinermit aallaaveqanngitsoq tassani pineqarpoq. Sumiiffiit aggornerini ataasiakkaani suliffeqarfinnut atortunulluunniit atasunngorlugit ukioq kaajallallugu inissianik, stationinik, tammaarsimaarfinnik assigisaannilluunniit sanasoqarsinnaavoq. Suliffeqarfiit taamaattut nalinginnaasumik najukkami attaveqaatinik pilersuinermit teknikkimik atorfissaqartitsisarput. Erngup nukinganik innaallagissiorfik soorunami imminut innaallagissamik pilersorsinnaavoq. Sumiiffinni taakkunani sunngiffimmi illuaqqanik aamma illunik aasarsiortarfinnik sanasoqarsinnaanngilaq, sumiiffiit aggorneri taakku suliffeqarfinnut atortunullu matuma siuliani taaneqartunut

atugassanngortitaammata. Illuaqqat teknikkimut atortoqarfiit qanitaannut inissinneqanngippata, erngup nukinganik innaallagissiorfinnut imeqarfiit tungaannut illuaqqanik piniariartarfinnik annanniartarfinnillu sanasoqarsinnaavoq.

Illut

Sumiiffiit aggornerini taakkunani illunut pingaarnernik piumasaqaateqartoqanngilaq.

Angallanermut pilersuinemullu atortut

Ikaartarfiliortoqarsinnaavoq allatulluunniit umiarsualiviliortoqarsinnaalluni, kiisalu helistoppiliortoqarsinnaalluni, tamanna sumiiffinni teknikkimut atortunut attaveqarnermullu il.il. pisariaqarsinnaammat. Sumiiffiit aggornerini taakkunani atortunut illunullu atasunik aqquserniortoqarsinnaavoq, illiniliortoqarsinnaavoq imaluunniit pisuinnarnut aqquserniortoqarsinnaalluni. Aamma pilersuineri teknikkimut atortunik allanik, soorlu innaallagissamut, nalunaarasuartaateqarnermut eqqakkanut kuuffeqarnermullu atortunik, sumiiffiit aggornerini pilersuineri atugassanik sanasoqarsinnaavoq. Imermik akoqanngitsumik milluaaviit imermullu igitassamut kuuffiit, kiisalu nukissamik pilersuineri atortut annerusut aatsaat Naalakkersuisut akuersiteqqaarlugit sananeqarsinnaapput.

1.7.5 Sumiiffiit sanaartorfigineqartussaangitsut (sumiiffiit O-t)

Sumiiffiit sanaartorfigineqartussaangitsut nalinginnaasumik illunik atortunillu soqanngivittarput imaluunniit soqanngingajattarlutik. Taakku tassaasinnaapput

- Sumiiffiit ivigartorfissatut atugassanngortitat (sumiiffiit O-I-t),
- Sumiiffiit atugassanngortitaangitsut (sumiiffiit O-II-t) kiisalu
- Inuilaarsuaq (sumiiffiit O-III-t).

Sumiiffiit immikkoortitigaangitsut sumiiffiit aggornerisut, nalinginnaasumik illunik atortunilluunniit sanaartorfigineqarsimanngitsutut imaluunniit sanaartorfigineqarsimanngingajattutut atugassanngortinneqartarput.

Sumiiffiit ivigartorfissatut atugassiissutigineqartut nersutaatinik, soorlu savanik, tuttunik, hiistinik, nersussuarnik assigisaannillu ivigartorfissatut atugassiissutigineqartarput, nunaminertallu atorneqarneranni sumiiffiit aggornerini sumiiffittut sanaartorfiunngitsutut immikkoortitsinermik allannguissanngilaq.

Inuilaarsuaq pinngortitami tikinneqartanngitsumiittarpoq, minnerpaamik atuiffiusumit kilometerinik tallimanik ungasinnerusumit ungasissusilimmiittarluni. Atuiffiusup tassaasinnaapput:

- Illoqarfiit nunaqarfiillu.
- Sumiiffiit sunngiffimmi illuaqqanut illunillu aasarsiortarfinnut atorneqartut.
- Sumiiffiit immikkut sukisaarsaartarfittut atorneqartut.
- Sumiiffiit savaateqarfinnut, nunalerinermut, immamik atuinermut, orpinnik naatitsinermut, qeqertanut qimmilivinnut il.il. atorneqartut.
- Sumiiffiit teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atorneqartut.

Pisuinnaat aqquserni aqqutillu minnerit atuiffiusunut ilaatinneqanngillat.

Illut

Sumiiffinni sanaartorfiunngitsuni sunngiffimmi illuaqqanik, illunik aasarsiortarfinnik, kiisalu illunik atortunilluunniit inuussutissarsiornernut atorneqartunik sanaartortoqarsinnaanngilaq. Sanaartoqqusaannginermi ilaatinneqanngitsut taamaallaat tassaapput illuaqqat piniariartarfiit aamma illuaqqat annanniartarfiit, taakku amerlassutsimikkut sumiiffiup aggornerata sumiiffittut sanaartorfiunngitsutut atorneqarneranik pingaarnernik allannguinnippata.

1.8 Asimi nunami avatangiisinut, pinngortitamut, kulturimut aamma nalunaarasuartaatitigut attaveqatigiinnermut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaat

Asimi nunami pissutsit, Namminersorlutik Oqartussanut immikkut soqutiginaatillit, aammalu kommunini pilersaarusiornermut nunaminertanillu aqutsinermut sinaakkusiisut arlaliupput. Taamaattumik asimi nunami pilersaarusiornermut atatillugu pissutsit taamaattut eqqarsaatigineqartussaapput. Pissutsit taakku "Kommunini pilersaarusanut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaasa allattorsimaffiat – 2010"-mi sukumiisumik nassuiarneqarput. Kiisalu Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaat arlallit pisortat nunap assinginut nunamilu sumiiffinnut paasissutissanut isaariaanni NunaGIS-imi (www.nunagis.gl) allassimapput. Matuma kinguliani Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaat arlallit, asimi nunamut immikkut attuumassuteqartut naatsumik nassuiarneqassapput.

1.8.1 Avatangiisinik illersuineq

Avatangiisit illersorniarlugit suliassanik pilersaarusiornermi suliaqarnermilu, tassungalu ilanngullugu illunik atortunillu sanaartornermi avatangiisit pinngortitarlu sapinngisamik annertunerpaamik eqqarsaatigineqassapput. Avatangiisinik mingutsitsisinnaaneq allatulluunniit ajoqusiisinnaaneq sapinngisamik annertunerpaamik pinngitsoortinniarneqassapput. Imerpalasut akuutissallu avatangiisinut avatangiisinut pinngortitamullu mingutsitsisinnaasut atorneqassatillugit, qanorluunniit mingutsitsisinnaanermik pinngitsuuisoqarsinnaasunngorlugu toqqortarineqassapput assartorneqassallutillu. Akuutissat avatangiisinut ajoqutaasinnaasut nalunaarummi pingaartumik igitassatut uuliamik akuutissanillu akulittut taagorneqarput, aammalu akuutissat allat nalunaarummut ilaatinneqarput. Uuliat akuutissallu igitassat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 17. september 1993-imeersoq naapertorlugu uuliat akuutissallu igitassat passunneqassapput iginneqassallutillu.

Avatangiisinut peqqussummi imermik imigassamik isumalluutit illoqarfinnik nunaqarfinnillu imermik imigassamik pilersuineri atorneqartut taakkulu nunataasa illersorneqarnissaannut maleruagassaqarpoq. Tatsit imigassamik taakkulu nunataasa imeqarfiusut illersorneqarnissaat qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut killeqarfinnik iserfigeqqusaanngitsunik aalajangersaasimapput. Killeqarfiit iserfigeqqusaanngitsut taakku iluini nunaminertanik illunik, atortunik suliassanilluunniit allanik, imeqarfiup mingutsinneqarneranik kinguneqarsinnaasunik sanaartornissamut atugassiisoqarsinnaanngilaq. Tunngaviusumik taamaallaat suliassanut, pilersuineri isumannaassutsimik pitsannguinnissamik imaluunniit erngup pitsaassusaanik pitsannguinnissamik siunertaqarfiusunut akuersissuteqartoqarsinnaavoq.

Avatangiisinut peqqussummi aamma siunissami tatsit imermik imigassamik isumalluuteqarfiusut killeqarfilerneqanngitsut illersorneqarnissaannut maleruagassiortoqarpoq. Illoqarfinnut nunaqarfinnillu killeqarfiit atorunnaarsinneqarnerini imermik imigassamik isumalluuteqarfiit amerlasuut asimiilertussaapput. Illoqarfinni arlalinni, ilaatigullu Sisimiuni Ilulissanilu tatsit imermik imigassamik imeqarfiit pioreersut ajornartorsiortinneqaraluttuinnarput, taakku inissisimaffii illoqarfiit ineriartornissaannut akornutaasinnaagamik, aammalu killeqarfiit iluini assigiinngitsunik sanaartornissaq piumasarineqarluttuinnarluni. Taamaattumik illoqarfinni taakkunani imermik pilersuiviit asimi ungasinnerusumut periarfissaqartillugu nuunneqarsinnaanissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Asimi sammisassaqarfinnut eqqaaveqarfinnillu suliniutit Namminersorlutik Oqartussani nunap assinginut nalunaarsorneqarlutik ingerlanneqarput. Suliap taassuma immikkoortuanut siullermut atatillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarusiorput, nunami ammaannartumi eqqakkanik katersuineri

allatulluunniit mingutsitsinermik kinguneqartussanik suliaqarfiusut nalunaarsorlugit.¹⁰ Nalunaarsukkat NunaGIS-imi nassaarineqarsinnaapput. Suliami immikkoortoq 2 suli naammassinngilaq, taannalu nalunaarusiamik nutaamik, sumiiffinni nalunaarsorneqartuni siunissami salinissamut atatillugu oqartussaasut pilersaarusiornissamut tulleriiaarinissamullu sakkussaannik suliaqarnermik kinguneqartussaavoq.

Avatangiisinut inatsit, kommunit asimi eqqakkanik passussinermut malittarisassiorsinnaanerinek piginnaatitsiviusoq naapertorlugu suli maleruagassiortoqanngilaq.

1.8.2 Pinngortitamik illersuineq

Pinngortitamik illersuinissamut inatsimmi ilaatigut pinngortitami uumassusillit, ilaatigut uumasut naasullu eqqarsaatigalugit amerlasuukkaarnerisa illersorneqarnissaat, nunami naleqartitat allanngutsaalineqarnissaat paaqqutarineqarnissaallu, kiisalu innuttaasut pinngortitami angalanissamut najuisinnaanissamullu periarfissaasa qulakkeerneqarnissaat siunertarineqarpoq. Anguniagassat taakku qulakkeerniarlugit pinngortitamik illersuinerimi inatsimmi illersuinissamut malitassat sammineqarput. Taakku atuunnerisigut kuunnit eqaloqarfinit, tatsinit tarajulinnit, puilasunit kissartunit imaluunniit sinerissamiit 100 meterit iluanni allanngortitsisoqarsinnaanngilaq. Uumassusillit amerlasuukkaarnerisa nunap immallu naapiffiini taakkunani annertunerusarnera tamatumunnga pissutaavoq. Taamaattumik tunngaviusumik illersuiffiusut killeqarfiisa iluanni taakkunani sanaartornissaq, ungalulersuinissaq, naasulersuinissaq assigisaannilluunniit suliaqarnissaq inerteqqutaavoq. Nunalerineq maleruagassanut taakkununnga ilaatinneqanngilaq.

Pinngortitamik illersuinermit inatsimmi maleruagassat atuunnerisigut illuaqqanik sananissaq eqqarsaatigalugu killilersuisoqarpoq, aammalu pingaartumik illersuiffiusut taakku iluanni sunngiffimmi illuaqqanik, illunik aasarsiortarfinnik aamma takornarianut illuaqqanik sanasoqarsinnaanngilaq. Illuaqqanik piniariartarfinnik illuaqqanillu annanniartarfinnik sanasoqarsinnaavoq, illuaqqat taakku illersuiffiusut iluannut aalajangersakkanut ilaatinneqanngimmata. Kiisalu asimi nunami kommunit pilersaarutaat aqutugalugu nunaminertanik, pinngortitami sumiiffinnit taaneqartunit 100 meterit inorlugit ungasissusilimmiittumi sunngiffimmi illuaqqanik, illunik aasarsiortarfinnik imaluunniit takornarianut illuaqqanik sananissamut nunaminertanik atugassiinissamut immikkut ittumik akuersissuteqartoqarsinnaavoq, kommunip pilersaarumminni najukkani pissutsit immikkut ittut tamatumunnga tunngaviliisinnaappata. Immikkut ittumik akuersissutit Namminersorlutik Oqartussat pinngortitamik illersuinissamut oqartussaasuinut, Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmi Avatangiisinut Pinngortitamullu Immikkoortortamut qinnutigineqarsinnaapput.

Pinngortitamik illersuinissamut inatsimmi nunap iluani nunaminertanik eqqissisimatitsinissat sammineqarput. Eqqissisimatitsinissat nalunaarusiornikkut aalajangersarneqartarput, taakkulu amerlanertigut ingerlatsinissamut pilersaarutini, sumiiffimmi suliniutissanut aallartinneqartussanut maleruagassiuiffiusunik malitseqartinneqartarput. Nunami eqqissisimatitsiviusunut assersuutitut taaneqarsinnaapput Nuup eqqaani Amerallip qinguani Qoororsuaq aamma Qeqqata Kommuniani Arnangarnup Qoorua. Kiisalu nunat tamat akornanni eqqissisimatitsinerit, nunat tamat akornanni isumaqatigiissutit tunngavigalugit aalajangersarneqarsimasut pineqarput. Qaasuitsup Kommuniani Ilulissat eqqaanni Kangia, UNESCO-p nunarsuarmi kingornussassanut allattuiffianut ilanngunneqarsimasoq assersuutissanut ilaavoq. Aamma Ramsar-imut isumaqatigiissut malillugu masarsoqarfiit (Ramsareqarfiit) taaneqarsinnaapput, taakkunungalugu Qaasuitsup Kommuniani Qasigiannugit eqqaanni Kitsissunnguag assersuutitut taaneqarsinnaavoq.

Timmissat assigiinngitsut arlallit pilersaarusiornermi immikkut eqqarsaatigineqartariaqarput. Taakku timmissanut nalunaarummi maleruagassiuunneqarput. Taanna tunngavigalugu uumasut immikkut

¹⁰ Asimi sammisassaqaarfiit eqqaaveqarfiillu nunap assinganut nalunaarsorneqarneri, immikkoortoq 1, NIRAS 2003.

ulorianartorsiortinneqartut allattorsimaffiannik saqqummiisoqarsimavoq. Timmisanut nalunaarummi timmiaqarfiit timmissanillu illersuiffiit arlallit toqqarneqarput. Timmissanik illersuivinni immikkut killilersui-soqarpoq, tassalu timmiaqarfinniit 500 meterit iluanni atortunik sanasoqaqqusaanngilaq, aammalu piffissami sunnertiffiusumi akornutaasinnaasunik allanik suliaqartoqaqqusaanani. Timmiaqarfiit assigiinngitsut marluupput. Siullermik illersuinissamut killeqarfik timmiaqarfiit kaajallallugit 3000 meterinut inissitaavoq, taassumalu iluani seqqortaarnissaq allatulluunniit akornusersuinissaq inerteqqutaavoq. Aappaani killeqarfik timmiaqarfiit kaajallallugit 1000 meterinut inissitaavoq, taassumalu iluani seqqortaarnissaq allatulluunniit akornusersuinissaq inerteqqutaavoq.

Uumasut immikkut ulorianartorsiortinneqartut allattorsimaffianut matuma siuliani taaneqartumut aamma uumasut ulorianartorsiortinneqartut allat, ilaatigut umimmaat, tutut, aarrit nannullu, asimi sumiiffinni sunnertiasuni toqqarneqartuni arlalinniittut ilaatinneqarput.

1.8.3 Kulturip oqaluttuarisaanera

Asimi nunami kulturikkut kingornutassat amerlasoorsuupput, taakkulu itsarnitsanik imaluunniit nunami-nertanik kulturimut tunngatillugu eqqissisimatitanik takussutissaqartinneqartarput, taakkunanilu nunaminertat kulturip oqaluttuarisaaneranut najugaqariaatsillu itsarnitsat oqaluttuarisaaneritut atorneqarput. Kulturikkut eqqaassutissatut kingornussanik illersuineq kulturikkut eqqaassutissanik eqqissisimatitsinermut inatsimmi maleruagassiorneqarput. Nunap iluani nunami itsarnitsat, illut aamma sumiiffiit kulturip oqaluttuarisaanermut pingaaruteqartut kulturikkut kingornussaasut qulakkeerneqartarnerat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu isumagisaraa. Nunami itsarnitsat qanga inuit suliaminnit qimatarisimasaannut takussutissaapput. Nunami itsarnitsanik eqqissisimatitsinerup kingunerisaanik eqqissisimatitat ajoquserneqarnissaat, allanngortinneqarnissaat imaluunniit tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit nuunneqarnissaat inerteqqutaavoq. Eqqissisimatitaniit 2 meteri tikillugu suliaqartoqaqqusaanngilaq. 20 meterit iluanni nunalerinerup saniatigut allanik suliaqartoqaqqusaanngilaq.

Sanatitsisoq sanaartorfissami assaanerminut atatillugu itsarnitsanik nunamiittunik naammattuuipput, Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu erngerluni ilanngutsinneqassaaq, aammalu sanaartornerup itsarnitsanut attuumasortaa unitsinneqassaaq. Nunatta Katersugaasiviata pilersaarusiornermut aatsitassarsiornermullu oqartussaasut, kiisalu allat nunami isumalluutininik atuinermik suliaqartut allat suleqatigalugit itsarnitsat nunamiittut siunissamut qulakkeerneqarnissaat sulissutigissavaa. Paarlattuanik pilersaarusiornermut aatsitassarsiornermullu oqartussaasut sumiiffinnut itsarnisaqarfiusunut attuumassuteqarsinnaasunut akuersissuteqarnissamut atatillugu pilersaarusiornerminni Nunatta Katersugaasiviat ilaatissavaat. Ullumikkut eqqissisimatitsiviusut 5.000-it Nunatta Katersugaasiviani paasissutissaqarfimmi nalunaarsorsimapput.

Sumiiffinnut kulturip oqaluttuarisaaneranut tunngassuteqartunut assersuutissat arlaliupput. Sumiiffiit kulturip oqaluttuarisaaneranut tunngassuteqartut tassaapput sumiiffinnut kulturikkut eqqaassutissat eqqissisimatinneqartut aamma sumiiffiit inissisimaffiisa akornanni ataqatigiissitsiviusut, ilaatigut Kommuneqarfik Sermersuumi Nuup eqqaani Neriunnerup Qeqertaa aamma Qeqqata Kommuniani Maniitsup eqqaani Sarfartuup Kangerlua assersuutigineqarsinnaallutik. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu maannarpiaq eqqissisimatitsivissatut pilersaarutininik arlalinnik suliaqarpoq. Sumiiffimmi kulturikkut oqaluttuarisaanermut tunngassuteqartumi eqqissisimatitsilernerup kingunerisaanik, sumiiffiup tamanit tikinneqarsinnaanissaata saniatigut sumiiffimmi sumilluunniit suliaqartoqaqqusaanngilaq.

Tamatuma saniatigut UNESCO-mi isumaqatigiisummi nunarsuarmi kingornussassat qulakkeerneqarnissaannut piumasaqaatit atuutsinneqalernissaat sulissutigineqarpoq. Sumiiffiit kulturip oqaluttuarisaaneranut pingaaruteqartut UNESCO-mi Nunarsuarmi Kingornussassat Allattorsimaffiannut ilanngussisarnermi immikkoortut marluupput. Siullermik sumiiffiit UNESCO-p misiliinermut allattuiffiannut

ilanngunneqartussaapput. Qeqqata Kommuniani ilaatigut sumiiffiit Tasersiaq aamma Aasivissuit allattuiffimmut tassunga ilaapput. Tamatuma kingorna sumiiffiit nunarsuarmi kingornussat allattorsimaffiannut inaarutaasumik ilanngunneqarnissaat anguniarlugu toqqaanissamut najoqqutassiat suliarineqartarput. Maannarpiaq Kalaallit Nunaata kujataani nunat kulturimut pingaarutillit arlallit nunarsuarmi kingornussassat allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissaat Namminersorlutik Oqartussani sulissutigineqarput.

1.8.4 Nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinneq

Asimi nunami sakkortusaaviit arlaqarput, nalunaarasuartaateqarnermi attaveqaatinut tamarmiusunut nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermi pilersuisuusunik. Taamaattumik atortut taakku illunut sanaartukkanullu, radiup maligaasaanut sunniuteqarsinnaasunut malussajasuupput. Taamaattumik kilometerip ataatsip, imaluunniit kaajallallugu 150 meterit aamma -25 meterit iluanni illunik atortunillu sanasoqassappat, tamanna sioqqullugu TELE Greenland A/S-imut akuersissummik immikkut ittumik qinnuteqartoqassaaq. Tamanna aamma sananeq nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut sunniuteqarsinnaasoq sukkulluunniit naliliiffigineqarpat atuutissaaq. Siumoortumik TELE Greenland A/S-imut qinnuteqaqqaarani illunik sanaartukkanilluunniit allanik sananeq nalunaarasuartaateqarnermut attaveqaatini pilersuinerup isumannaassusaanik ulorianartorsiortitsisinnaavoq.

1.9 Inatsisitigut sunniutit

Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 5. december 2008-meersumi § 8, imm. 2 naapertorlugu pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat inatsisitigut sunniutissaat, kommunimi pilersaarutitut ilassutaasussaapput, takujuk nunaminertat atorneqarnerinut peqqussummi §§ 21 – 23.

Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat inaarutaasumik aalajangiiffigineqarnerisa tamanullu ammasumik nalunaarutigineqarnerisa kingorna nunaminertat, illut atortullu malitassani ilaatinneqartut taamaallaat malitassat malillugit atorneqarsinnaapput sanaartorneqarsinnaallutillu.

Kommunini ataasiakkaani kommunalbestyrelsit pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat malinneqarnissaat isumagissavaat, taakkununga nunaminertanik atugassiisarnerit ilaallutik.

Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani aalajangersakkanik saneqqutsisinnaanermut akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq. Kommunalbestyrelse nammineerluni kommunerisamini sumiiffiit aggornerinut aalajangersakkanik allanik atuutsitsisoqarnissaanik kissaateqaruni, aalajangersakkat taakku kommunalbestyrelsimi pineqartumit suliarineqassapput. Allannguini pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu soqutigisat eqqarsaatigineqassapput, tassani immikkoortunut soqutigisat ilaallutik. Sumiiffimmut pineqartumut kommunalbestyrelsip aalajangersagaanik sukumiisunik suliaqartoqaqqaartinnagu, illuliassanut sanaartugassanulluunniit annertunerusunut akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq.

Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat imminerminni nunaminertat kiisalu illut atortullu tassunga ilaatinneqarsimasinnaasut sananeqarnissaannik kinguneqartussaannngillat. Nunaminertanik, illunik atortunillu inatsisit maannamut atuuttut malillugit atorneqarnerat ingerlaannarsinnaavoq, naak tamanna pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malittarisassanut unioussimasinnaagaluatoq.

1.10 Tusarniaaneq inaarutaasumillu aalajangiineq

Asimi nunamut pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat Inatsisartut 2010-mi ukiakkut ataatsimiinnerannut ilassutigalugu akuerineqarput. Siunnersuut pilersaarusiortarnermut nunaminertallu atorneqarnerinut inatsisip suliarineqarneranut peqatigitillugu suliarineqarpoq. Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassat 2010-mi ukiakkut ataatsimiinnermi pilersaarusiortarnermut nunaminertanillu

atuinermut inatsisip inaarutaasumik aalajangiiffigineqarneranut atatillugu inaarutaasumik aalajangiiffigineqarpoq.

Asimi nunamut pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassatut siunnersuut oqartussaasunut suleqataasunullu attuumassutilinnut 4. oktober 2010-miit 26. november 2010-mut tusarniaassutigineqarpoq. Tamatuma kingorna Naalakkersuisunit inaarutaasumik aalajangiiffigineqarpoq.

2 Aalajangersakkanut tunngasortaa

Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi § 67 naapertorlugu asimi nunamut pilersaarusiornermut nunaminertallu atorneqarnerinut oqartussaaffik 1. januar 2011 aallarnerfigalugu kommuninut tunniunneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi 2010-meersumi § 9, imm. 2 naapertorlugu imatut aalajangersaasoqarpoq:

Siunertaq

§ 1. Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani asimi nunami nunaminertanik atuisarnermut pingaarnernik aalajangersaasoqarpoq, taamaalillunilu taakku inuiaqatigiinni ataatsimut naliliineq tunngavigalugu atorneqalersinnaapput, tak. pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi 2010-meersumi § 17.

§ 2. Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani asimi nunap ilusissaa pingaarneq aalajangersarneqarpoq, tak. pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarneri pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi 2010-meersumi § 18, imm. 1.

Imm. 2. Ilusissami pingaarnermi, imm. 1-imi taaneqartumi asimi nunami sumiiffiit aggornerinik immikkoortiterisoqarpoq killeqarfiliisoqarlunilu, tak. pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi § 18, imm. 2.

§ 3. Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani sumiiffiit aggornerinut § 2, imm. 2-mi taaneqartunut aalajangersakkat pingaarnert aalajangersarneqarput, tak. pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi § 20.

Atuuffia

§ 4. Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malitassani asimi nunami sumiiffiit aggorneri, 1. januar 2011 aallarnerfigalugu Namminersorlutik Oqartussaniit kommuninut tunniunneqartut pineqarput.

Imm. 2. Sumiiffiit aggorneri imm. 1-imi taaneqartut tassaapput sumiiffiit aggorneri, pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi § 66 naapertorlugu kommuninut pilersaarutini illoqarfinni nunaqarfinnilu illunut atugassiissutaanngitsut.

Imm. 3. Sumiiffiit aggorneri, nunaannarmut pilersaarutini aalajangersarneqarsimasut, pilersaarusiornermut nunaminertallu atorneqarnerinut oqartussaaffik Namminersorlutik Oqartussaniit kommunalbestyrelsinut tunniussiviusimanngitsut sumiiffinnut imm. 1-imi taaneqartunut ilaatinneqanngillat, sumiiffiit taakku pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi § 66 naapertorlugu ingerlaannartussaammata.

Imm. 4. Sumiiffiit kommunit aggornerisa avataanniittut, soorlu Tunup Avannaarsuani nuna allanngutsaaliugaq aamma Dundas sumiiffinnut imm. 1-imi taaneqartunut ilaatinneqanngillat.

Taaguutit

§ 5. Pilersaarusiordermi nuna tamakkerlugu malitassani illuaqqat assigiinngitsunut sisamanut avinneqarput:

- 1) Sunngiffimmi illuaqqat: Sunngiffimmi illuaqqat ukioq kaajallallugu najugaqarfissatut atorineqarsinnaannginnertik ilisarnaatigaat. Sunngiffimmi illuaqqat inuinnarnit atorineqarsinnaapput. Sunngiffimmi illuaqqami init quleriit 20 kvadratmeterit tikillugit taamaallaat angissuseqarsinnaapput. Sunngiffimmi illuaqqamik sanasoqassappat, sananissamut akuersissummik pisariaqartitsisoqanngilaq.
- 2) Illut aasarsiortarfiit: Illut aasarsiortarfiit ukioq kaajallallugu najugaqarfissatut atorineqarsinnaannginnertik ilisarnaatigaat. Illut aasarsiortarfiit inuinnarnit atorineqarsinnaapput. Illumi aasarsiortarfimmi init quleriit 20 kvadratmeterit sinnerlugit angissuseqartarput. Illumik aasarsiortarfimmik sanasoqassappat, sananissamut akuersissummik pisariaqartitsisoqarpoq.
- 3) Takornarianut illuaqqat: Takornarianut illuaqqat inuussutissarsiordermik tunngaveqarluni attartortinneqarsinnaanertik ilisarnaatigaat. Takornarianut illuaqqanik sanasoqassappat, sananissamut akuersissummik pisariaqartitsisoqarpoq.
- 4) Illuaqqat piniariartarfiit aammalu illuaqqat annanniartarfiit: Illuaqqat piniariartarfiit aammalu illuaqqat annanniartarfiit tamanit atorineqarsinnaanertik ilisarnaatigaat. Illuaqqanik piniariartarfinnik imaluunniit illuaqqanik annanniartarfinnik sanasoqassappat, sananissamut akuersissummik pisariaqartitsisoqarpoq.

§ 6. Sumiiffiit sanaartorfiusussaannngitsut, tak. §§ 15 aamma 16, immikkoortunut pingasunut ukununga aggorneqarput:

- 1) Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassanngortitat (Sumiiffiit O-I-t): Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassiissutigineqartut ilisarnaataat tassaapput, sumiiffiit nersutaatinik, soorlu savanik, tuttunik, hiistinik, nersussuarnik assigisaannillu ivigartorfissatut atugassiissutigineqarsimasut. Annertuumik atuiordermi sumiiffiup sumiiffittut sanaartorfiiunngitsutut immikkoortinneqarneranik allannguissanngilaq.
- 2) Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut (Sumiiffiit O-II-t): Sumiiffiit atugassiissutaanngitsut ilisarnaataat tassaapput, sumiiffiit illunik atortunillu sanaartorfiusussaannngitsutut atugassiissutigineqarsimanerat.
- 3) Inuilaarsuaq (Sumiiffiit O-III-t): Inuilaarsuarmut ilisarnaataasut tassaasarpud sumiiffiit sanaartorfineqartussaannngitsut, nalinginnaasumik illunik atortunillu sanaartorfineqarsimanngitsut imaluunniit sanaartorfineqarsimanngingajattut, aammalu iliuuseqarfineqarsimasunit minnerpaamik 5 kilometerinik ungasissusilimmiittut. Iliuuseqarfineqarsimasut tassaasinnaapput:
 - a) Sumiiffiit illoqarfinni nunaqarfinnilu illuliorfiusut.
 - b) Sumiiffiit sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiortarfinnut il.il. atugassanngortinneqartut.
 - c) Sumiiffiit immikkut ittumik sukisaarsaartarfittut atugassanngortinneqartut.
 - d) Sumiiffiit savaateqarfinnut, nunalerinermut, immamik atuiordermut, orpinnik naatitsinermut, qeqertanut qimmilivinnut il.il. atugassanngortinneqartut.
 - e) Sumiiffiit teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atugassanngortinneqartut.Pisuinnaat aqquserni aqqutillu minnerit iliuuseqarfineqarsimasutut taaguuteqartinneqanngillat.

Sumiiffinnut immikkoortunut assigiinngitsunut aalajangersakkat

Sumiiffiit sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiortarfinnut il.il. atorneqartut (Sumiiffiit K-t)

§ 7. Sumiiffiit pilersaaruserneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi § 18, imm. 2, nr. 1 naapertorlugu sunngiffimmi illuaqqanut illunullu aasarsiortarfinnut il.il. nunap assingini ilaliunneqartuni takutinneqartutut killilerneqassapput

§ 8. Sumiiffinnut sunngiffimmi illuaqqanut aamma illunut aasarsiortarfinnut il.il. atugassiissutigineqartunut makku atuutissapput:

1) Atuuffia:

a) Sumiiffiup atuuffissaatut pingaarnertut sunngiffimmi illuaqqanik illunillu aasarsiortarfinnik sanaartorfigineqartussaavoq.

b) Sumiiffimmi takornarianut illuaqqanik, illuaqqanik piniariartarfinnik imaluunniit illuaqqanik annanniartarfinnik killilimmik amerlassusilinnik sanaartortoqarsinnaavoq, taakku amerlassutsimikkut sumiiffiup atorneqarneranut pingaarnermut allannguinnippata, tak. litra a.

c) Panertitsiviit, pujoorivinnik, naatsiivinnik atortullu assigisaannik illuaqqanut atasunik sanasoqarsinnaavoq, taakku amerlassutsimikkut sumiiffiup atorneqarneranut pingaarnermut allannguinnippata.

2) Illut:

a) Illuaqqat minnerpaamik illuaqqamut qaninnermut 60 meterinik akunnilerlugit sananeqassapput.

b) Nunaqarfinni inuerutsitani illuaqqat akornanni ungasissusissap minnerpaaffissaa 30 meterinut appartinneqarsinnaavoq.

c) Illuaqqat aamma annerpaamik ininut quleriinnut ataatsimut affarmullu portussusilerneqassapput. tassanilu inini quleriinni ataaseq qaliatut atorneqassaaq.

d) Illuaqqat toqqaviisa pukkinnersaat annerpaamik nunamiit meterimik ataatsimik portussuseqassaaq.

e) Illuaqqat ingerlaavartumik aserfallatsaalineqassapput, taamaallutillu pisariaqanngitsumik avatangiisinut innarliissanatik.

3) Initussuseq:

a) Illuaqqanik sanaartornermi initussutsip sinnerna nr. 2a-mi aamma 2b-mi sumiiffimmut tamarmiusumut piimasaqaatit sumiiffimmi sanaartukkani naammassineqarsimanerat malillugu aalajangersarneqassaaq.

4) Angallannermut pilersuinnermullu atortut:

a) Aqqusinnermik, illinnermik, pisuinnaat aqquataannik ikaartarfinnilluunniit sanasoqarsinnaangilaq.

b) Nunaqarfinni inuerutsitani aqqusernit, illernit, pisuinnaat aqquserni ikaartarfiillu pioreersut aserfallatsaaliorneqarsinnaapput allilerneqarsinnaallutillu.

c) Innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pilersuinnermut teknikkimut atortunik minnerusunik, soorlu generatorinik kiisalu seqernup qinngornerinik innaallagissiuutinik imaluunniit nukimmik tunisassiornermut atortunik allanik illuaqqanut atasunik sanasoqarsinnaavoq.

d) Atortut nr. 1c-mi aamma 4c-mi taaneqartut nipiliornikkut, pujorsunninnikkut, tipiliornikkut, sajuppilutsitsinikkut allatulluunniit sanilinut pisariaqanngitsumik akornutaasumik sananeqassanngillat.

Sumiiffiit immikkut ittumik sukisaarsaartarfittut atorneqartut (Sumiiffiit L-it)

§ 9. Sumiiffiit pilersaaruserneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi § 18, imm. 2, nr. 2 naapertorlugu immikkut sukisaarsaarfissatut immikkoortinneqartut nunap assingini ilaliunneqartuni takutinneqartutut killilerneqassapput

§ 10. Sumiiffinnut immikkut ittumik sukisaarsaartarfittut atugassiissutigineqartunut makku atuutissapput:

1) Atuuffissaat:

a) Sumiiffiup atorneqarnerani pingaarnermi sumiiffik sunngiffimmi sammisassanut atatillugu illunik atortunillu sanaartorfissatut atugassiissutigineqartussaavoq, taakkunungalu ilaapput sisorartarfiit, takornarianut illuaqqat ataatsimoortut, lejrskolet, akunnittarfiit, aqquernit pisuttuarterfiit aammalu timersornermi sunngiffimmiluunniit sammisaqartitsiviit allat.

b) Sunngiffimmi illuaqqanik illunillu aasarsiortarfinnik, kiisalu illuaqqanik piniariartarfinnik illuaqqanillu annaniartarfinnik killilinnik amerlassuseqartunik sanasoqarsinnaavoq, taakku amerlassutsimikkut sumiiffiup atorneqarneranut pingaarnermut allanngortitsinngippata, tak. litra a.

c) Panertitsiviit, pujoorivinnik, naatsiivinnik atortullu assigisaannik illuaqqanut atasunik sanasoqarsinnaavoq, taakku amerlassutsimikkut sumiiffiup atorneqarneranut pingaarnermut allannguinngippata.

d) Illunik litra a-mi taaneqartut saniatigut sanasoqarsinnaavoq, taakku amerlassutsimikkut sumiiffiup atorneqarnerata pingaarnerup annertussusaa allanngortinneqanngippat.

2) Illut:

a) Illut atortullu nr. 1a-mi taaneqartutut illuaqqamut qaninnermut minnerpaamik 30 meterinik ungasissuseqartillugit sananeqassapput.

b) Illuaqqat illuaqqamut qaninnermut illumulluunniit allamut minnerpaamik 30 meterinik ungasissuseqartillugit sananeqassapput.

c) Illut tamarmik aamma atortut tamarmik ingerlaavartumik aserfallatsaaliorneqassapput, taamaalillutillu avatangiisinut pisariaqanngitsumik innarliisinnaasutut isikkoqartinneqassanngillat.

3) Initussuseq:

a) Initussutsip sinnerisassaanut immikkut ittunik piumasaqaateqartoqanngilaq.

4) Angallannermut pilersuinnermullu atortut:

a) Sumiiffimmut ikaartarfinnik sanasoqarsinnaavoq.

b) Aqqusinernik, illinernik imaluunniit pisuinnarnut aqqusinernik, illunut atortunullu nr. 1a-mi taaneqartunut atasunik sanasoqarsinnaavoq.

c) Imerkik, kiassarnermik kuuffeqarnermilu pilersuinnermut teknikkimut atortunik, sumiiffimmi pilersuinnermut atorneqartussanik sanasoqarsinnaavoq. Imerkik akoqanngitsumik milluaaviit imermullu igitassamut kuuffiit, kiisalu nukissamik pilersuinnermi atortut annerusut aatsaat Naalakkersuisut akuersiteqqaarlugit sananeqarsinnaapput.

d) Innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pilersuinnermut teknikkimut atortunik minnerusunik, soorlu generatorinik kiisalu seqernup qinngornerinik innaallagissiuutinik imaluunniit nukimmik tunisassiornermut atortunik allanik illuaqqanut atasunik sanasoqarsinnaavoq.

e) Atortut nr. 1c-mi, 4c-mi aamma 4d-mi taaneqartut nipiliornikkut, pujorsunninnikkut, tipiliornikkut, sajuppilutsitsinikkut allatulluunniit sanilinnut pisariaqanngitsumik akornutaasumik sananeqassanngillat.

Sumiiffiit savaateqarfinnut, nunalerinnermut, immamik atuinermut, orpinnik naatitsinnermut, qeqertanut qimmilivinnut atugassanngortinneqartut (Sumiiffiit M-it)

§ 11. Sumiiffiit pilersaaruserneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi § 18, imm. 2, nr. 3 naapertorlugu savaateqarfinnut, nunalerinnermut,

immamik atuinnermut, orpinnik naatitsinnermut, qeqertanut qimmilivinnut il.il. atugassatut immikkoortinneqartut nunap assingini ilaliunneqartuni takutinneqartutut killilerneqassapput.

§ 12. Sumiiffinnut savaateqarnermut, nunalerinnermut, immamik atuinnermut, orpinnik naatitsinnermut, qeqertanut qimmilivinnut il.il. atugassanngortinneqartunut makku atuutsinneqarput:

1) Atuuffissaat:

a) Sumiiffiup atorneqarnerani pingaarnermi sumiiffik savaateqarnermut, nunalerinnermut, immamik atuinnermut, orpinnik naatitsinnermut, qeqertanut qimmilivinnut il.il. atatillugu illunik, atortunik nunaminertanillu annertuumik atuiffiusunik sanaartorfissatut atugassiissutaavoq.

b) Litra a-mi taaneqartut saniatigut inuussutissarsiutinik allanik sanasoqarsinnaanngilaq.

c) Inuussutissarsiutinut atatillugu inissianik ukioq kaajallallugu najugassanik sanasoqarsinnaavoq.

d) Sunngiffimmi illuaqqanik illunillu aasarsiortarfinnik, kiisalu illuaqqanik piniariartarfinnik illuaqqanillu annaniartarfinnik killilinnik amerlassuseqartunik sanasoqarsinnaavoq, taakku amerlassutsimikkut sumiiffiup atorneqarneranut pingaarnermut allanngortitsinngippata.

e) Panertitsiviit, pujoorivinnik, naatsiivinnik atortullu assigisaannik illuaqqanut atasunik sanasoqarsinnaavoq, taakku amerlassutsimikkut sumiiffiup atorneqarneranut pingaarnermut allannguinngippata.

2) Illut:

a) Illut atortullu nr. 1a naapertorlugu illuaqqamut imaluunniit illumut allamut qaninnermut minnerpaamik 60 meterinik ungasissuseqartillugit sananeqassapput.

b) Illuaqqat illuaqqamut qaninnermut illumulluunniit allamut minnerpaamik 60 meterinik ungasissuseqartillugu sananeqassapput.

3) Initussuseq:

a) Initussutsip sinnerisassaanut immikkut ittunik piumasaqaateqartoqanngilaq.

4) Angallannermut pilersuinnermullu atortut:

a) Ikaartarfinnik imaluunniit sumiiffimmi umiarsualivittut allatut ittunik sanasoqarsinnaavoq.

b) Aqqusinernik, illinernik imaluunniit pisuinnarnut aqqusinernik illunut, atortunut imaluunniit nunaminertanik annertuumik atuiffiusunut allanut atasunik sanasoqarsinnaavoq, tak. nr. 1a.

c) Imerkik, kiassarnermik kuuffeqarnermilu pilersuinnermut teknikkimut atortunik, sumiiffimmi pilersuinnermut atorneqartussanik sanasoqarsinnaavoq. Imerkik akoqanngitsumik milluaaviit imermullu igitassamut kuuffiit, kiisalu nukissamik pilersuinnermi atortut annerusut aatsaat Naalakkersuisut akuersiteqqaarlugit sananeqarsinnaapput.

d) Innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pilersuinnermut teknikkimut atortunik minnerusunik, soorlu generatorinik kiisalu seqernup qinngornerinik innaallagissiuutinik imaluunniit nukimmik tunisassiornermut atortunik allanik illuaqqanut atasunik sanasoqarsinnaavoq.

Sumiiffiit teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atorneqartut (Sumiiffiit N-it)

§ 13. Sumiiffiit pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi. 17. november 2010-meersumi § 18, imm. 2, nr. 4 naapertorlugu teknikkimut attaveqaatinullu il.il. atugassanngortinneqartut nunap assingini ilaliunneqartuni takutinneqartutut killilerneqassapput

§ 14. Sumiiffinnut teknikkimut attaveqaatinullu il.il. atugassiissutigineqartunut makku atuutissapput:

1) Atuuffissaat:

a) Sumiiffiup atorneqarnerani pingaarnermi sumiiffik teknikkimut atortunut annerusunut, pisuussutsinik uumassusilinnik aallaaveqanngitsunut atugassiissutigineqarpoq, taakkununga erngup nukinganik innaallagissiorfiit, kiisalu suliffeqarfiit pilersuinnermik sanaartornermillu suliaqartut allat ilaallutik.

b) Ukioq kaajallallugu inissianik, stationinik, tammaarsimaarfinnik assigisaannilluunniit, sumiiffimmi suliffeqarfinnut atortunullu atasunik sanasoqarsinnaavoq.

c) Sumiiffimmi sunngiffimmi illuaqqanik, aasarsiortarfinnik imaluunniit takornarianut illuaqqanik sanasoqassanngilaq.

d) Erngup nukinganik innaallagissiorfinnut imeqarfiit tungaannut illuaqqanik piniariartarfinnik annanniartarfinnillu sanasoqarsinnaavoq, illuaqqat teknikkimut atortoqarfiit qanitaannut inissinneqanngippata.

2) Illut:

a) Illunut immikkut ittunik piumasaqaateqartoqanngilaq.

3) Initussuseq:

a) Initussutsip sinnerisassaanut immikkut ittunik piumasaqaateqartoqanngilaq.

4) Angallannermut pilersuiner Mullu atortut:

a) Ikaartarfinnik imaluunniit sumiiffimmi umiarsualivittut helistoppitulluunniit allatut ittunik sanasoqarsinnaavoq.

b) Aqqusinernik, illinernik imaluunniit pisinnaat aqutaannik, sumiiffinni atortunut illunullu atasunik sanasoqarsinnaavoq.

c) Pilersuiner mi teknikkimut atortunik sanasoqassanngilaq, tassunga sumiiffimmi pilersuiner mut innaallagissamut, imermut kuuffeqarfinnullu atortut ilaallutik. Imerk akooqanngitsumik milluaaviit imermullu igitassamut kuuffiit, kiisalu nukissamik pilersuiner mi atortut annerusut aatsaat Naalakkersuisut akuersiteqqaarlugit sananeqarsinnaapput.

Sumiiffiit sanaartorfigineqartussaangitsut (Sumiiffiit O-it)

§ 15. Sumiiffiit pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. nn17-imi. 17. november 2010-meersumi 2010-meersumi § 18, imm. 2, nr. 5 naapertorlugu sanaartorfigineqartussaangitsut nunap assingini ilaliunneqartuni takutinneqartut killilerneqassapput.

§ 16. Sumiiffinnut sanaartorfigineqartussaangitsunut makku atuupput:

1) Atuuffissaat:

a) Sumiiffiup atorneqarnerani pingaarnermi nunaminertat immikkoortitaassanngillat, ivigartorfissatut atugassanngortitaassapput imaluunniit § 6-imi nassuiaatigineqartut inuilaarsuussallutik.

2) Illut:

a) Sunngiffimmi illuaqqanik, illunik aasarsiortarfinnik, takornarianut illuaqqanik kiisalu illunik atortunilluunniit inuussutissarsiornermi atorneqartussanik sanasoqarsinnaanngilaq.

b) Killeqartuinarmik illuaqqanik piniariartarfinnik imaluunniit illuaqqanik annanniartarfinnik sanaartortoqarsinnaavoq, taakku amerlassutsimikkut sumiiffiup aggornerata atorneqarneranik pingaarnermik allanngortitsinngippata.

3) Initussuseq:

a) Initussuseq sunngiffimmi illuaqqanut, illunut aasarsiortarfinnut, takornarianut illuaqqanut kiisalu illunut atortunulluunniit allanut atorneqassanngilaq, tak. nr. 2a.

b) Illuaqqanut piniariartarfinnut aamma illuaqqanut annanniartarfinnut ataasiakkaanut initussutsimik killilimmik atuisoqassaaq, tak. nr. 2b.

4) Angallannermut pilersuiner Mullu atortut:

a) Angallannermut pilersuiner Mullu atortunik sanaartortoqassanngilaq.

Inatsisitigut sunniutissat

§ 17. Sumiiffiit aggornerinut aalajangersakkat § 3-mi taaneqartut pilersaarusiormi nuna tamakkerlugu malitassat atuutilernerisigut kommunini pilersaarutini, nunamut ammaannartumi aalajangersakkatut pingaarnertut atuutilissapput.

Imm. 2. Aalajangersakkat atuuffissaat sumiiffiit aggornerinut atuuffissaat §§ 8-mi, 10-mi, 12-mi, 14-mi aamma 16-mi taaneqartut, kiisalu §§ 7, 9, 11, 13 aamma 15 naapertorlugit taakku nunami inissisimaffii killeqarfiilu pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-mi. 17. november 2010-meersumi 2010-meersumi kapitali 6-mi §§ 26, 27 aamma 28 naapertorlugit kommunalbestyrelsimi iluarsineqarsinnaapput.

Imm. 3. Imm. 2 naapertorlugu iluarsiinerni, pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-mi. 17. november 2010-meersumi 2010-mi §§ 14, imm. 4 naapertorlugu nuna tamakkerlugu pilersaarusiormi soqutigisat eqqarsaatigineqassapput.

Atuutilersitsinissamut aalajangersakkat

§ 18. Pilersaarusiormi nuna tamakkerlugu malitassat 1. januar 2011-mi atuutilissapput.

Namminersorlutik Oqartussat, ulloq 30. marts 2010

Jens B. Frederiksen

/ Steffen Ulrich-Lynge

3 Pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu malittarisassani sumiiffiit aggornerinut pineqartunut ataatsimut takussutissiaq

3.1 Kommuneqarfik Sermersooq

3.1.1 K. Sumiiffiit aggorneri sunngiffimmi aasarsiortarfittullu il.il. atorneqartunik illuarallit

- K1. Eqalunnguit, Nuuk
- K2. Eqaluit Paarliit, Nuuk
- K3. Narsaq, Nuuk
- K4. Nerutusoq Avannarleq, Paamiut
- K5. Ikkatseq, Tasiilaq
- K6. Qernevartivit, Tasiilaq
- K7. Skjoldungen, Tasiilaq
- K8. Imarsivik, Tasiilaq

3.1.2 L. Sumiiffiit aggorneri immikkut sukisaarsarfittut atorneqartut

- L1. Qooqqut, Nuuk

3.1.3 M. Sumiiffiit aggorneri savaateqarfittut, nunaleriffittut, imaanik atuiffittut, orpinnik naatitsivittut, qeqertatut qimmilivittut il.il. atorneqartut

- M1. Neriunami-Kuussuarmi savaateqarfik, Nuuk
- M2. Tasiilami qimmiliviit

3.1.4 N. Sumiiffiit aggorneri teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atorneqartut

- N1. Kangerluarsunnguami erngup nukinganik innaallagissiorfik (Buksefjord), Nuuk
- N2. Nuup Kangerluani erngup nukinganik innaallagissiorfik, Maniitsumi aluminiumik aatsiterivissamik pilersuisussaq, Nuuk
- N3. Aammangaami erngup nukinganik innaallagissiorfik, Tasiilaq

3.1.5 O. Sumiiffiit aggorneri sanaartorfigineqanngitsut

- O1. Illoqarfiit, nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit K-t, L-it, M-it aamma N-it avataanni sumiiffiit atugassiiffiunngitsut
- O2. Inuilaarsuaq
- O3. Illoqarfiit, nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit K-t, L-it, M-it aamma N-it avataanni sumiiffiit atugassiiffiunngitsut (Tasiilaq)
- O4. Inuilaarsuaq (Tasiilaq)
- O5. Illoqarfiit, nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit K-t, L-it, M-it aamma N-it avataanni sumiiffiit atugassiiffiunngitsut (Illoqqortoormiut)
- O6. Inuilaarsuaq (Illoqqortoormiut)

3.2 Qeqqata Kommunია

3.2.1 K. Sumiiffiit aggorneri sunngiffimmi aasarsiortarfittullu il.il. atorneqartunik illuarallit

- K1 – K21. Sisimiut eqqaanni kangerlunni sumiiffiit sunngiffimmi aamma aasarsiortarfittut il.il. illuaraqarfiusut

3.2.2 L. Sumiiffiit aggorneri immikkut sukisaarsaarfittut atorneqartut

L1. Sisimiut aamma Kangerlussuup akornanni takornarianut illuaraqarfik, Sisimiut

L2 – L4. Sisimiut aamma Kangerlussuup akornanni sumiiffiit takornarianut illuaqqanut, Sisimiut

3.2.3 M. Sumiiffiit aggorneri savaateqarfittut, nunaleriffittut, imaanik atuiffittut, orpinnik naatitsivittut, qeqertatut qimmilivittut il.il. atorneqartut

M1. Sisimiut eqqaanni qeqertat qimmiliviit

M2. Sarfannguit eqqaanni qeqertat qimmiliviit, Sisimiut

3.2.4 N. Sumiiffiit aggorneri teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atorneqartut

N1. Tasersuarmi erngup nukinganik innaallagissiorfik, Sisimiut

N2. Maniitsumi aluminiumik aatsiterivik

N3. Erngup nukinganik innaallagissiorfik, Maniitsumi aluminiumik aatsiterivissamik pilersuisussaq

N4. Maniitsup kujataani olivin-isiorfik

3.2.5 O. Sumiiffiit aggorneri sanaartorfigineqanngitsut

O1. Illoqarfiit, nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit K-t, L-it, M-it aamma N-it avataanni sumiiffiit atugassiiffiunngitsut

O2. Inuilaarsuaq

3.3 Qaasuitsup Kommunia

3.3.1 K. Sumiiffiit aggorneri sunngiffimmi aasarsiortarfittullu il.il. atorneqartunik illuarallit

K1 aamma K2. Paakitsup Nunaa, Ilulissat

K3. Saqqarliip Nunaa, Aasiaat

K4. Qullissat, Qeqertarsuup eqqaanni nunaqarfik inuerutitaq

K5. Qeqertarsuaq, Qaanaap eqqaanni nunaqarfik inuerutitaq

K6. Qeqertat, Qaanaap eqqaanni nunaqarfik inuerutitaq

3.3.2 L. Sumiiffiit aggorneri immikkut sukisaarsaarfittut atorneqartut

L1. Eqi, Ilulissat avannaanni takornarianut illuaqqat

L2. Appat, Ilulissat avannaanni atuartut aallaarsimaartarfiat

L3. Ataa, Ilulissat avannaanni sunngiffimmi illuaqqat, illut aasarsiortarfiit kiisalu takornarianut sammisaqartitsiviit

L4. Manermiut, Aasiaat eqqaanni atuartut aallaarsimaartarfiat

L5. Nipisat, Qeqertarsuup eqqaanni atuartut aallaarsimaartarfiat

3.3.3 M. Sumiiffiit aggorneri savaateqarfittut, nunaleriffittut, imaanik atuiffittut, orpinnik naatitsivittut, qeqertatut qimmilivittut il.il. atorneqartut

M1. Aasiaat eqqaanni qeqertat qimmiliviit

3.3.4 N. Sumiiffiit aggorneri teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atorneqartut

N1. Paakitsumi erngup nukinganik innaallagissiorfik, Ilulissat

N2. Aatsitassarsiorfik, Maarmorilimmi Inngili Qernertoq, Uummannaq

3.3.5 O. Sumiiffiit aggorneri sanaartorfigineqanngitsut

O1. Illoqarfiit, nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit K-t, L-it, M-it aamma N-it avataanni sumiiffiit atugassiiffiunngitsut

3.4 Kommune Kujalleq

3.4.1 K. Sumiiffiit aggorneri sunngiffimmi aasarsiortarfittullu il.il. atorneqartunik illuarallit

K1. Narsap Ilua Aasarsiortarfinnik illuaraqarfik, Narsaq

K2. Uunartoq, Nanortalik

3.4.2 L. Sumiiffiit aggorneri immikkut sukisaarsarfittut atorneqartut

L1. Qeqertami Akiani takornariartitsisarfik, Qaqortoq

L2. Alluitsoq, nunaqarfik inuerutitaq atuartunut aallaarsimaartarfilik, Nanortalik

L3. Kuussuaq, Nanortallip eqqaani atuartut aallaarsimaartarfiat

L4. Narsap Ilua, Takornariartitsisarfik, Narsaq

L5. Tatsip Ataa, Narsap eqqaani atuartut aallaarsimaartarfiat

L6. Eqaluit, Nanortallip eqqaani atuartut aallaarsimaartarfiat

3.4.3 M. Sumiiffiit aggorneri savaateqarfittut, nunaleriffittut, imaanik atuiffittut, orpinnik naatitsivittut, qeqertatut qimmilivittut il.il. atorneqartut

M1. Tasilummi savaateqarfik, Qaqortoq

M2. Upernaviarsummi naatsitsivik, Qaqortoq

M3. Qaqortukuluumi savaateqarfik, Qaqortoq

M4. Illorsuarni savaateqarfik, Qaqortoq

M5. Kangerluarsorujummi savaateqarfiit, Qaqortoq

M6. Eqalunni savaateqarfiit, Qaqortoq

M7. Qanisartuuni savaateqarfiit, Qaqortoq

M8. Kingittumi savaateqarfik, Qaqortoq

M9. Isortumi tuttuuteqarfik, Qaqortoq

M10. Itilleq Killermi tuttuuteqarfik, Narsaq

M11. Itillimi Kangillermi tuttuuteqarfik, Narsaq

M12. Narsap Iluani nunaleriffik, Narsaq

M13. Narsap Iluani savaateqarfik nunaateqarfillu, Narsaq

M14. Qorlortumi savaateqarfik, Narsaq

M15. Qorlortumi savaateqarfiit, Narsaq

M16. Nunataami savaateqarfiit, Narsaq

M17. Kangerluani savaateqarfik, Narsaq

M18. Inneruulalimmi savaateqarfik, Narsaq

M19. Ipiutami savaateqarfik, Narsaq

M20. Issormiuni - Sillisini savaateqarfiit, Narsaq

M21. Aaninnguani savaateqarfiit, Narsaq

M22. Igalikumi savaateqarfiit, Narsaq

M23. Iterlammi savaateqarfik, Narsaq

M24. Qinngua Kangillermi savaateqarfik, Narsaq

M25. Qinnguani savaateqarfik, Narsaq

M26. Qorlortup Itinnerani savaateqarfik, Narsaq

M27. Kiattumi savaateqarfik, Narsaq

M28. Narsarsuaqqami savaateqarfik, Narsaq

M29. Eqaluit Iluanni savaateqarfik, Narsaq

M 30. Igaliku Kujallermi savaateqarfik, Narsaq

- M 31. Saputini savaateqarfik, Nanortalik
- M 32. Nalasuni savaateqarfik, Nanortalik
- M 33. Qallimiuni savaateqarfik, Nanortalik
- M 34. Qorlortorsuarmi savaateqarfik, Nanortalik
- M 35. Eqalugaarsunni savaateqarfik, Nanortalik

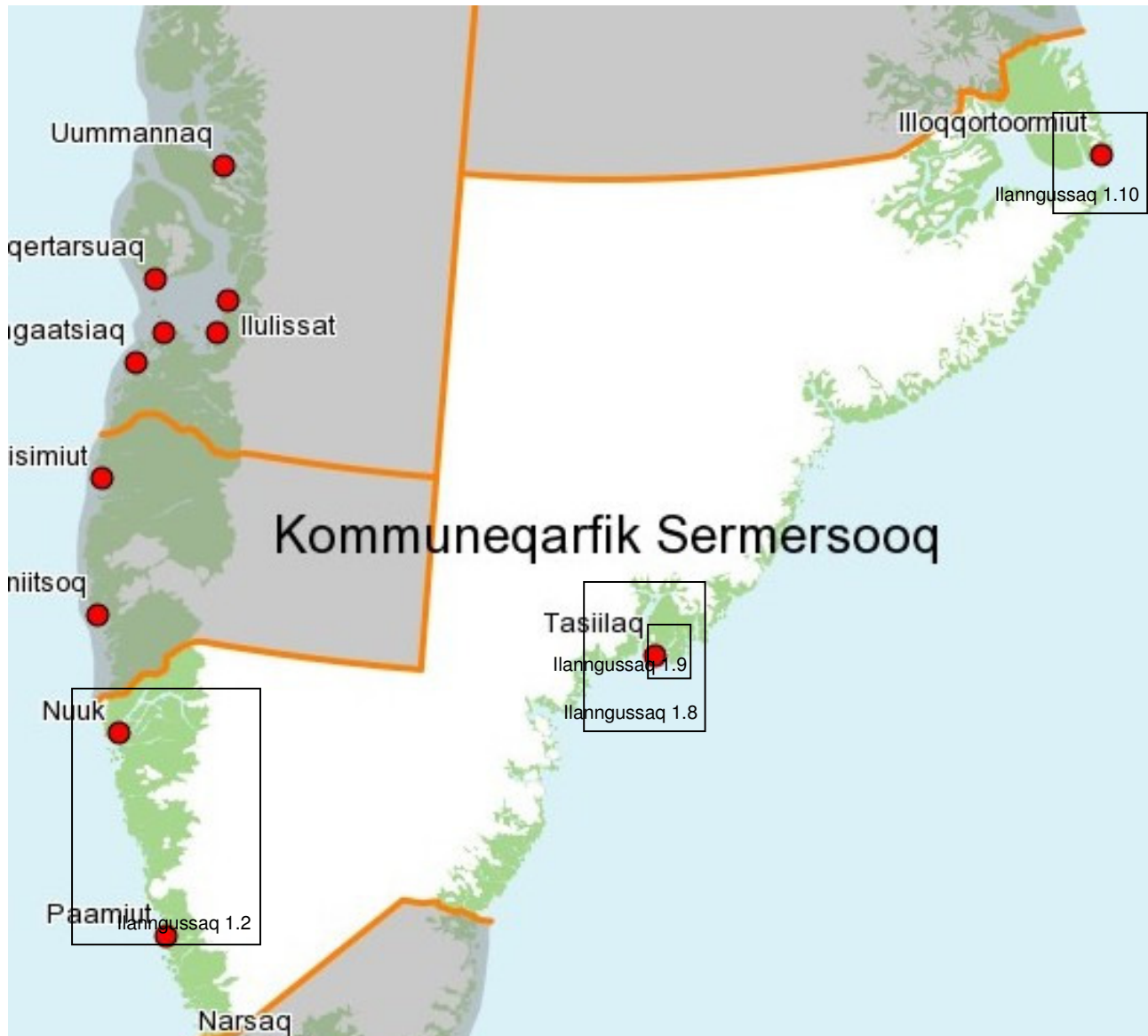
3.4.4 N. Sumiiffiit aggorneri teknikkimut attaveqarnermullu il.il. atorneqartut

- N1. Qorlortorsuarmi, Qaqortumi, Narsami aamma Nanortalimmi erngup nukinganik innaallagissiorfiit
- N2. Nalunami kuultisiorfik, Nanortalik
- N3. Narsap Iluani ujaraaqqanik piiaavik – 1, Narsaq
- N4. Narsap Iluani imermik milluaavik, Narsaq
- N5. Narsap Iluani ujaraaqqanik piiaavik – 2, Narsaq
- N6. Narsap Iluani ujaraaqqanik piiaavik – 3, Narsaq

3.4.5 O. Sumiiffiit aggorneri sanaartorfigineqanngitsut

- O1. Illoqarfiit, nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit K-t, L-it, M-it aamma N-it avataanni sumiiffiit atugassiiffiunngitsut
- O2. Inuilaarsuaq
- O3. Illoqarfiit, nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit K-t, L-it, M-it aamma N-it avataanni sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut immikkoortinneqartut

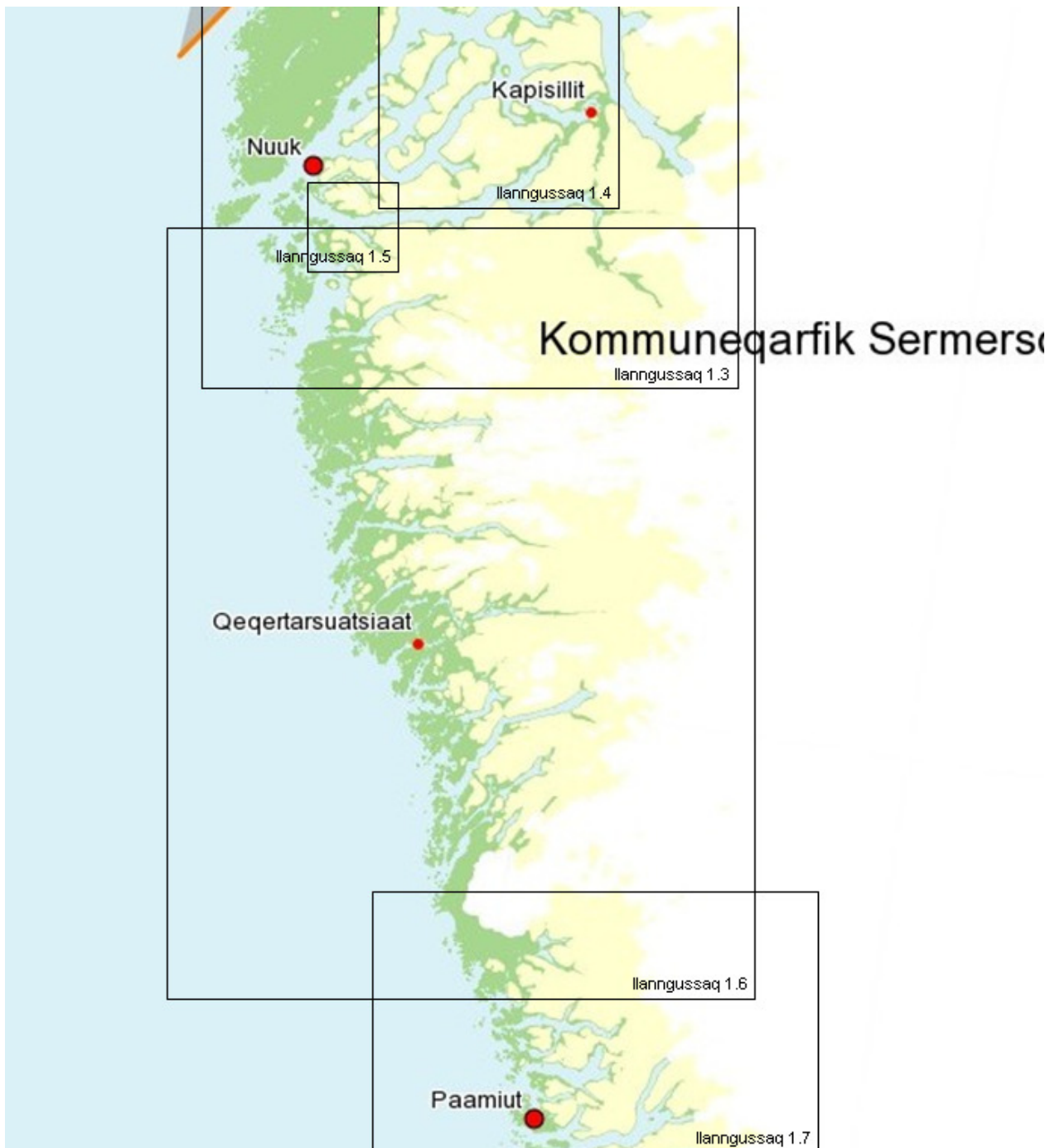
Ilanngussaq 1.1: Kommuneqarfik Sermersuumi sumiiffiit aggornerinut nunap assinga

- Illoqarfiit
- Siku
- Nuna

Nunap assingani Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfiit takussutissiorneqarput. Aamma nunap assingani ilanngussaq 1.2-p, 1.8-p, 1.9-p aamma 1.10-p killilerneqarneri takutinneqarput.

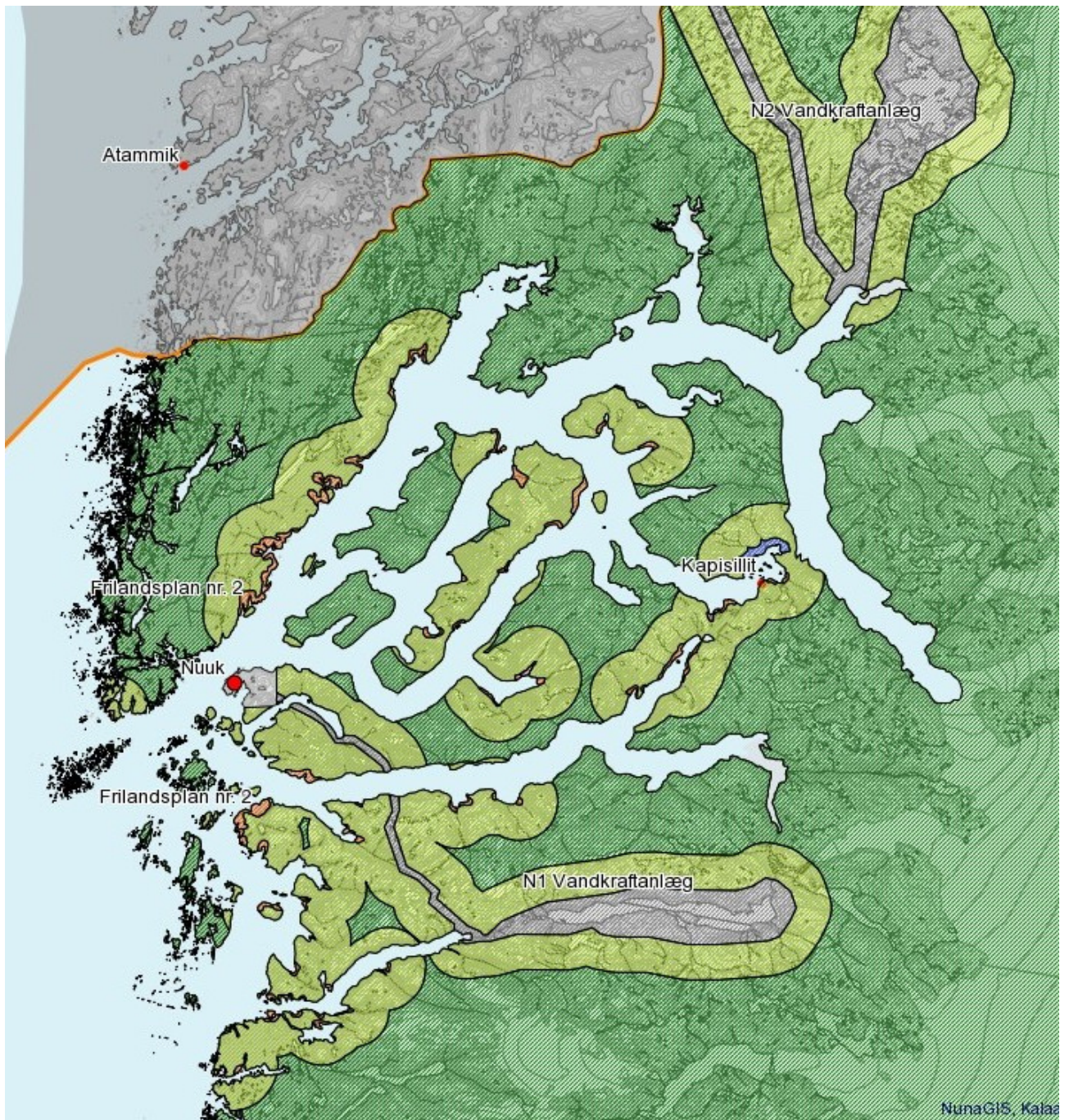
Ilanngussaq 1.2: Nuummut nunaqarfinnullu qanitaaniittunut nunap assinga

- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit
- Nuna 200 m sinnerlugu annertussuaq
- Nuna

Nunap assingani Nuup aamma Paamiut akornanni nunaqarfiit Kapisillit aamma Qeqertarsuatsiaat ilanngullugit takutinneqarput. Aamma nunap assingani ilanngussaq 1.3-p, 1.4-p, 1.5-ip, 1.6-ip aamma 1.7-ip killilerneqarneri takutinneqarput.

Ilanngussaq 1.3: Nuuk tassanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngittimmi iluaqqanut aasarsiorartinnu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutillik
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunalerinermut il.il. immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqaatinu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atornerangitsoq
- O-2. Nunaminertaq sukumissumik ivigarlorissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Nuup eqqaa tassanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

N1. Kangerluarsunnguami erngup nukinganik innaallagissiorfik

N2. Erngup nukinganik innaallagissiorfik, Maniitsup eqqaani aluminiumik aatsiterivimmik pilersuisussaq

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 1.4: Nuup avannamut kangia tassanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqanut aasarsiorartinnu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutit
- M. Nunaminertaq savateqartinnut, nunalerinermut il.il. immikkoor
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqaatinu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atorveqanngitsaq
- O-2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartorfissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Nuup avataata tuinginguani sumiiffik tassanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

K1. Eqalunguit

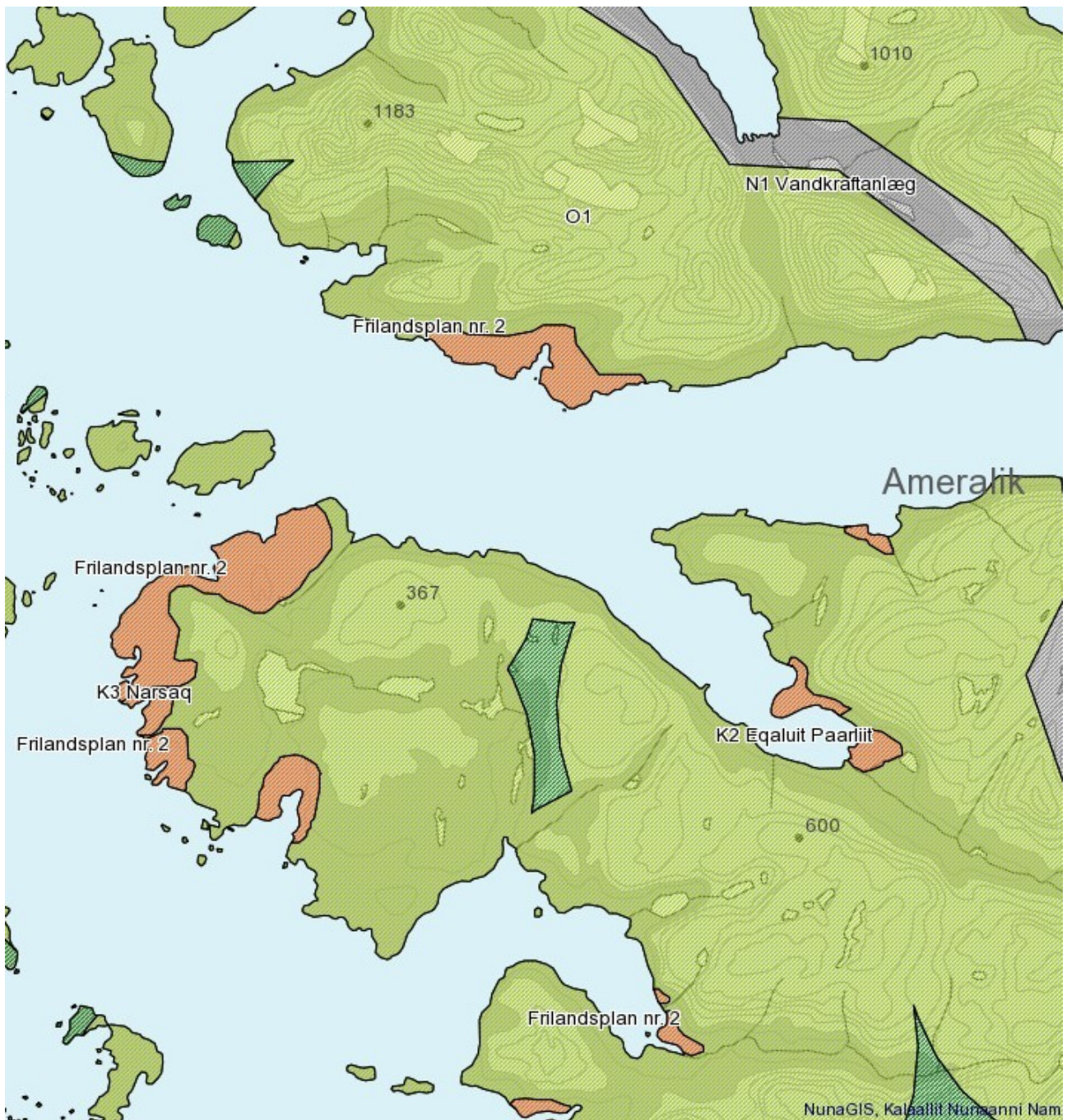
L1. Qooqqut

M1. Neriunaq - Kuussuaq

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 1.5: Nuup kujataanni tassanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasarsiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarittut pingaarutilik
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunalettermut il.il. immikkoor
- N. Nunaminertaq teknikkimut attavegaatinullu il.il.
- O1. Nunaminertaq atornerangitsaq
- O2. Nunaminertaq sukumissumik ivigarlorfissatut immikkoortaq
- O3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Nuup kujammut kangernguani sumiiffik tassanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

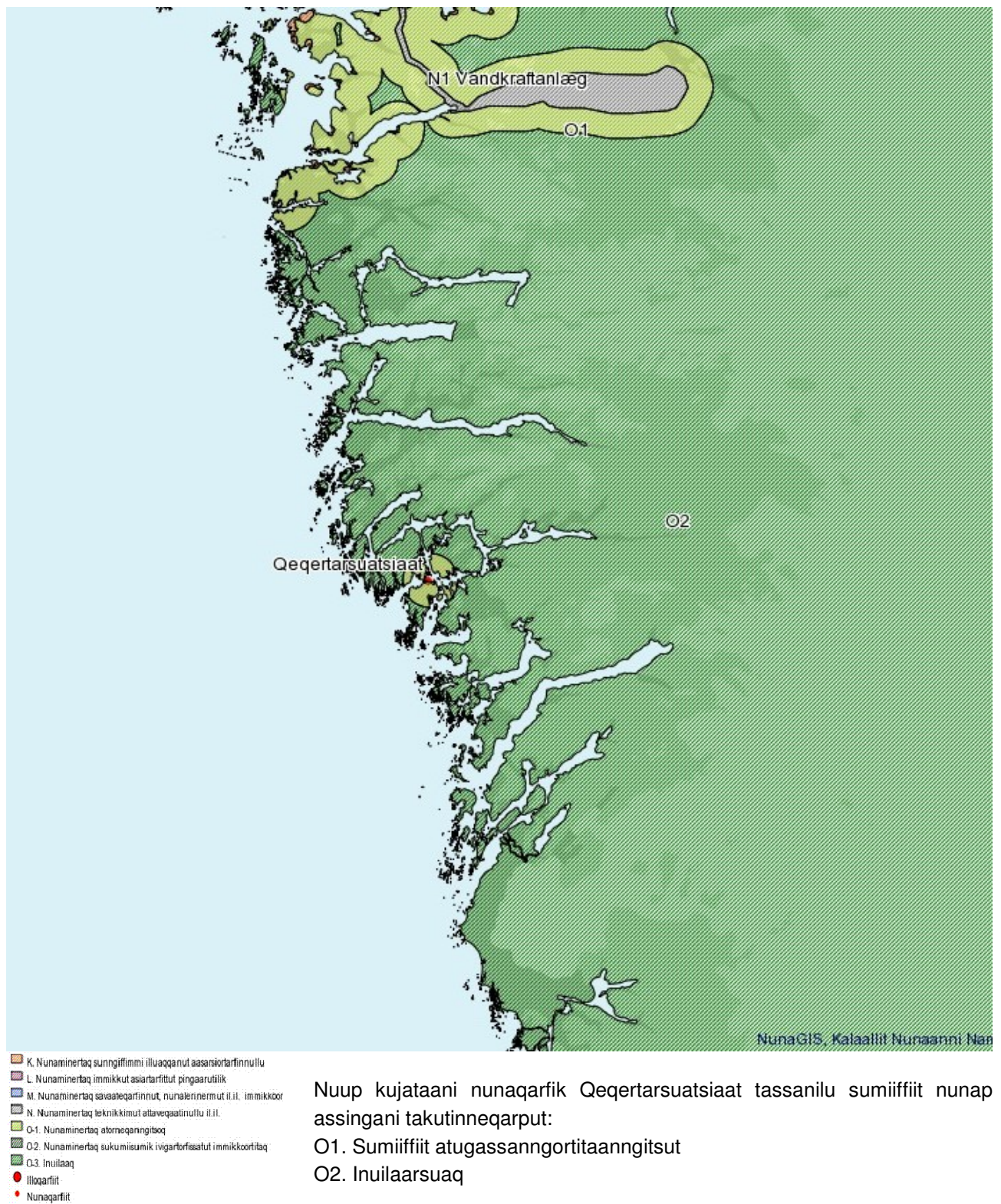
K2. Eqluit Paarliit

K3. Narsaq

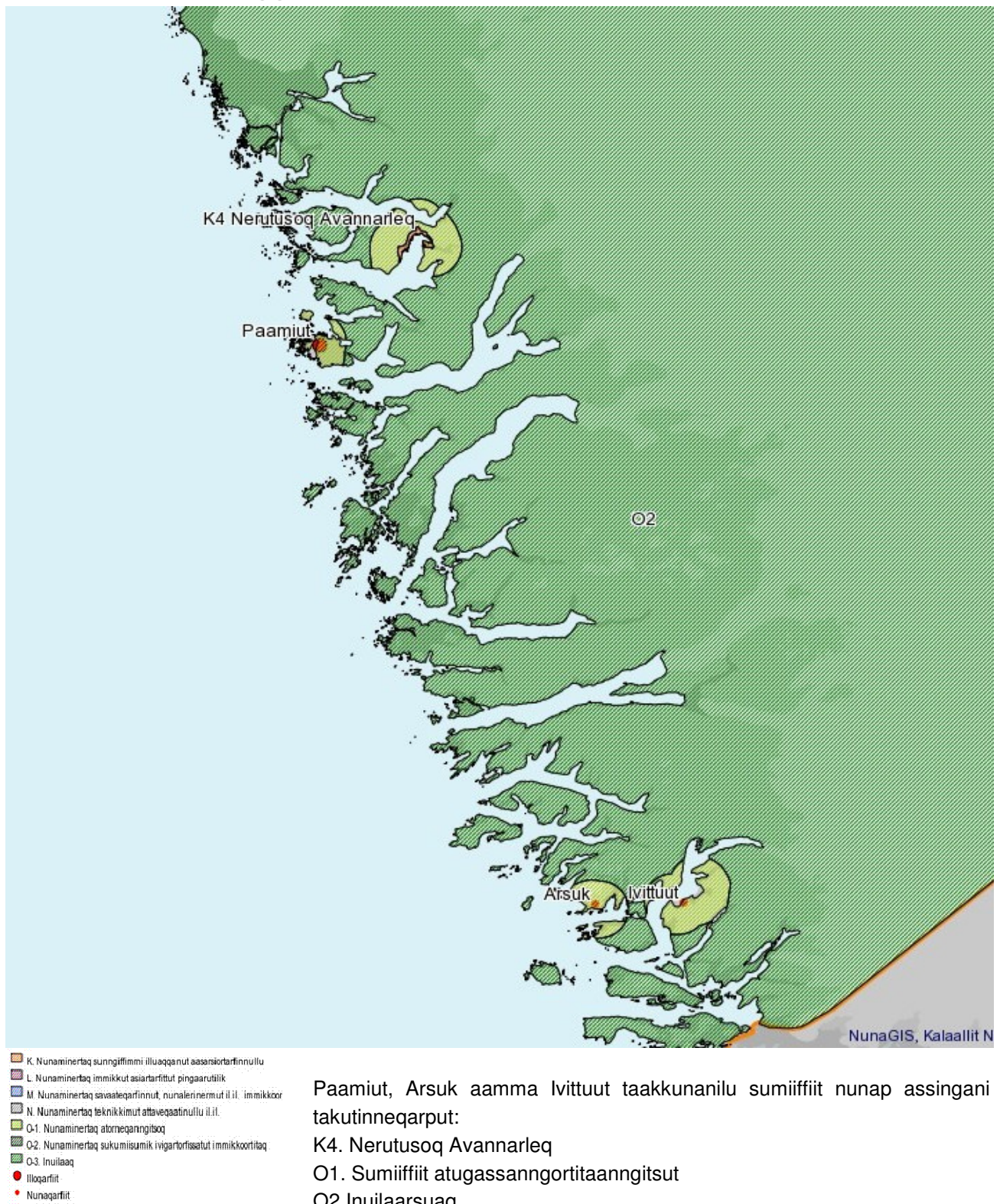
O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

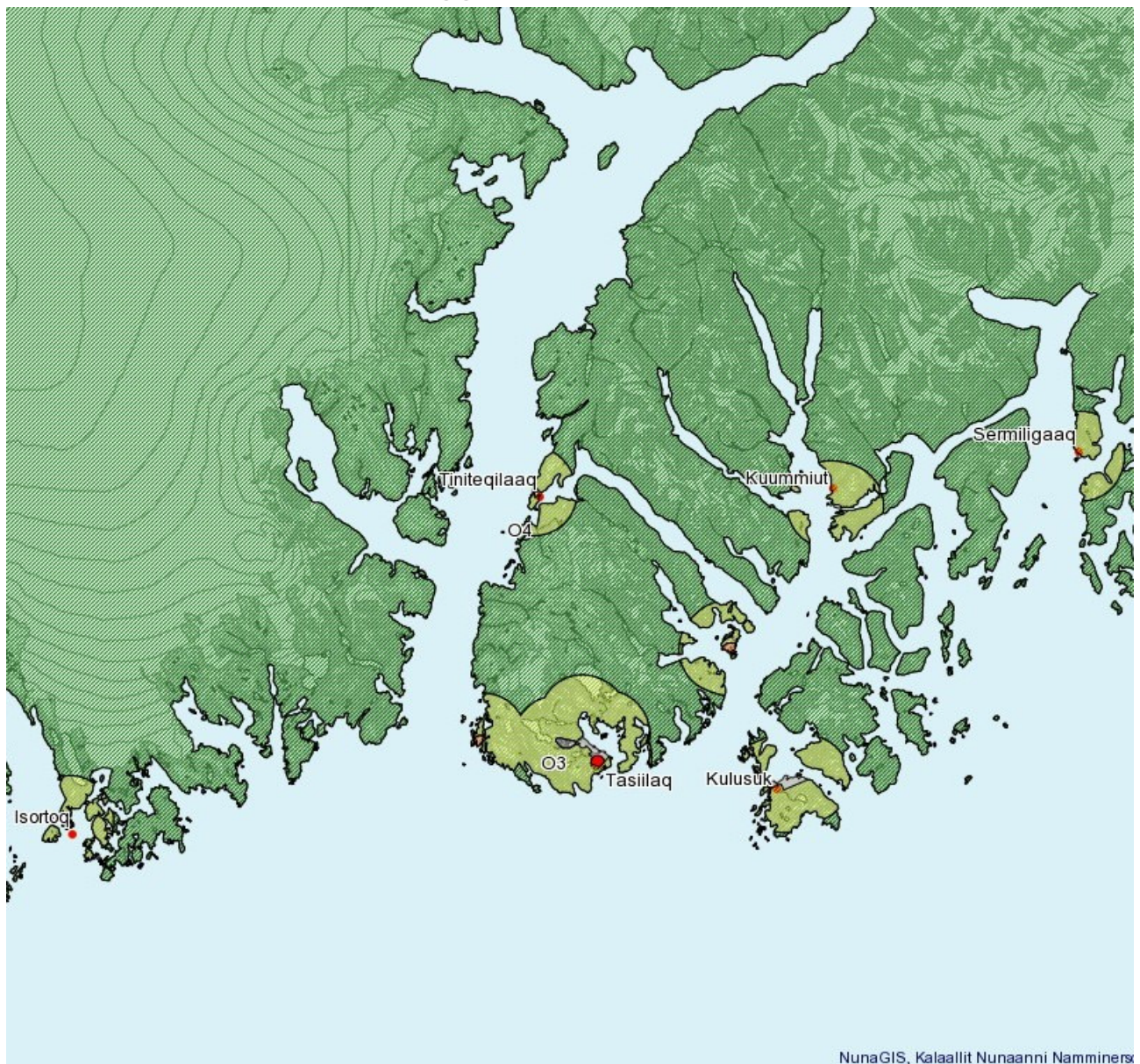
Ilanngussaq 1.6: Qeqertarsuatsiaat tassanilu sumiiffiit aggorneri

Ilanngussaq 1.7: Paamiut, Arsuk aamma Ivittuut taakkunanilu sumiiffiit aggorneri

Ilanngussaq 1.8: Tasiilaq nunaqarfiit qanitaaniittut taakkunanilu sumiiffiit aggorneri

NunaGIS, Kalaallit Nunaanni Namminers

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasarsiorarfinnu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutillik
- M. Nunaminertaq savaateqarfinnut, nunalerinnermut il.il. immikkoor
- N. Nunaminertaq teknikkimut attavegaatinu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atornerangitsaq
- O-2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartorfissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Tasiilaq eqqaat aamma nunaqarfiit sumiiffiillu qanitaanniittut nunap assingani takutinneqarput:

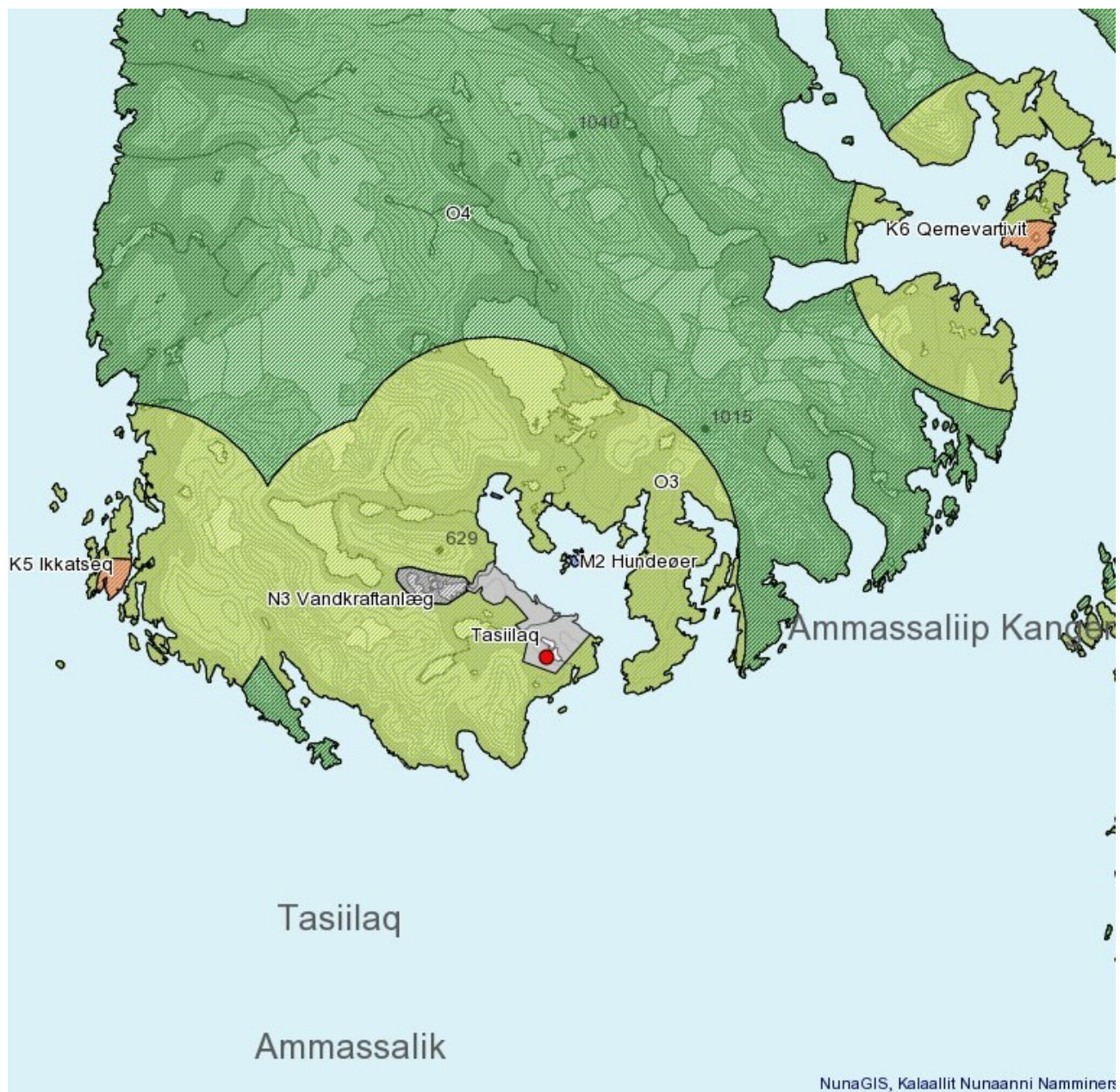
K7. Skjoldungen

K8. Imarsivik

O3. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O4. Inuilaarsuaq

Ilannngussaq 1.9: Tasiilaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasarsiorfartinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutit
- M. Nunaminertaq savateqarfinnut, nunalerinermut il.il. immikkoor
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqaatinullu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atorneranngitsaq
- O-2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartorfissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Tasiilaq eqqaanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

K5. Ikkatseq

K6. Qernevartivit

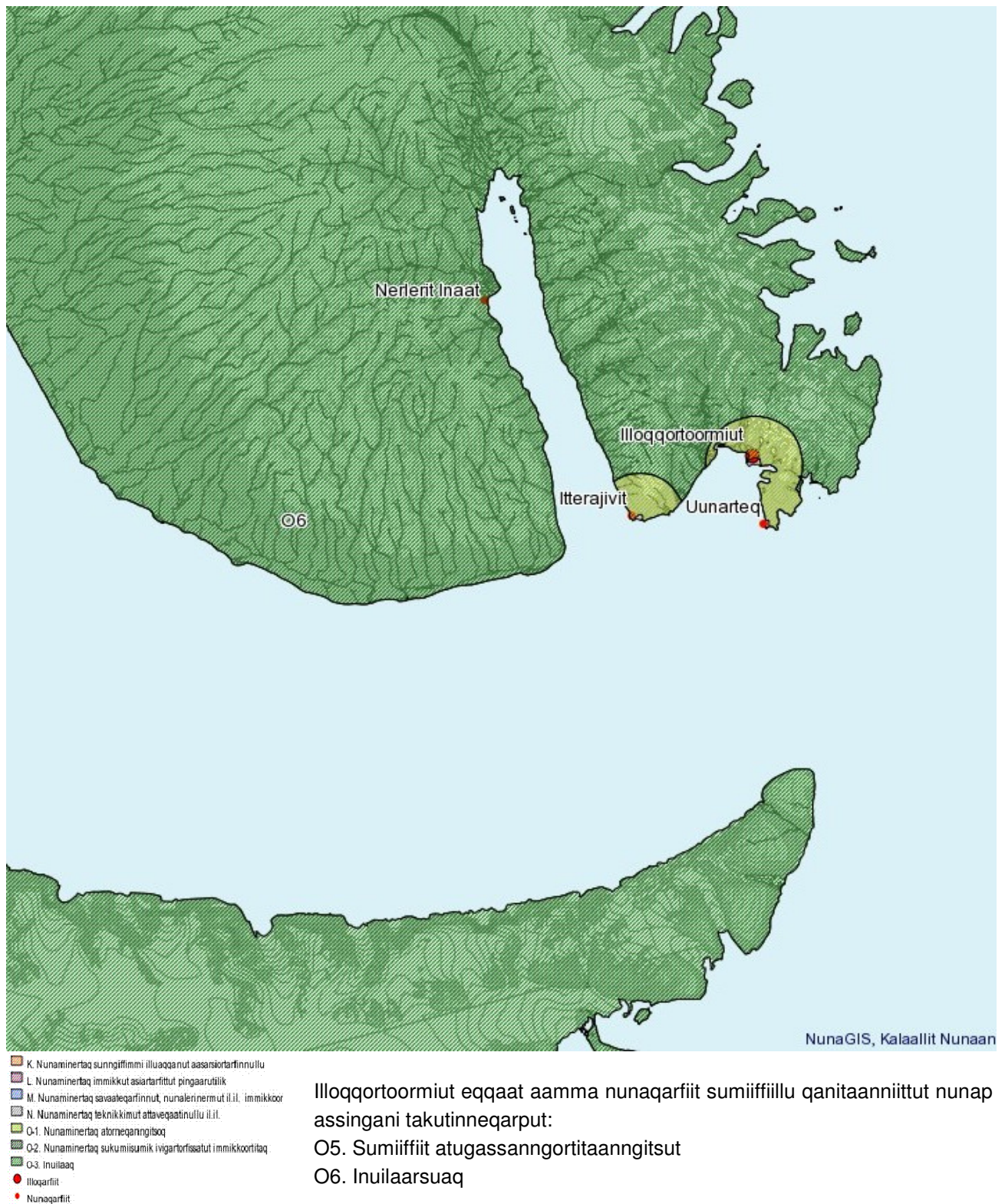
M2. Qeqertat qimmiliviit

N3. Aammangaami erngup nukinganik innaallagissiorfik

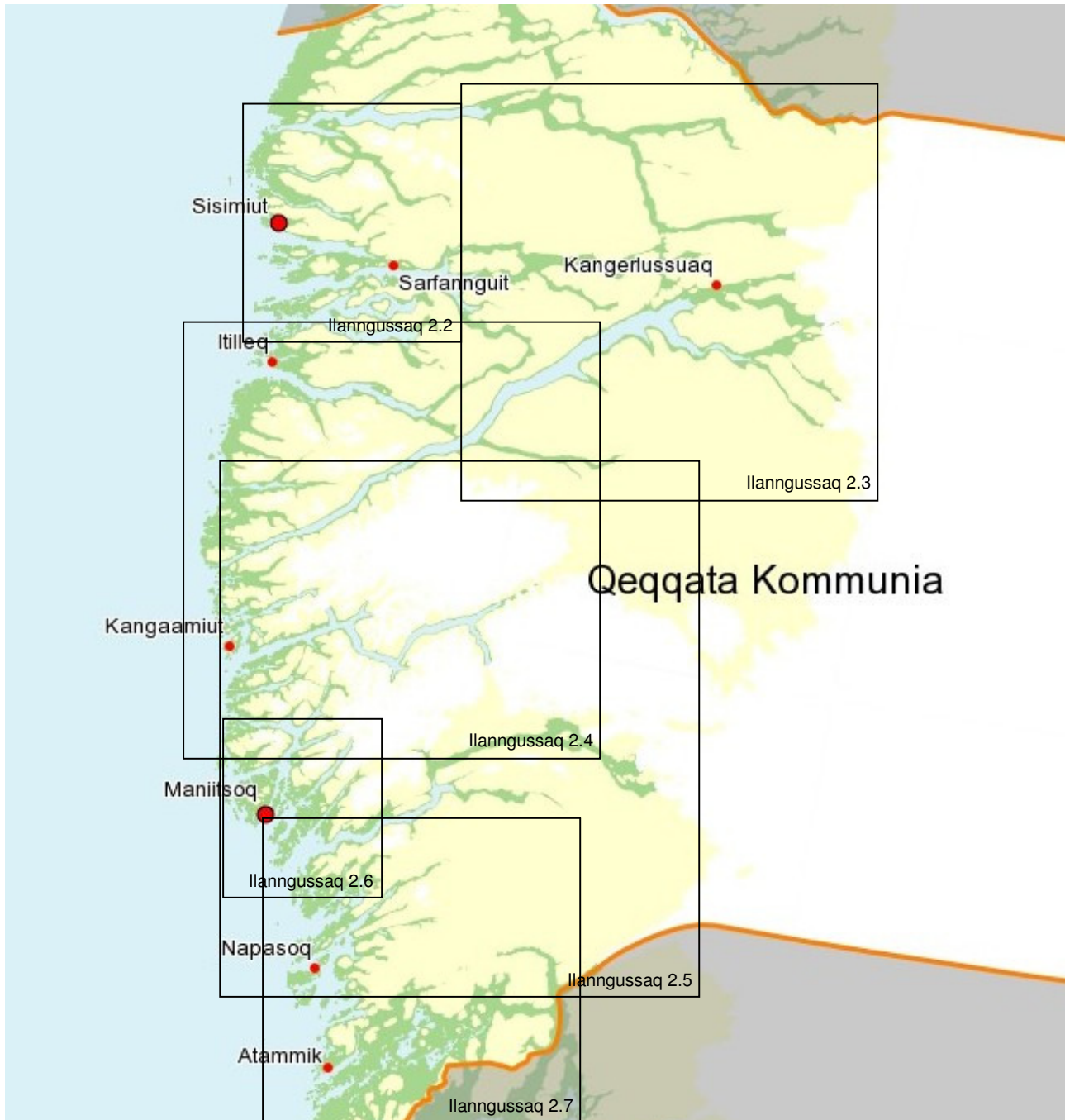
O3. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O4. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 1.10: Illoqqortoormiut tassanilu sumiiffiit aggorneri

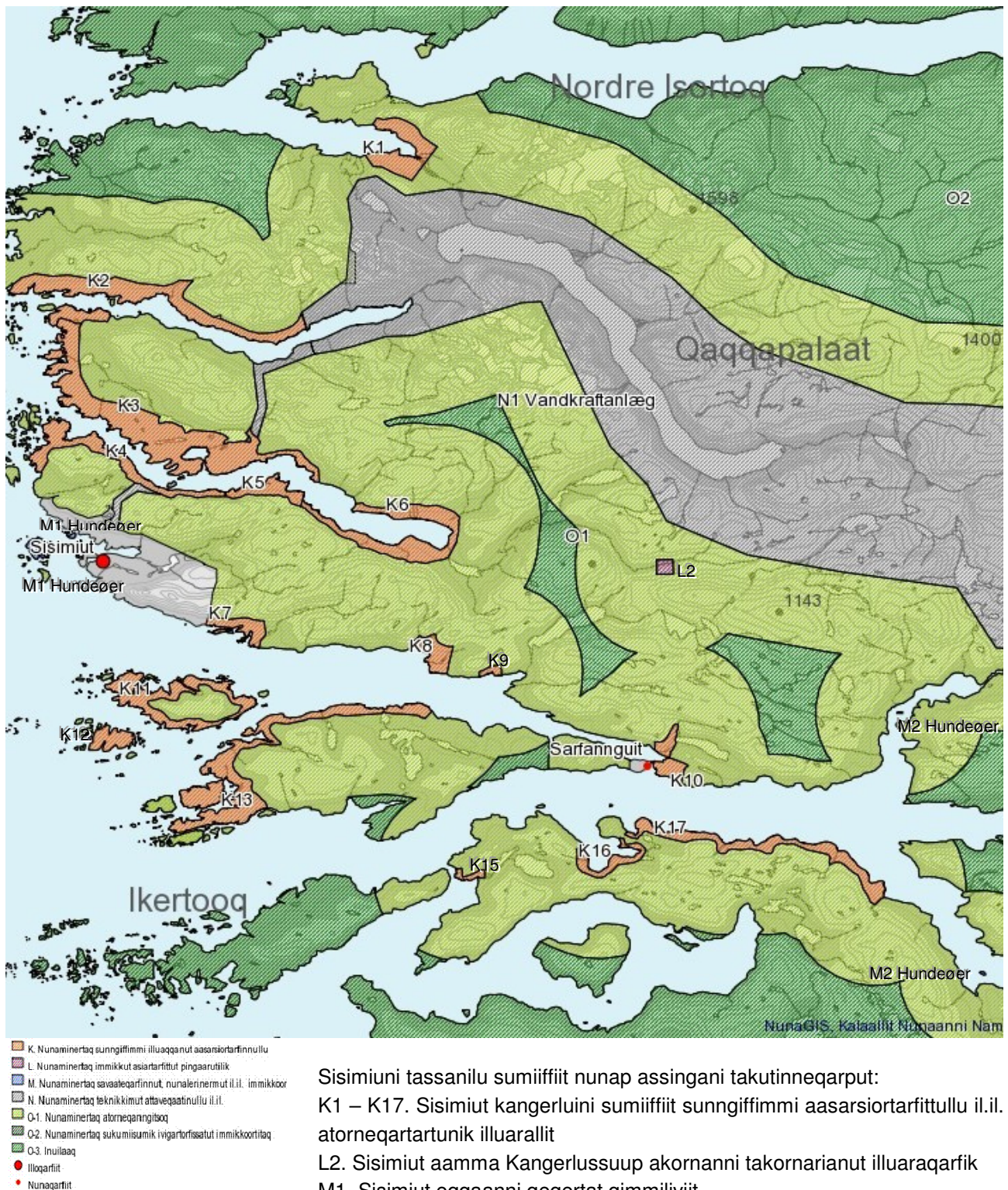
Ilanngussaq 2.1: Qeqqata Kommuniani sumiiffiit aggornerinut nunap assinga

- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit
- Nuna 200 m sinnerlugu annertussut
- Nuna

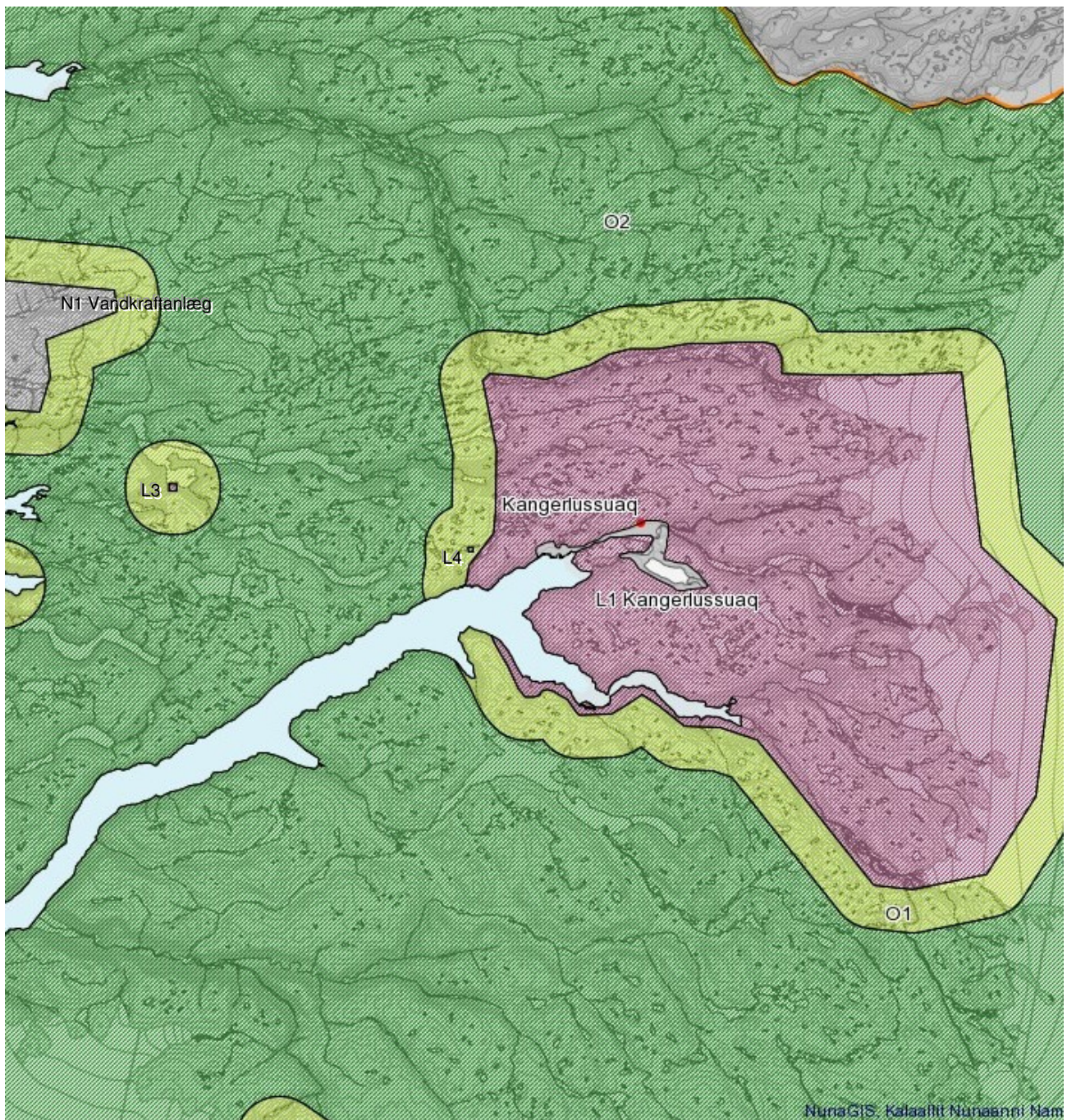
Nunap assingani Qeqqata Kommuniani illoqarfiit takutinneqarput. Aamma nunap assingani ilanngussaq 2.2-p, 2.3-p, 2.4-p, 2.5-ip, 2.6-ip aamma 2.7-ip killilerneqarneri-takutinneqarput.

Ilanngussaq 2.2: Sisimiut tassanilu sumiiffiit aggorneri

Sisimiuni tassanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:
 K1 – K17. Sisimiut kangerluini sumiiffiit sunngiffimmi aasarsiortarfittullu il.il. atorneqartartunik illuarallit
 L2. Sisimiut aamma Kangerlussuup akornanni takornarianut illuaraqarfik
 M1. Sisimiut eqqaanni qeqertat qimmiliviit.
 M2. Sarfannguit eeqaanni qeqertat qimmiliviit
 N1. Tasersuarmi erngup nukinganik innaallagissiorfik
 O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut
 O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 2.3: Kangerlussuaq tassanilu sumiiffiit aggorneri

Kangerlussuaq tassanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

L1. Kangerlussuaq

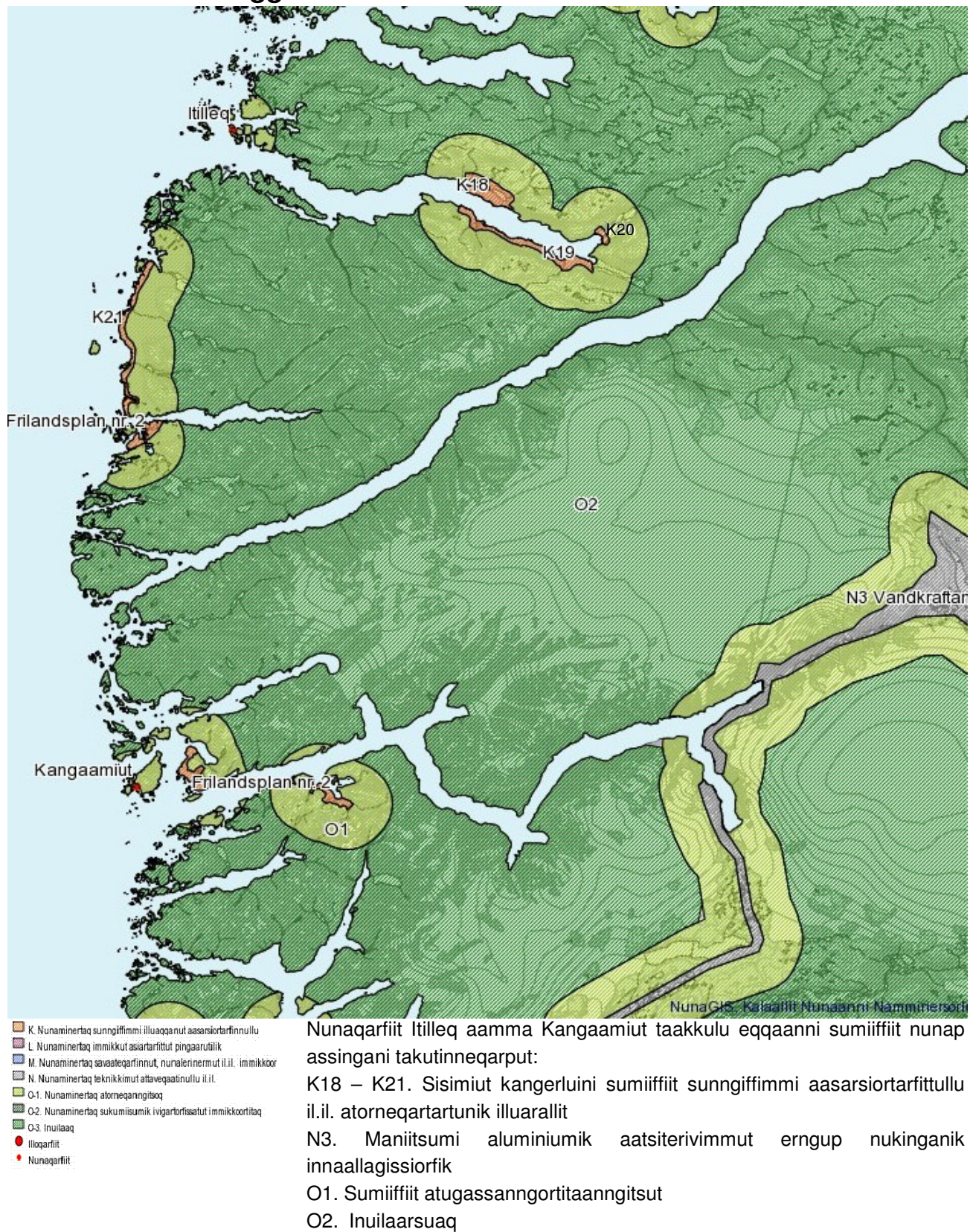
L3 aamma L4. Sisimiut Kangerlussuullu akornanni sumiiffiit takornarianut illuaraqarfiusut

N1. Tasersiami erngup nukinganik innaallagissiorfik

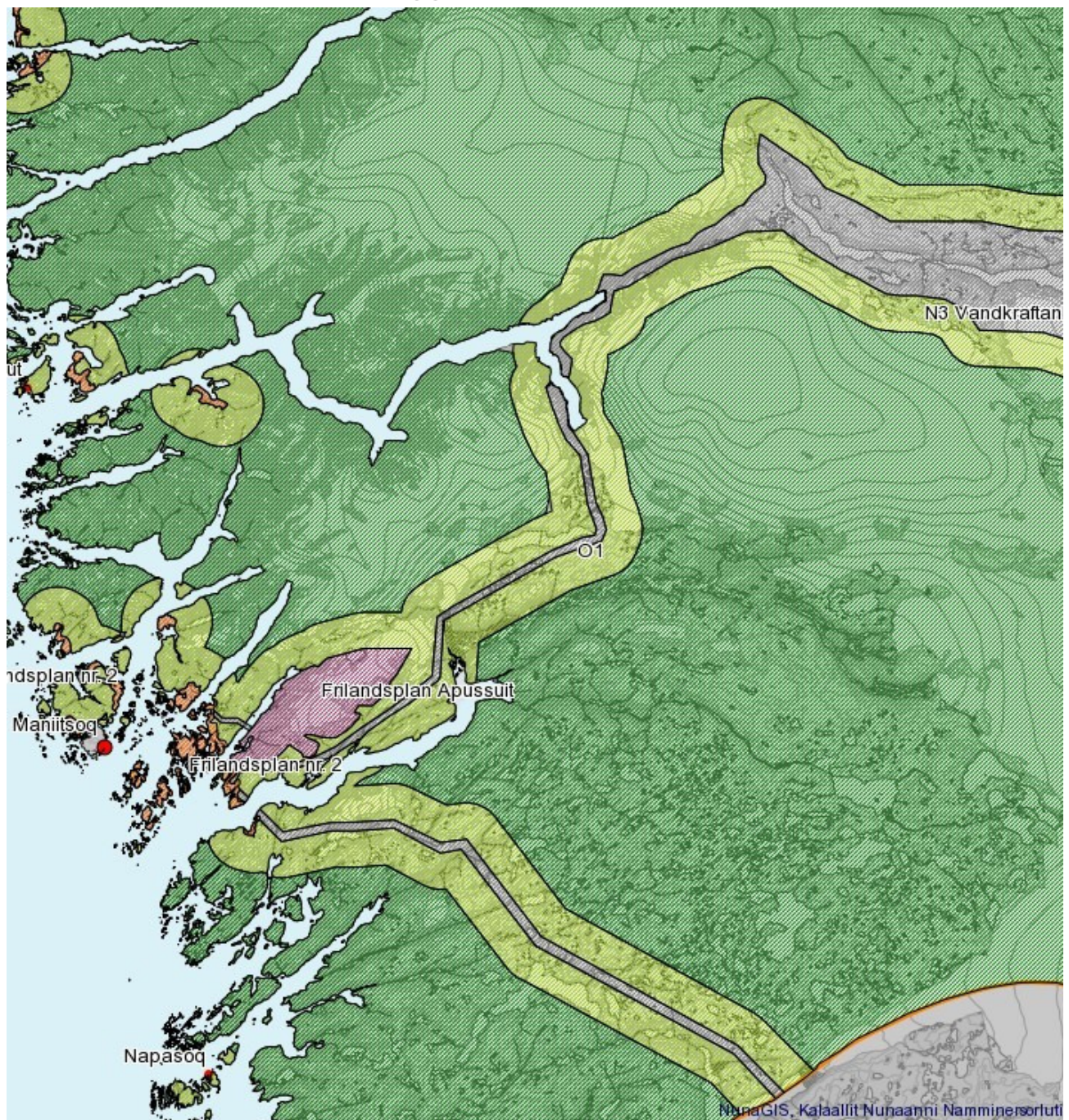
O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 2.4: Itilleq aamma Kangaamiut taakkunanilu sumiiffiit aggorneri

Ilanngussaq 2.5: Maniitsoq aamma Tasersiaq taakkulu eqqaanni sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasarsiorfartinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarittut pingaarutillik
- M. Nunaminertaq savaaleqqarfinnut, nuralerinnertut il.il., immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqaatinullu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atorveqaatinullu
- O-2. Nunaminertaq sukumiisumik ivigarborfissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

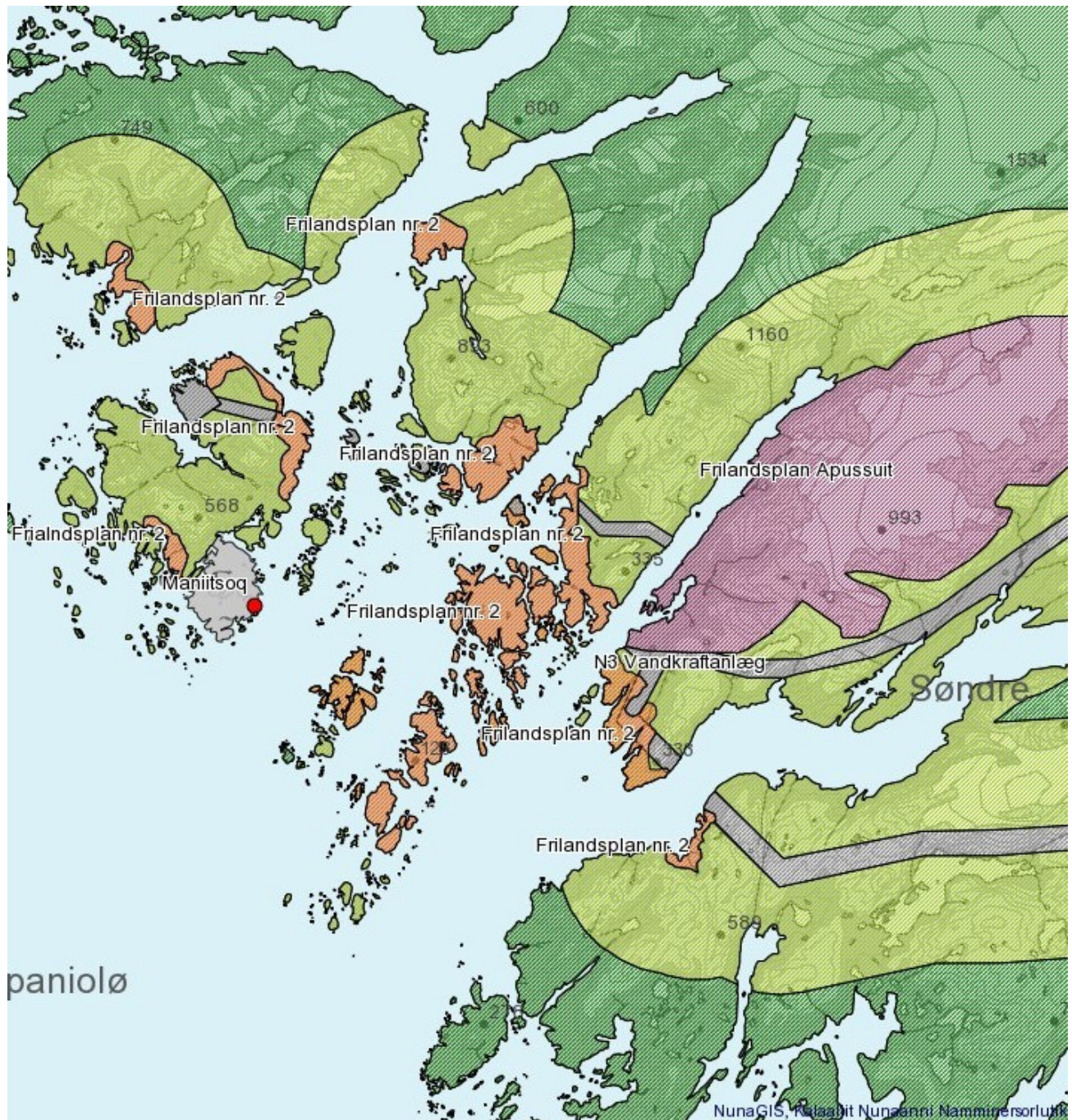
Maniitsoq aluminiumillu aatsiterivissamut erngup nukinganik innaallagis-siorfik taakkulu eqqaanni sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

N3. Maniitsumi aluminiumik aatsiterivimmut erngup nukinganik innaallagissiorfik

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 2.6: Maniitsoq tassanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqanut aasasiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutilik
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunalerinnermut il.il. immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikkimut attavegaatinnullu il.il.
- O1. Nunaminertaq atornerangisox
- O2. Nunaminertaq sukumissumik ivigarlorfissatut immikkoortaq
- O3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunagarfiit

Maniitsoq taassumalu eqqaani sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

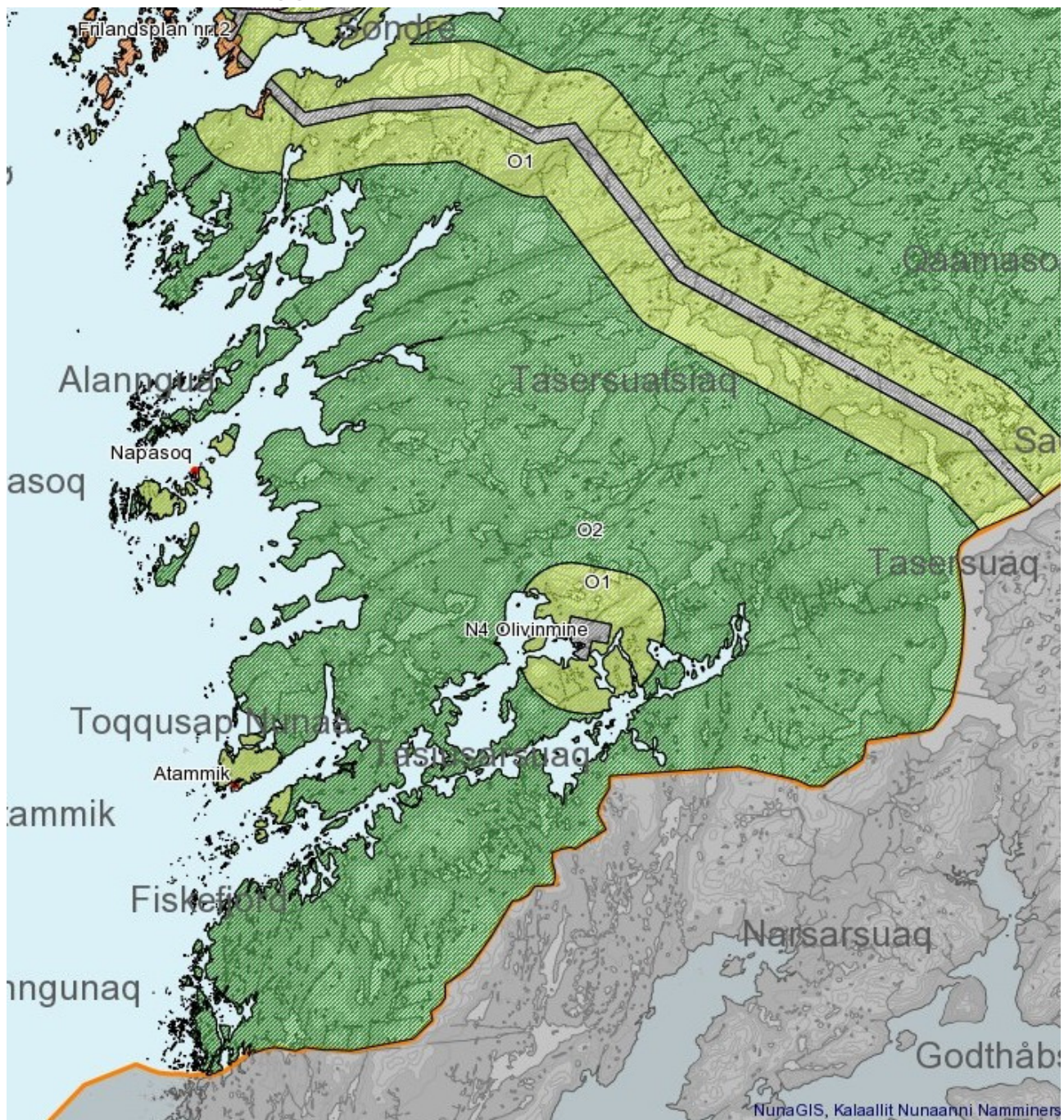
N2. Maniitsumi aluminiumik aatsiterivik

N3. Maniitsumi aluminiumik aatsiterivimmut erngup nukinganik innaallagissiorfik

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 2.7: Napasoq aamma Atammik taakkunanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi iluaqanul aasasiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutit
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunaleriernerut il.il. immikkor
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqaatinullu il.il.
- O1. Nunaminertaq atorneqanngitsaq
- O2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartarfissatut immikkoortitaq
- O3. Inuilaag
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Maniitsoq kujataanilu nunaqarfiit Napasoq aamma Atammik taakkulu eqqaanni sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

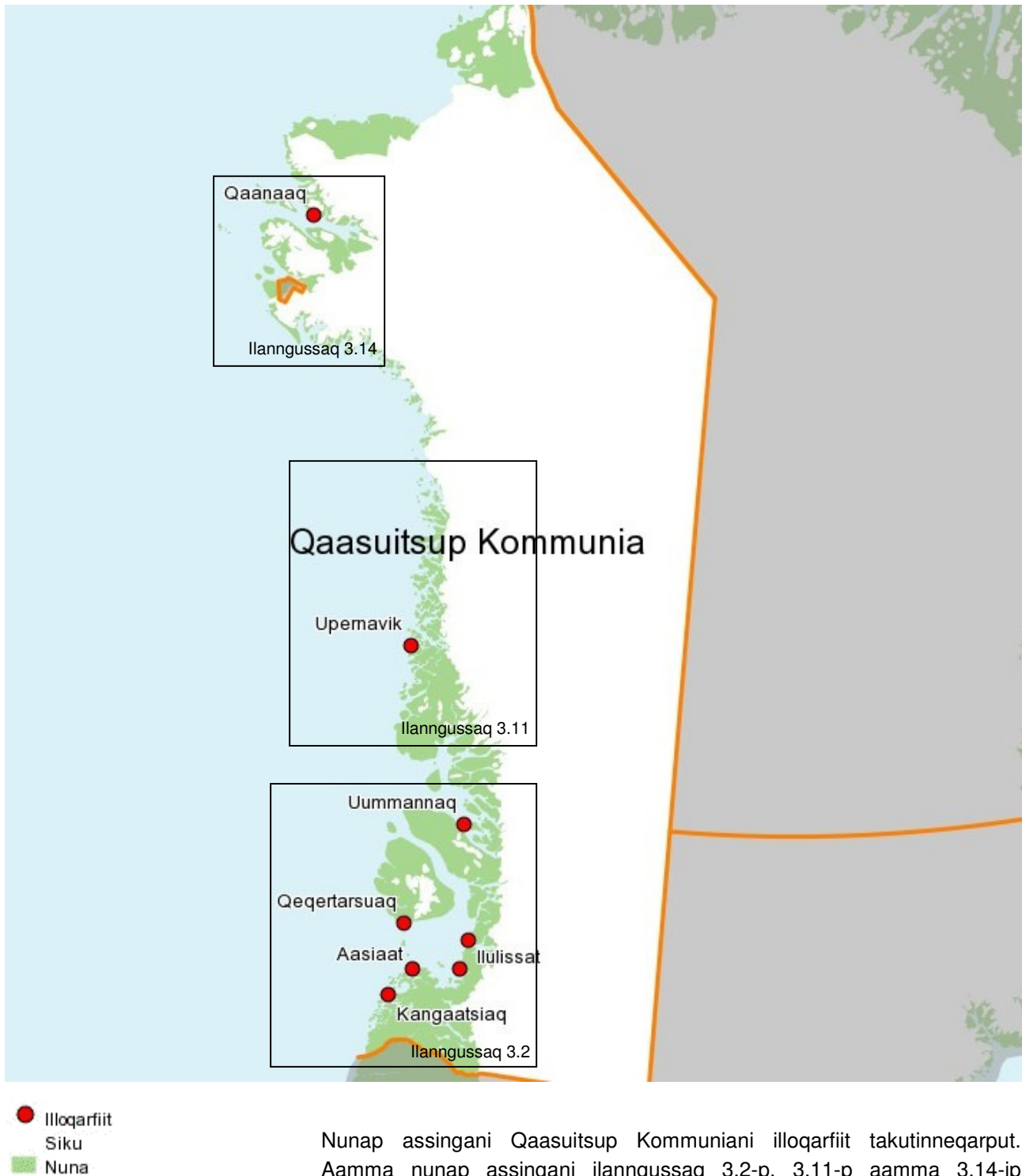
N3. Maniitsumi aluminiumik aatsiterivissamut erngup nukinganik innaallagissiorfik

N4. Maniitsup kujataani olivin-isiorkik

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

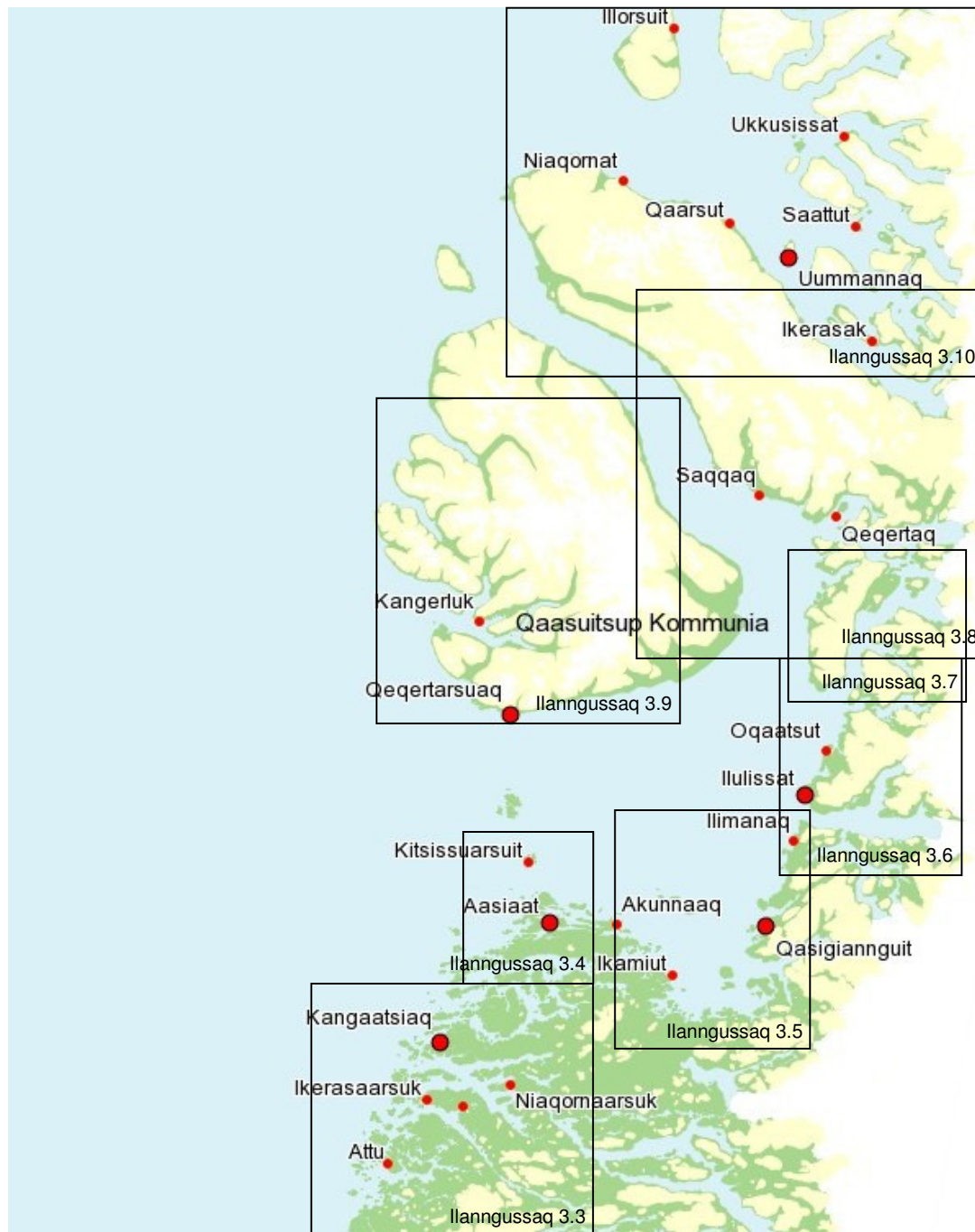
O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 3.1: Qaasuitsup Kommuniani sumiiffiit aggornerinut nunap assinga

Nunap assingani Qaasuitsup Kommuniani illoqarfiit takutinneqarput. Aamma nunap assingani ilanngussaq 3.2-p, 3.11-p aamma 3.14-ip killilerneqarneri takutinneqarput.

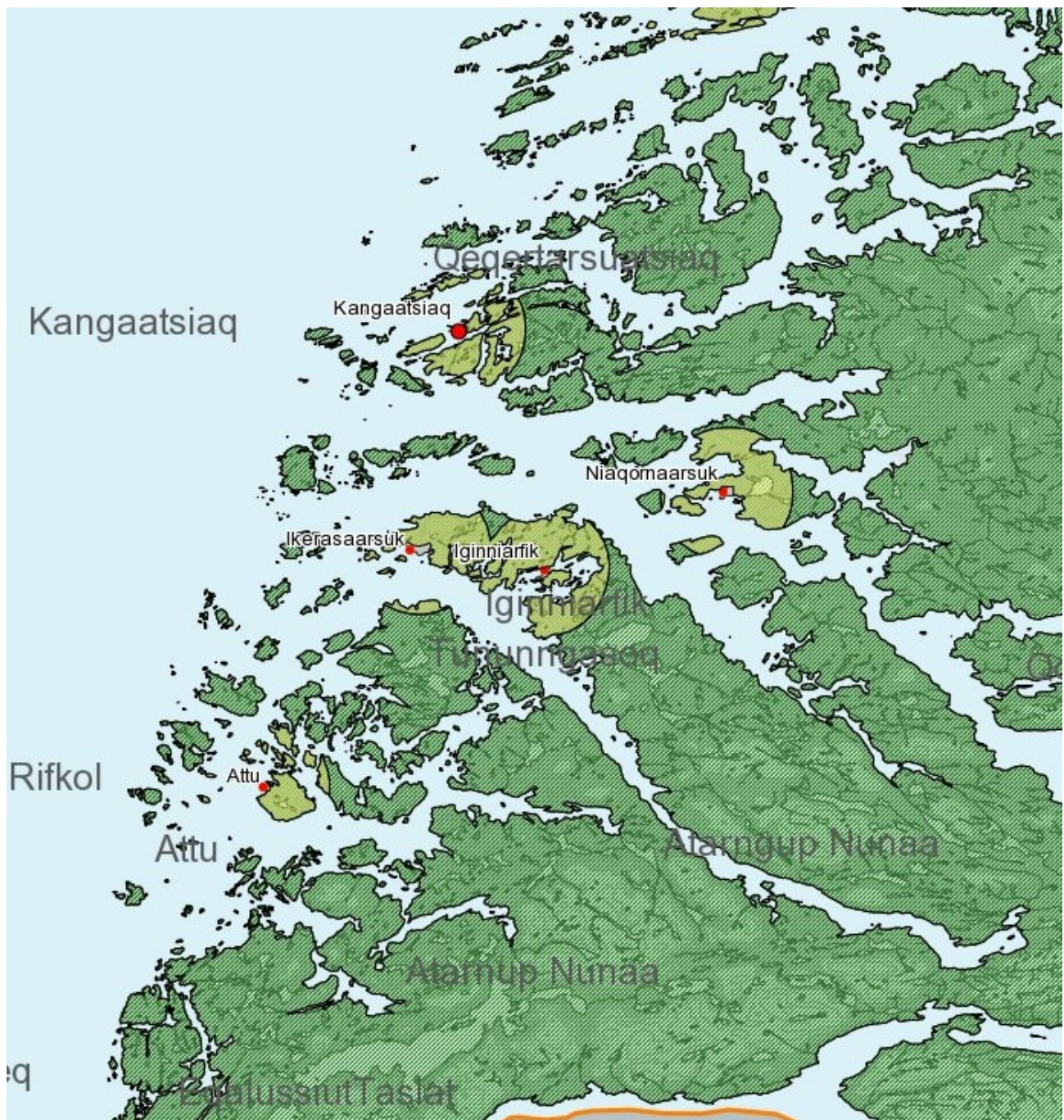
Ilanngussaq 3.2: Qaasuitsup Kommuni­ani Kujaller­mi sumiiffiit aggornerinut nunap assinga

- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit
- Nuna 200 m sinnerlugu annertussuaq
- Nuna

Nunap assingani Qaasuitsup Kommuni­ani Uummannaq Kangaatsiallu akornanni illoqarfiit nunaqarfiillu takussutissiorneqarput. Aamma nunap assingani ilanngussaq 3.3-p, 3.4-p, 3.5-ip, 3.6-ip, 3.7-ip, 3.8-p, 3.9-p aamma 3.10-p killilerneqarneri takutinneqarput.

Ilanngussaq 3.3: Kangaatsiaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri

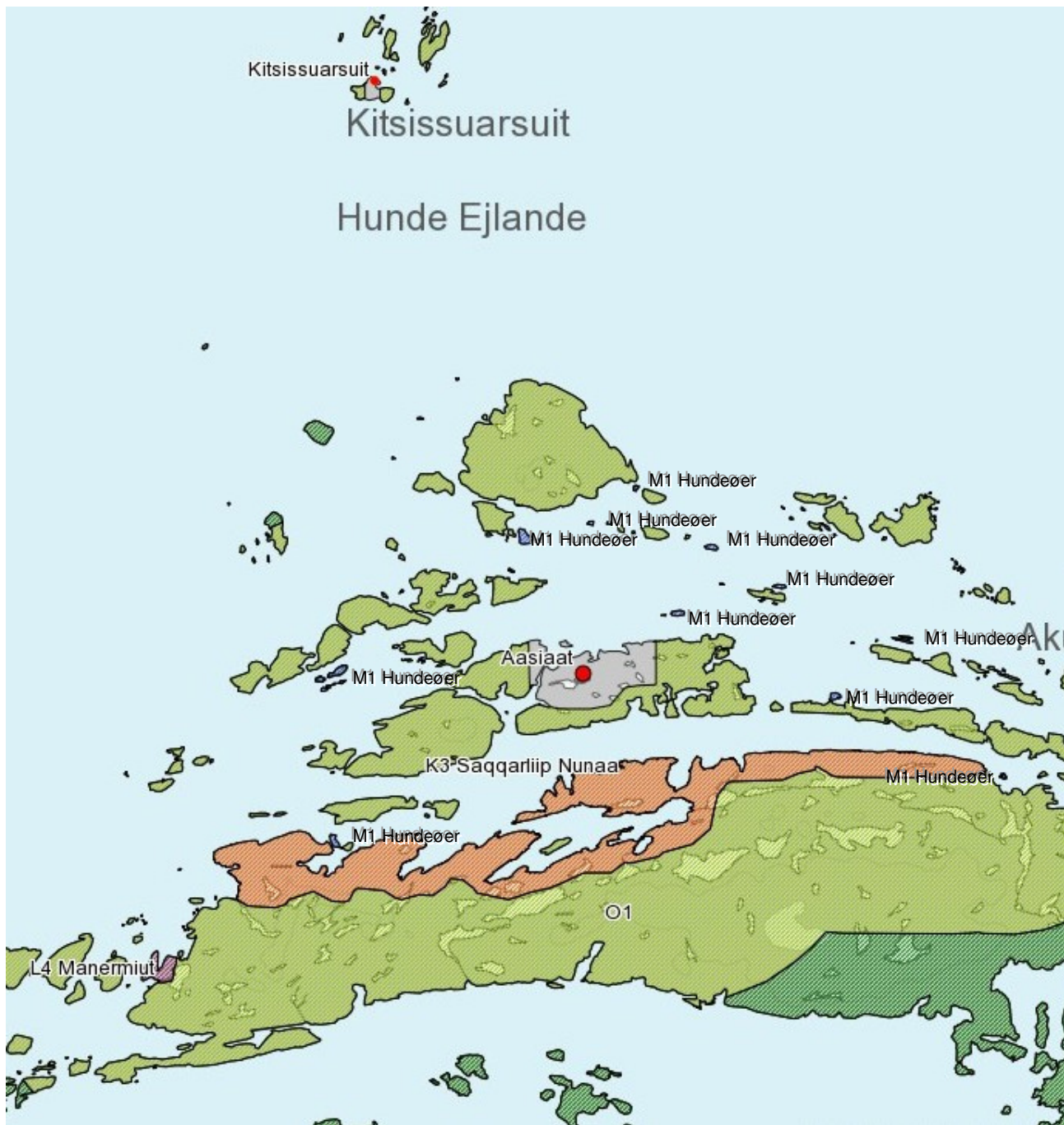
- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasarsiorfartinnulu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutit
- M. Nunaminertaq savaateqartinnut, nunalerinermut il.il. immikkoor
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqaatinullu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atorneqanngitsaq
- O-2. Nunaminertaq sukumiisumik ivigartorfissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Kangaatsiaq taassumalu qanitaani nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 3.4: Aasiaat eqqaannilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasarsiorfartinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutillik
- M. Nunaminertaq savaateqartinnut, nunalerinermut il.il. immikkoor
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqatinnullu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atorineqanngitsaq
- O-2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartorfissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Aasiaat taassumalu qanitaani nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

K3. Saqqarliip Nunaa

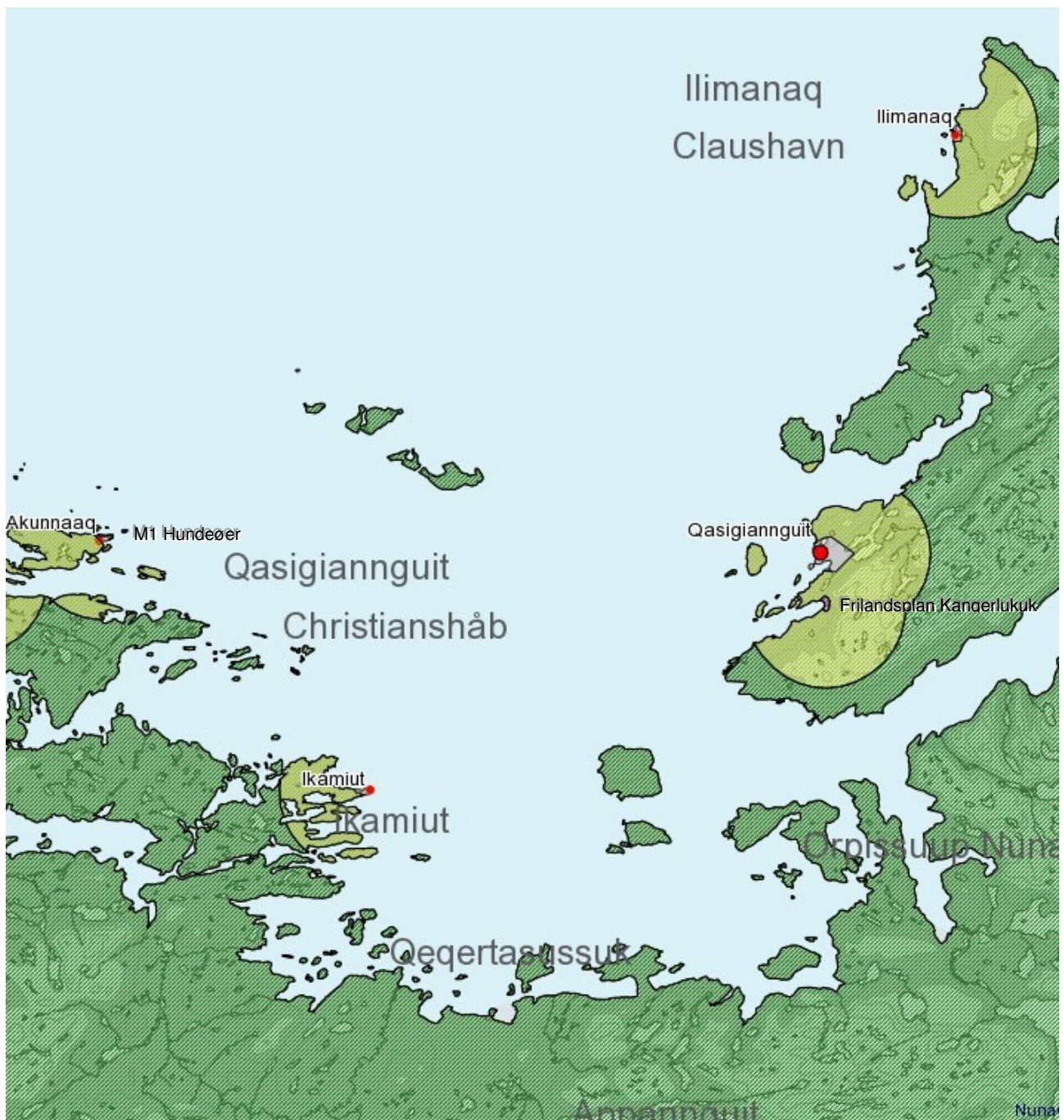
L4. Manermiut

M1. Aasiaat eqqaanni qeqertat qimmeqarfiit

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 3.5: Qasigiannguut eqqaannilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqanut aasasiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutit
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunalerinermut il.il. immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqaatinullu il.il.
- O1. Nunaminertaq atornganngitsut
- O2. Nunaminertaq sukumissumik ivigarlorfissatut immikkoortitaq
- O3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

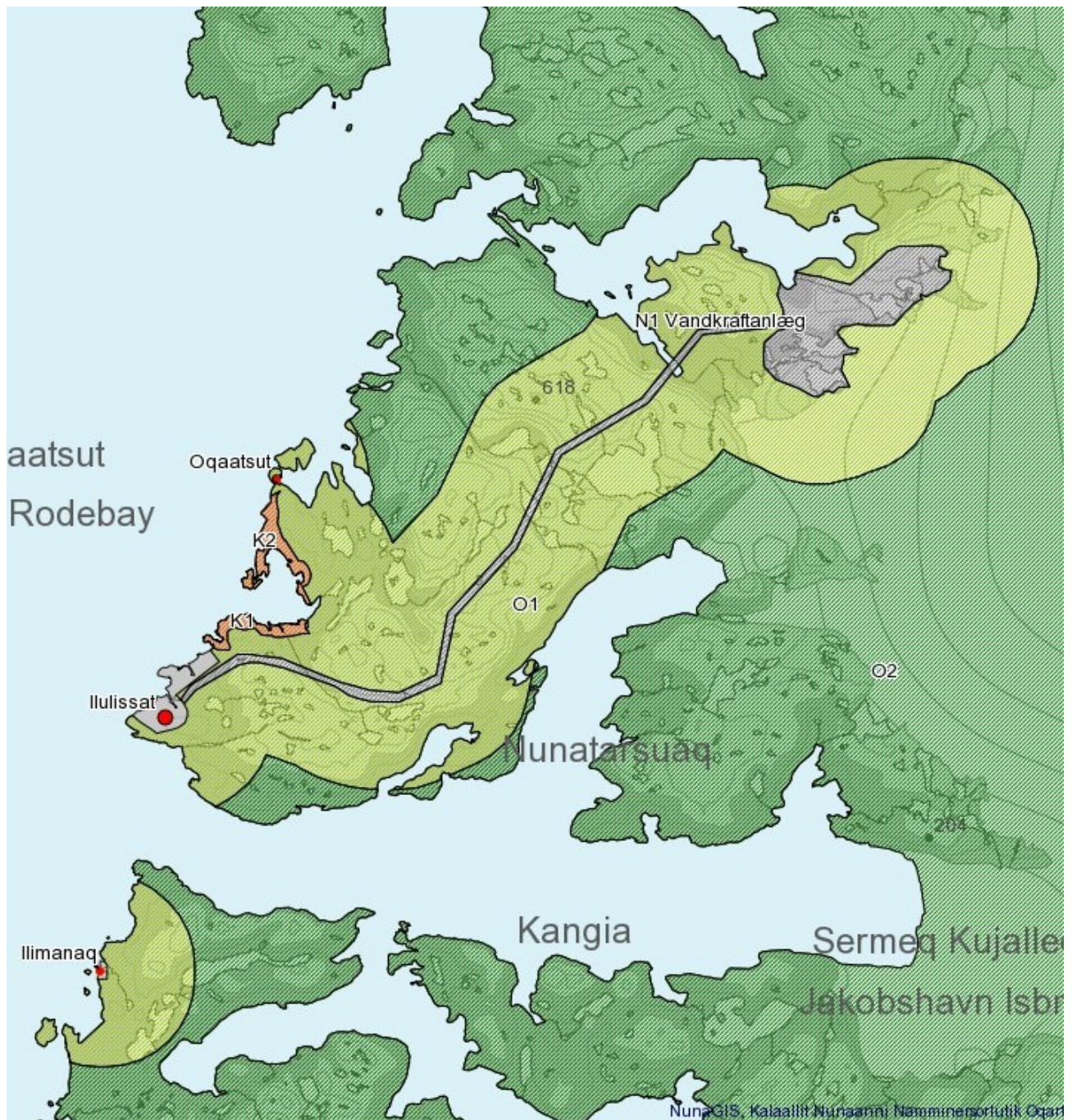
Qasigiannguut taassumalu qanitaani nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

M1. Aasiaat eqqaanni qeqertat qimmeqarfiit

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

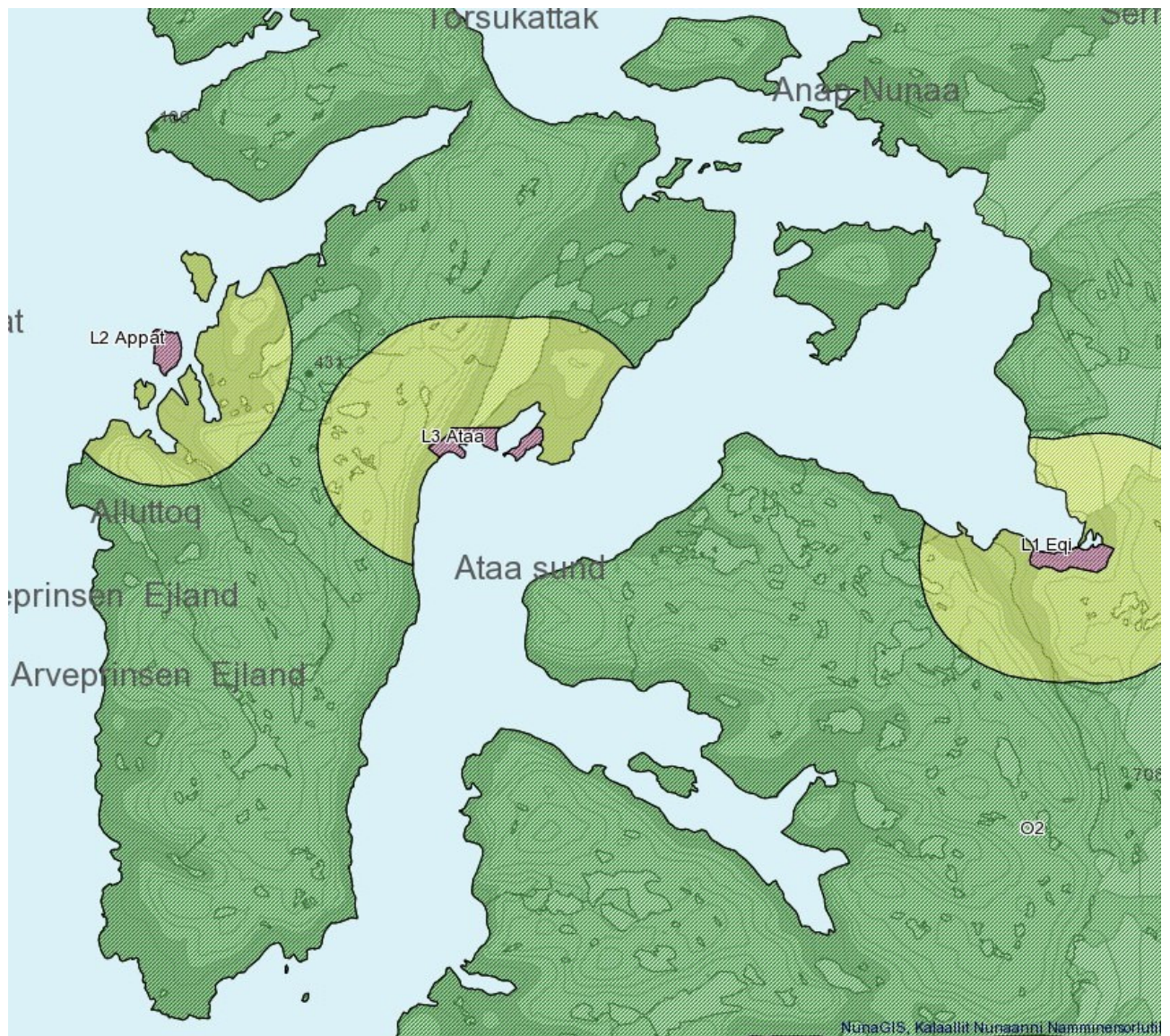
Ilanngussaq 3.6: Ilulissat eqqaannilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasarsiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutilik
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunalerinermut il.il. immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikkimut attavegaatinnullu il.il.
- O1. Nunaminertaq atornegarngitsooq
- O2. Nunaminertaq sukumissumik ivigarlorfissatut immikkoortitaq
- O3. Inuilaag
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Ilulissat eqqaanni taakkunanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:
 K1 aamma K2. Paakitsup Nunaanni sumiiffiit sunngiffimmi aasarsiortarfittullu il.il. atornegartartunik illuarallit
 N1. Paakitsumi erngup nukinganik innaallagissiorfik
 O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut
 O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 3.7: Ilulissat avannaanni tassanilu sumiiffiit aggorneri

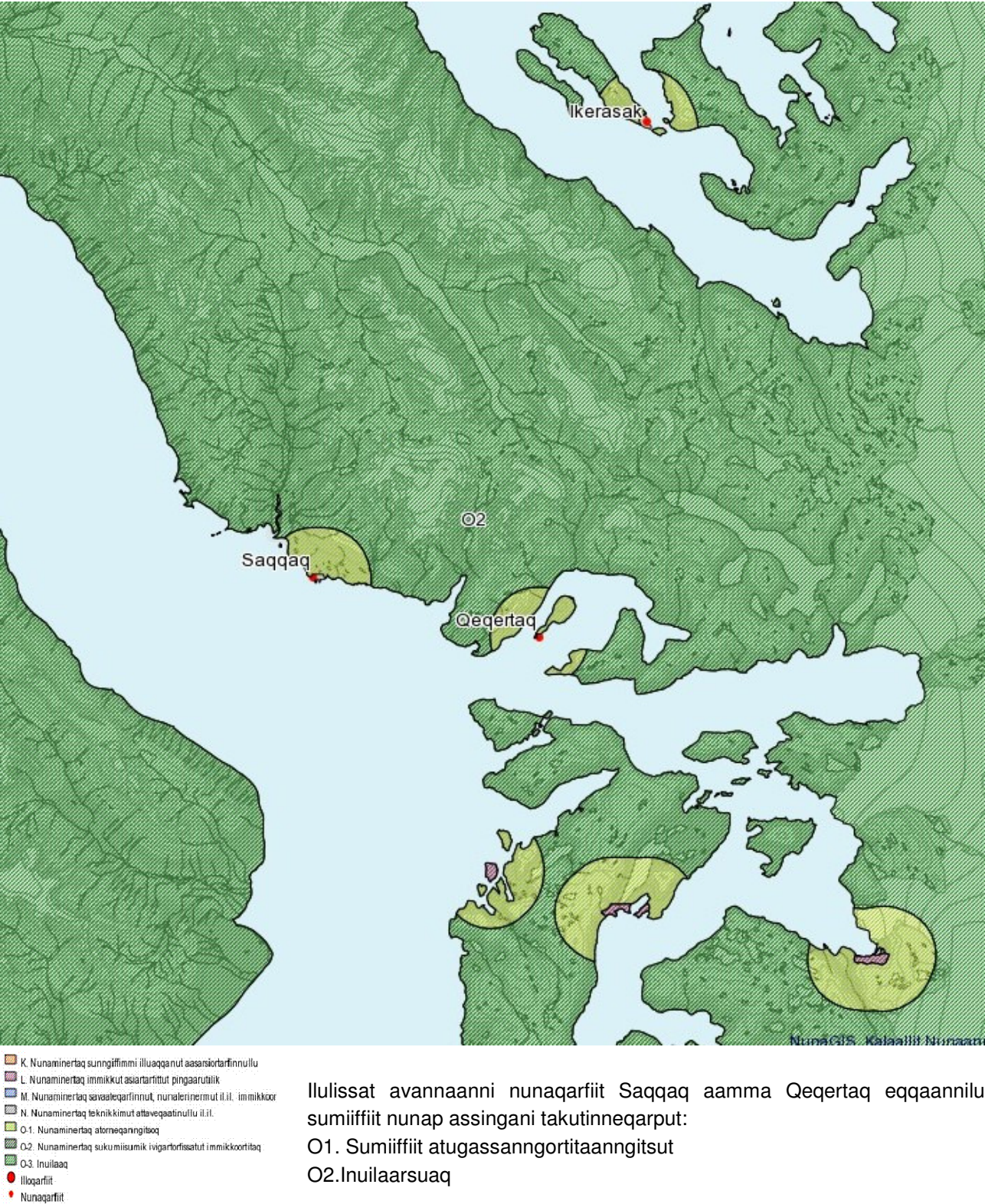

- K. Nunaminertaq sunngimmi illuaqqanul aasasortartinnulu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutilik
- M. Nunaminertaq savaaleqarfittut, nunalerinermut il.il. immikkoor
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqaatinullu il.il.
- O1. Nunaminertaq atornerangitsaq
- O2. Nunaminertaq sukuusumik ivigartorfissatut immikkoortitaq
- O3. Inuilaq
- Illoqarfitt
- Nunaqarfitt

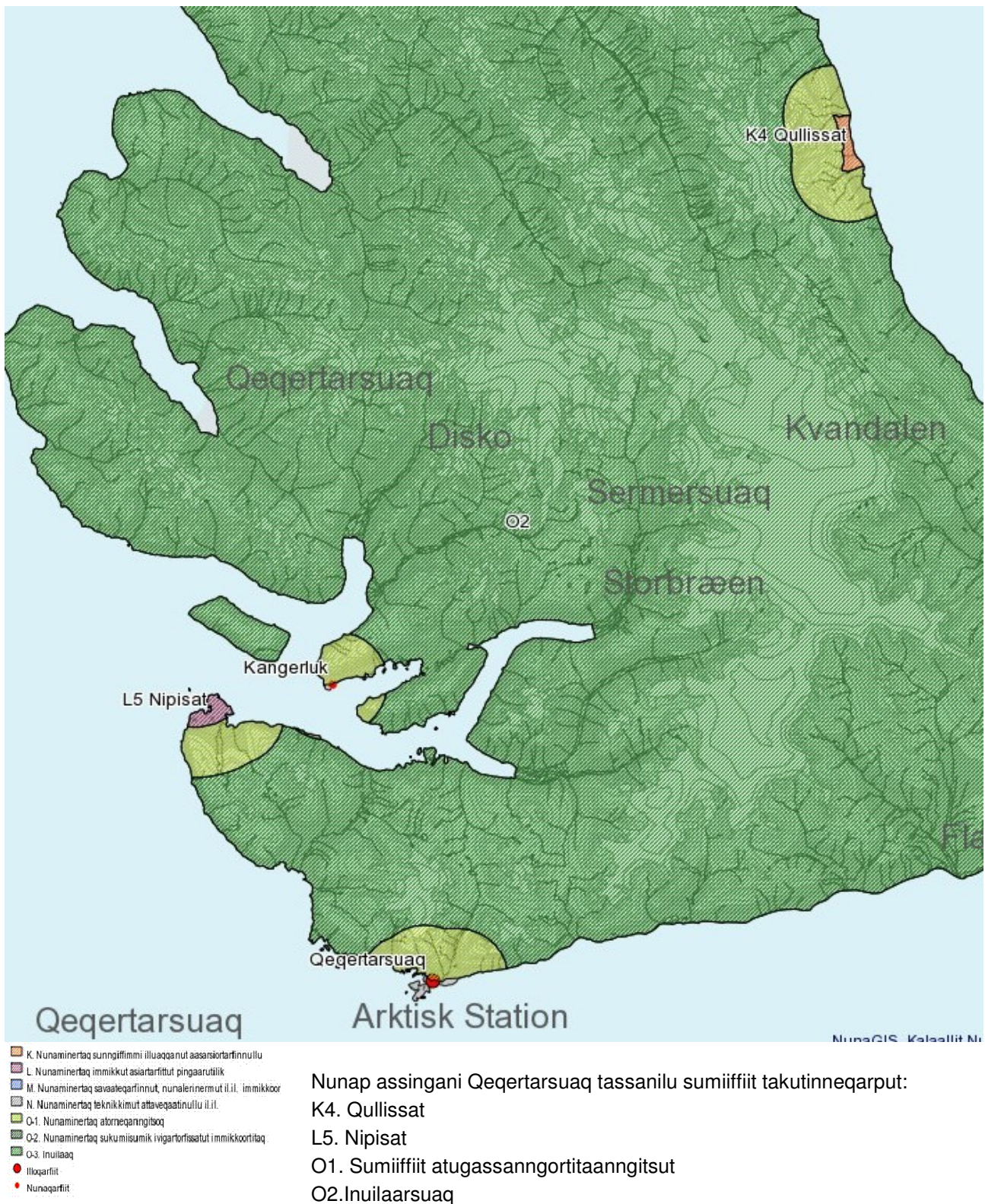
Ilulissat avannaanni tassanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

- L1. Eqi
- L2. Appat
- L3. Ataa
- O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut
- O2. Inuilaarsuaq

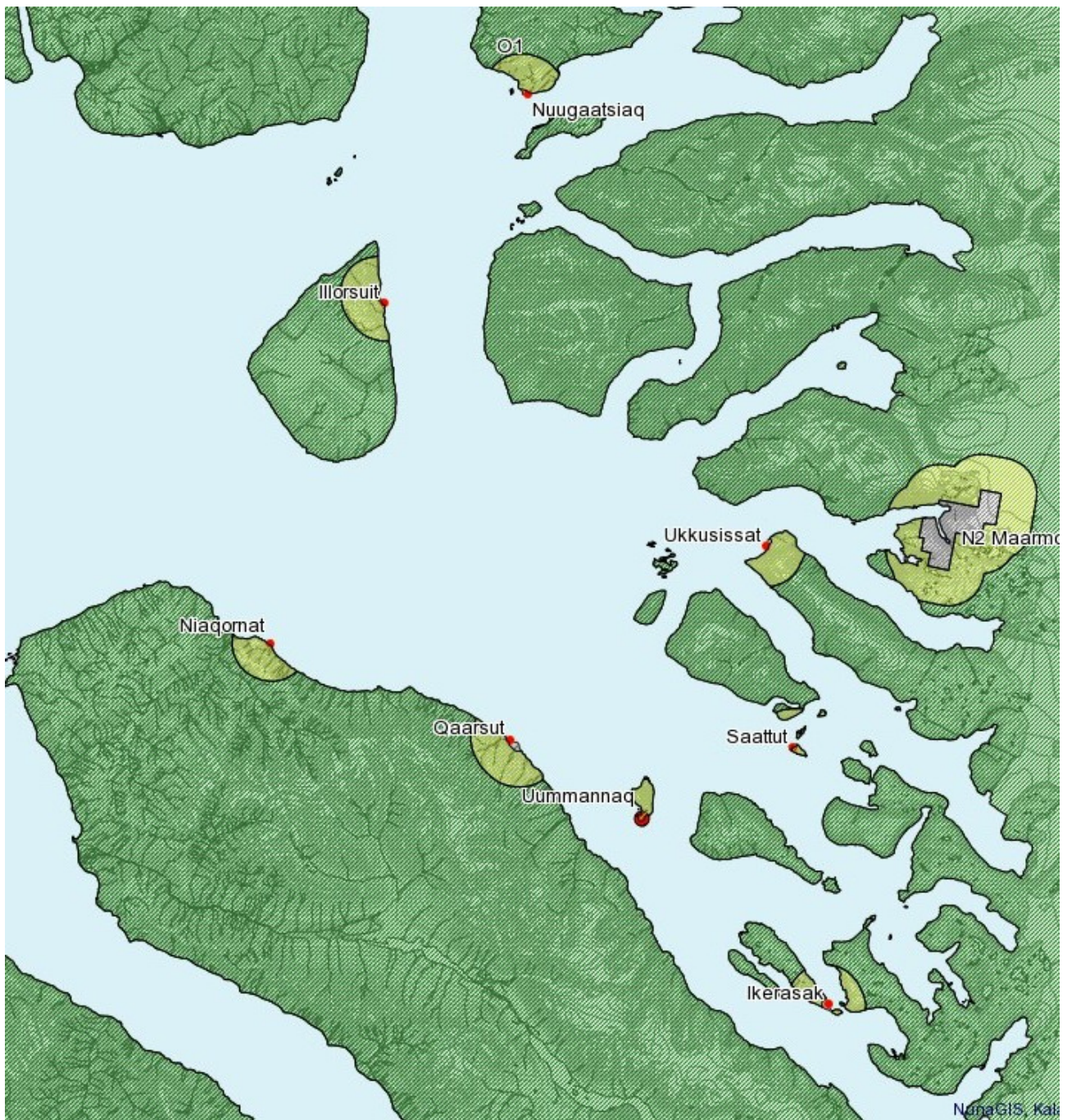
Ilanngussaq 3.8: Saqqaq aamma Qeqertaq eqqaannilu sumiiffiit aggorneri

Ilanngussaq 3.9: Qeqertarsuaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri

Ilanngussaq 3.10: Uummannaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasasiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutit
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunalerinermut il.il. immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikkimut attavegaatinnullu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atornerangitsoq
- O-2. Nunaminertaq sukumissumik ivigarlorfissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

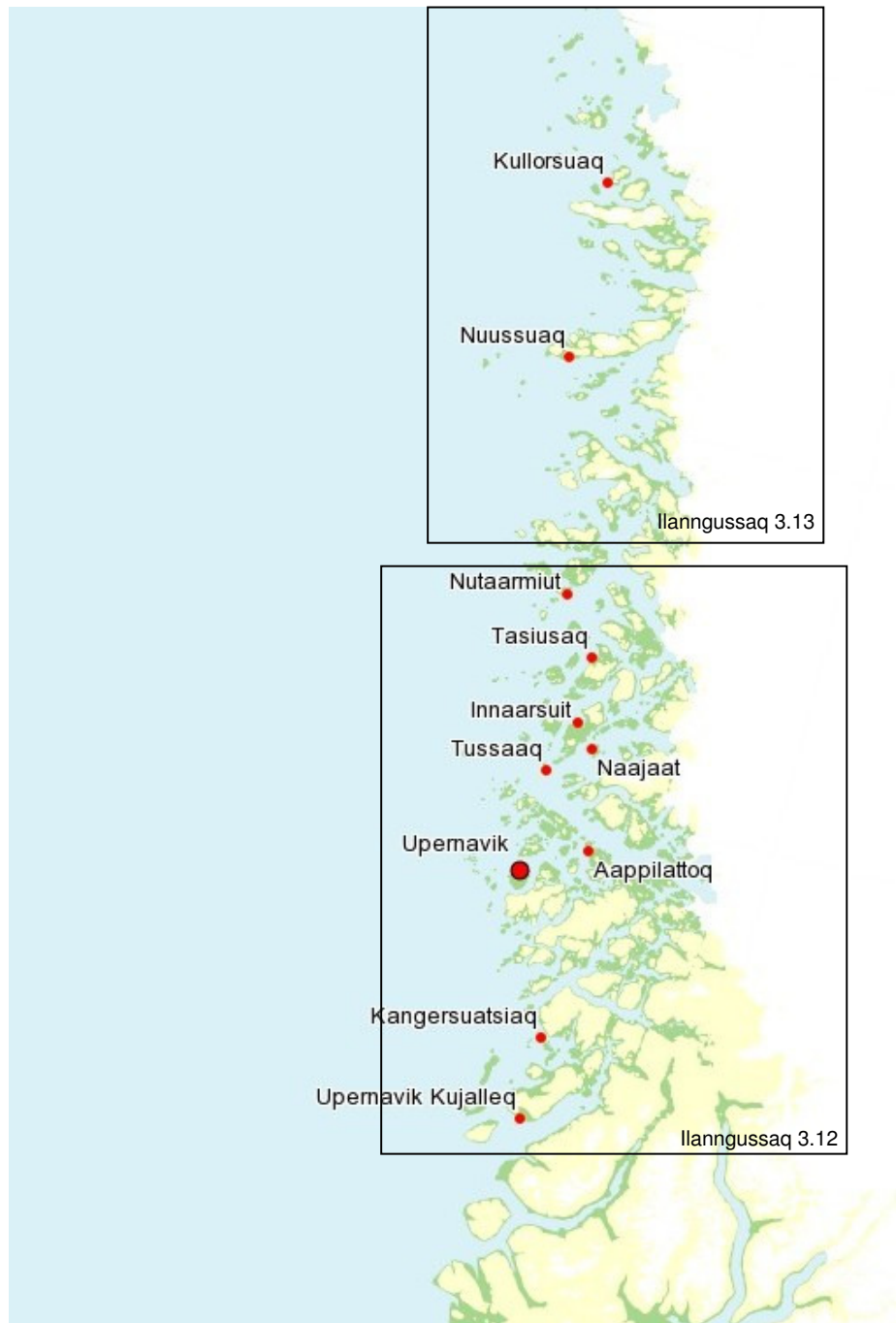
Uummannaq eqqaanilu nunaqarfiit kiisalu sumiiffiit qaninnerit nunap assingani takutinneqarput:

N2. Maarmorilimmi aatsitassarsiorfik

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 3.11: Qaasuitsup Kommuniata Qeqqani sumiiffiit aggornerinut nunap assinga

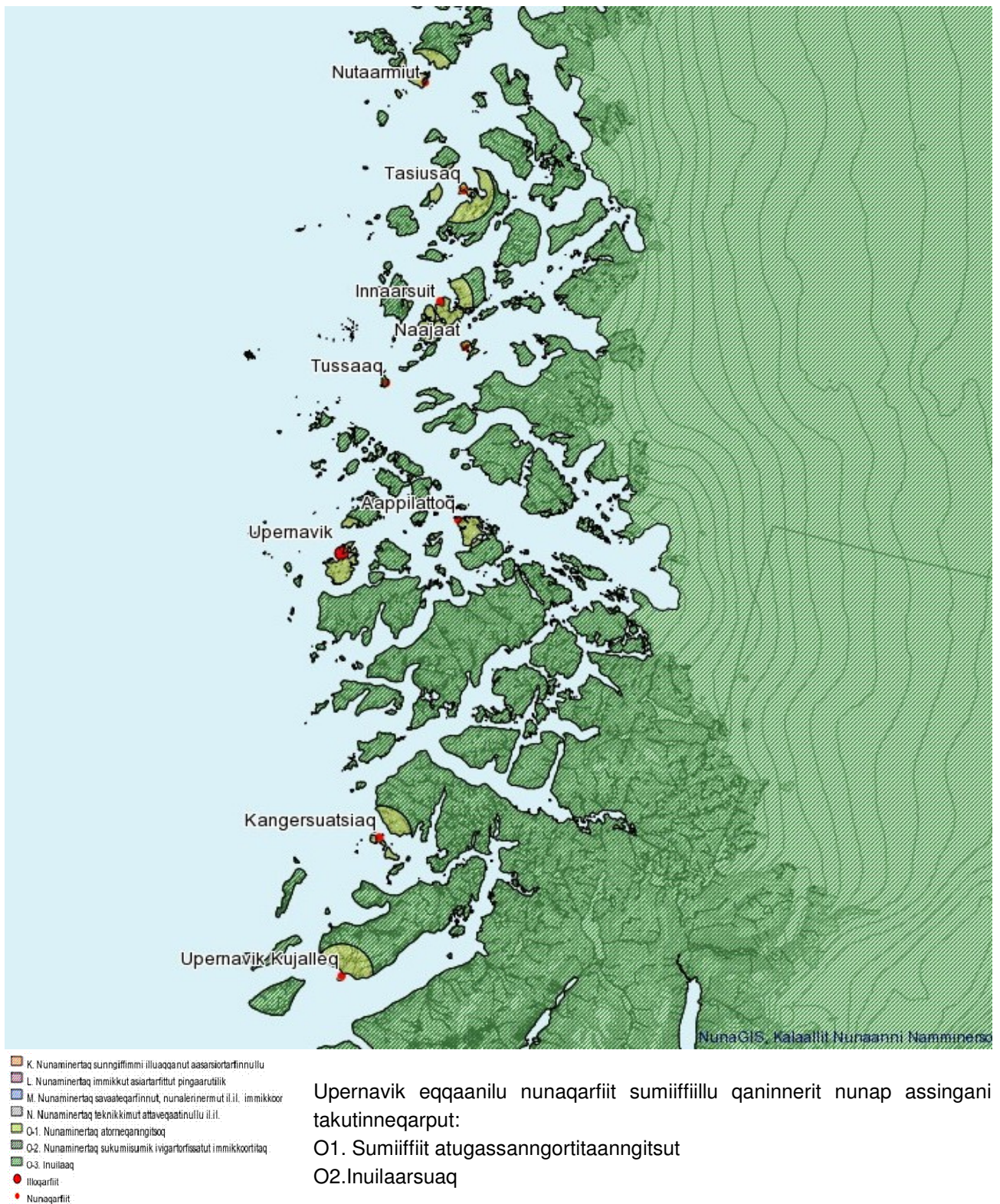

- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit
- Nuna 200 m sinnerlugu annertussut
- Nuna

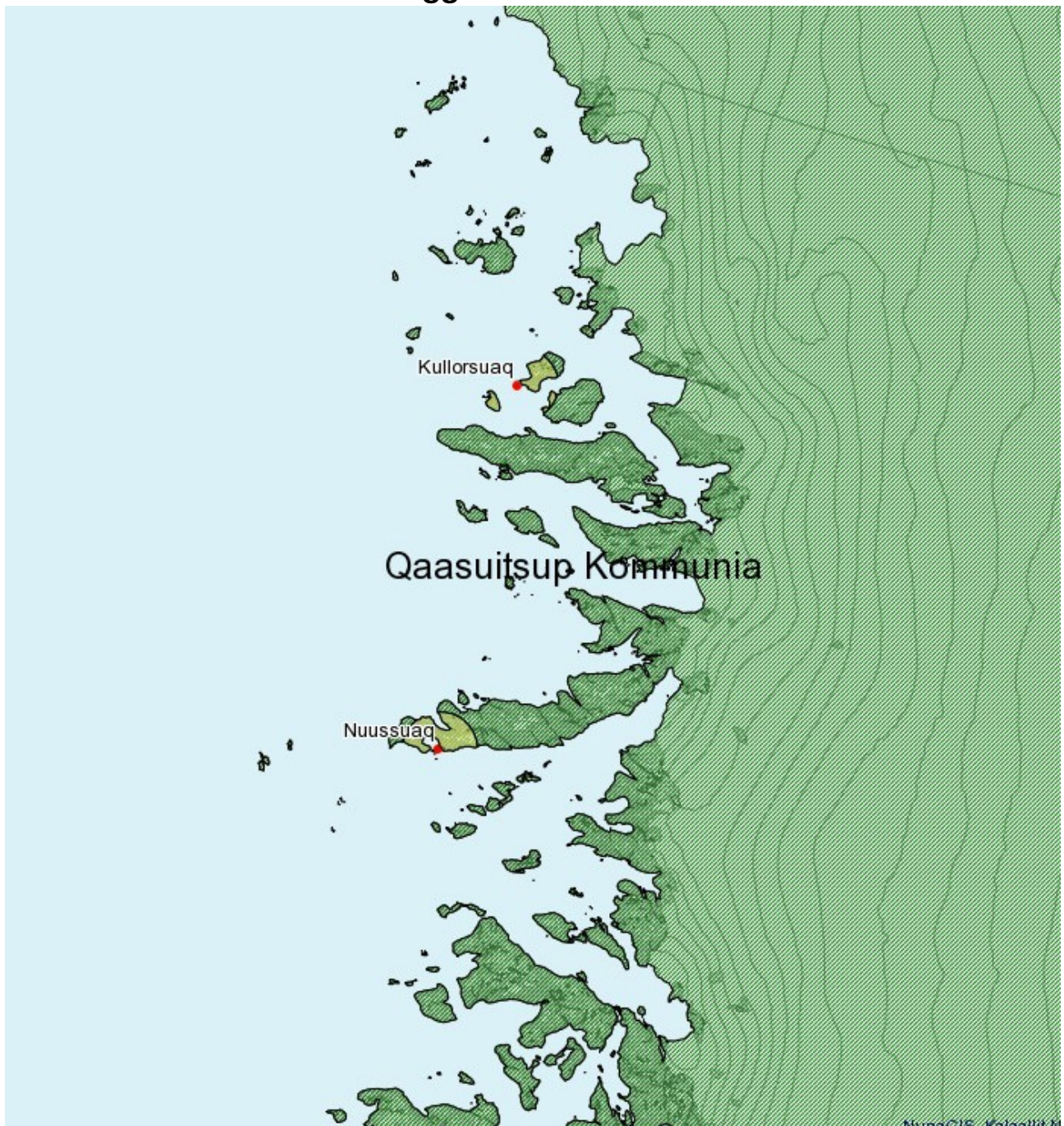
Nunap assingani Qaasuitsup Kommuniani Upernaviup eqqaani sumiiffiit nunaqarfiillu qaninnerit takutinneqarput.

Aamma nunap assingani ilanngussaq 3.12-mi aamma 3.13-imi killiliussat takutinneqarput.

Ilanngussaq 3.12: Upernavik eqqaanilu sumiiffiit aggorneri

Ilanngussaq 3.13: Kullorsuaq aamma Nuussuaq taakkulu eqqaanni sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasansiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutit
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunalerinermut il.il. immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikimut attaveqaatinullu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atorneranngitsoo
- O-2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartorfissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Upernaviup avannaani nunaqarfiit Kullorsuaq aamma Nuussuaq taakkulu eqqaanni sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:
 O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut
 O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 3.14: Qaanaaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasansiortartinnu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutillik
- M. Nunaminertaq saavaaleqarfinnut, nunaletinnermut il.il. immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqaatinu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atorneranngitsaq
- O-2. Nunaminertaq sukuusumik ivigartorfissatut immikkoortaaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Qaanaaq eqqaanilu nunaqarfiit sumiiffiillu qaninnerit nunap assingani takutinneqarput:

K5. Qeqertarsuaq

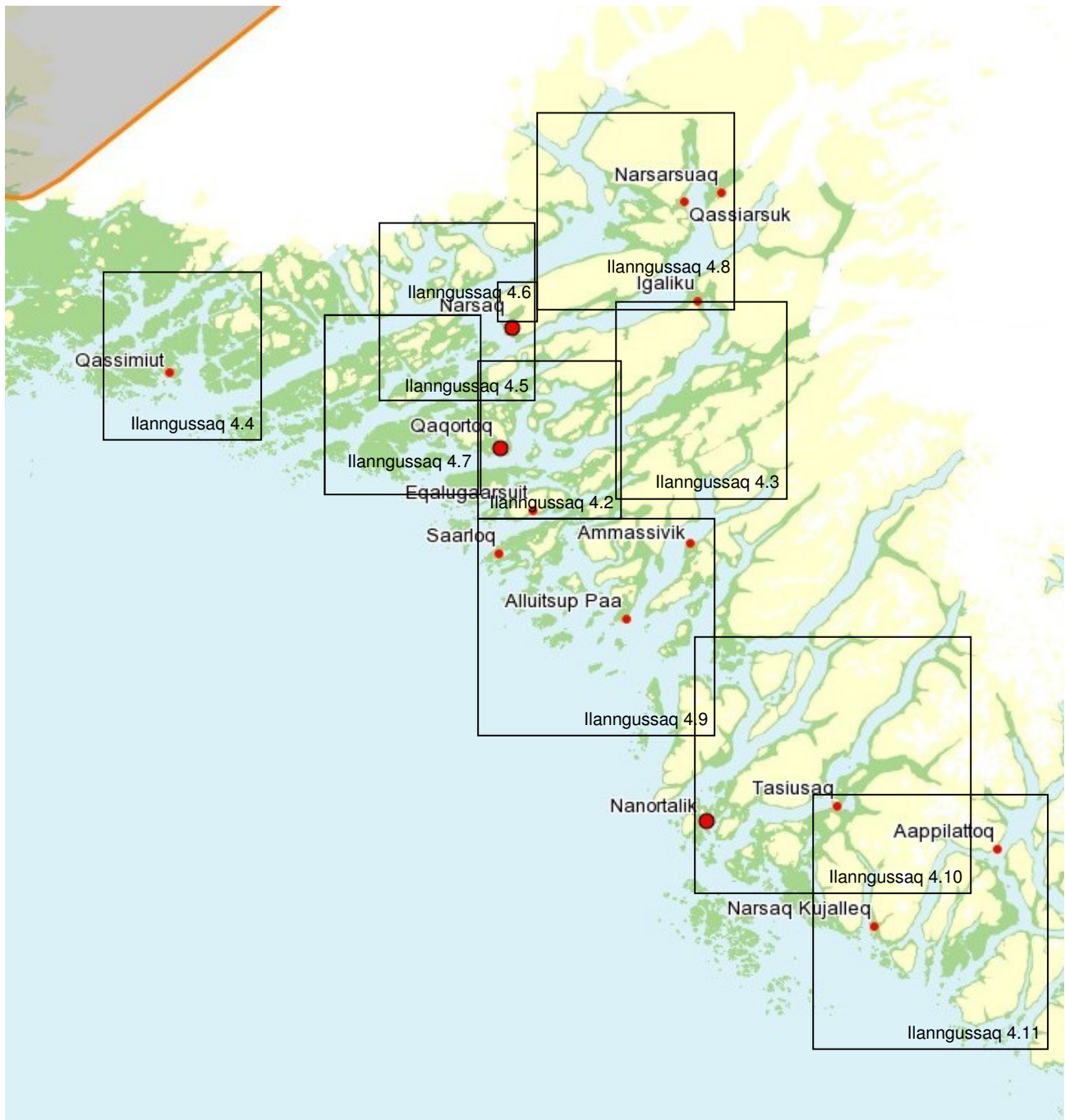
K6. Qeqertat

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

Sumiiffik aappalungusersumik killiligassaq tassaavoq Dundas, kommunit aggornerisa avataanniittoq, taamaattumillu pilersaarusiornermi nuna tamakkerlugu maleruagassanut ilaatinneqanngitsaq.

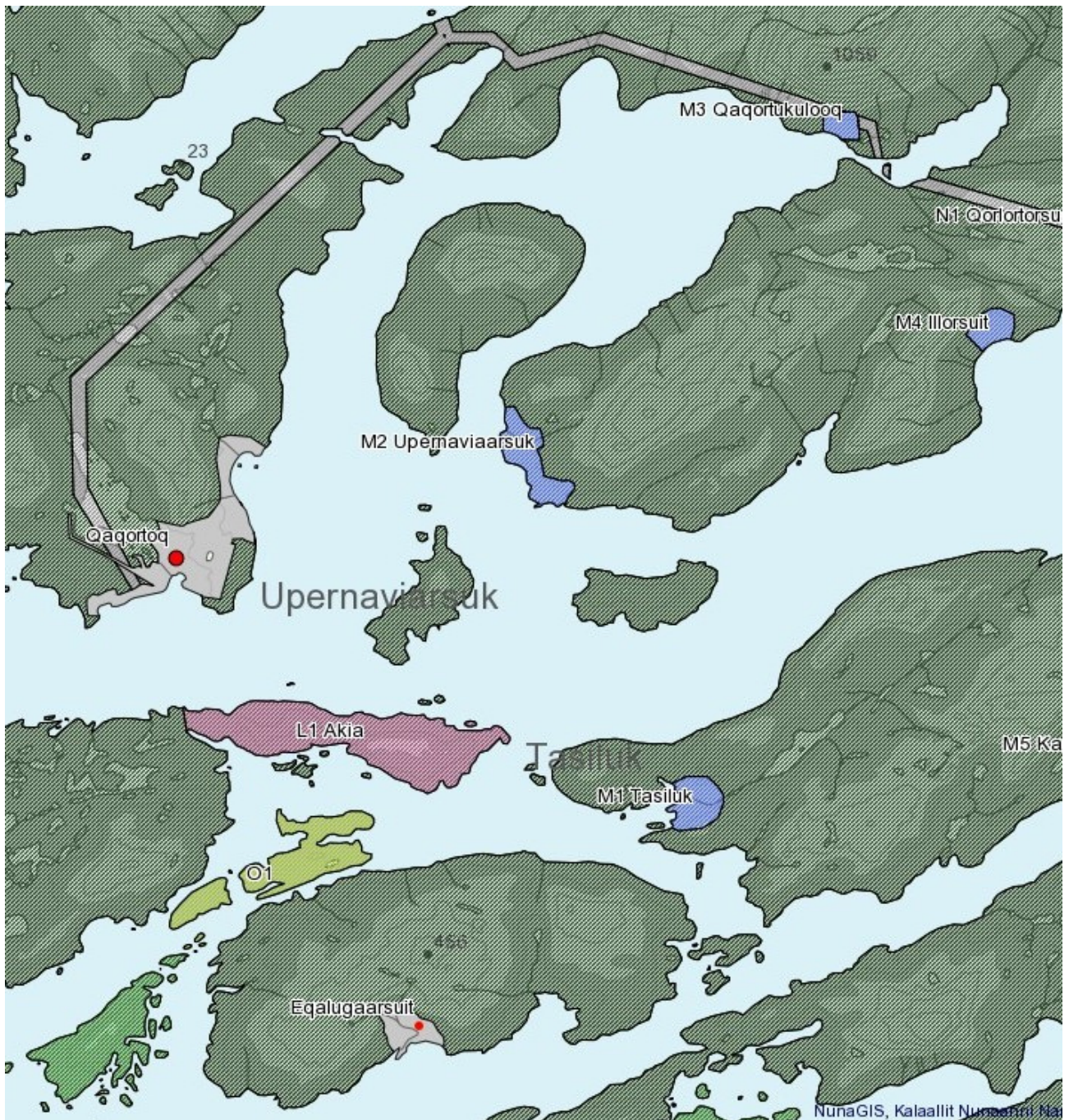
Ilanngussaq 4.1: Kommune Kujallermi sumiiffiit aggornerinut nunap assinga

- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit
- Nuna 200 m sinnerlugu annertussuaq
- Nuna

Nunap assingani Kommune Kujallermi illoqarfiit nunaqarfiillu takussutissiorneqarput. Aamma nunap assingani ilanngussaq 4.2-p, 4.3-p, 4.4-p, 4.5-ip, 4.6-ip, 4.7-ip, 4.8-p, 4.9-p, 4.10-p aamma 4.11-p killilerneqarneri takutinneqarput.

Ilanngussaq 4.2: Qaqortoq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri

Qaqortumi taassumalu eqqaani sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

L1. Akia

M1 – M4. Tasilik, Upernaviaarsuk, Qaqortukuloq aamma Illorsuit

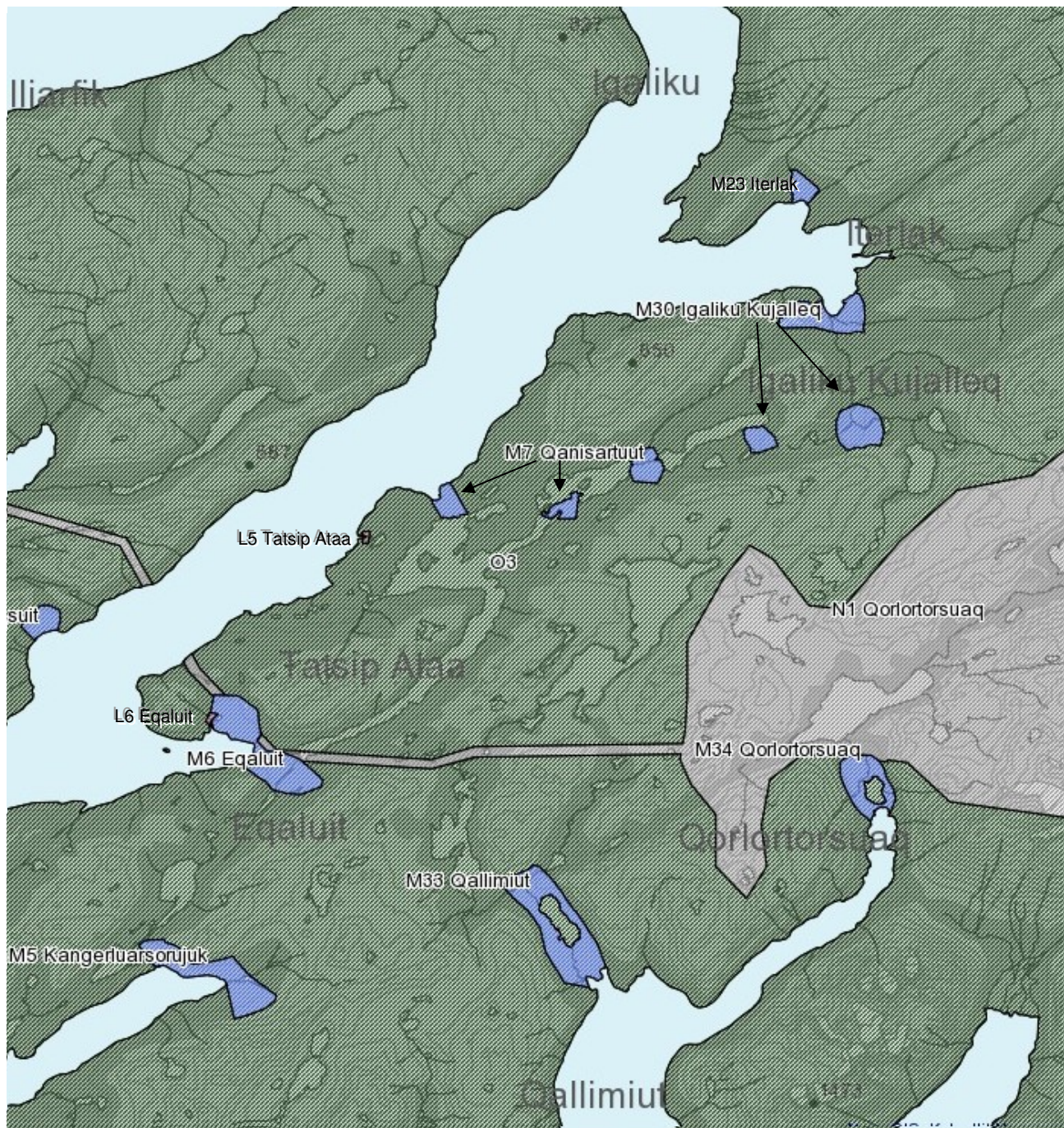
N1. Qorlortorsuarmi erngup nukinganik innaallagissiorfik

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

O3. Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassanngortitat

Ilanngussaq 4.3: Qaqortup kangia tassanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqanul aasasiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutit
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunalerinermut il.il. immikkoor
- N. Nunaminertaq teknikkimut attavegaatinnullu il.il.
- O1. Nunaminertaq atornganngibooq
- O2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartorfissatut immikkoortaaq
- O3. Inuilaq
- Illoqarfitt
- Nunaqarfitt

Qaqortup kangiani tassanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

L5. Tatsip Ataa

K6, Egaluit

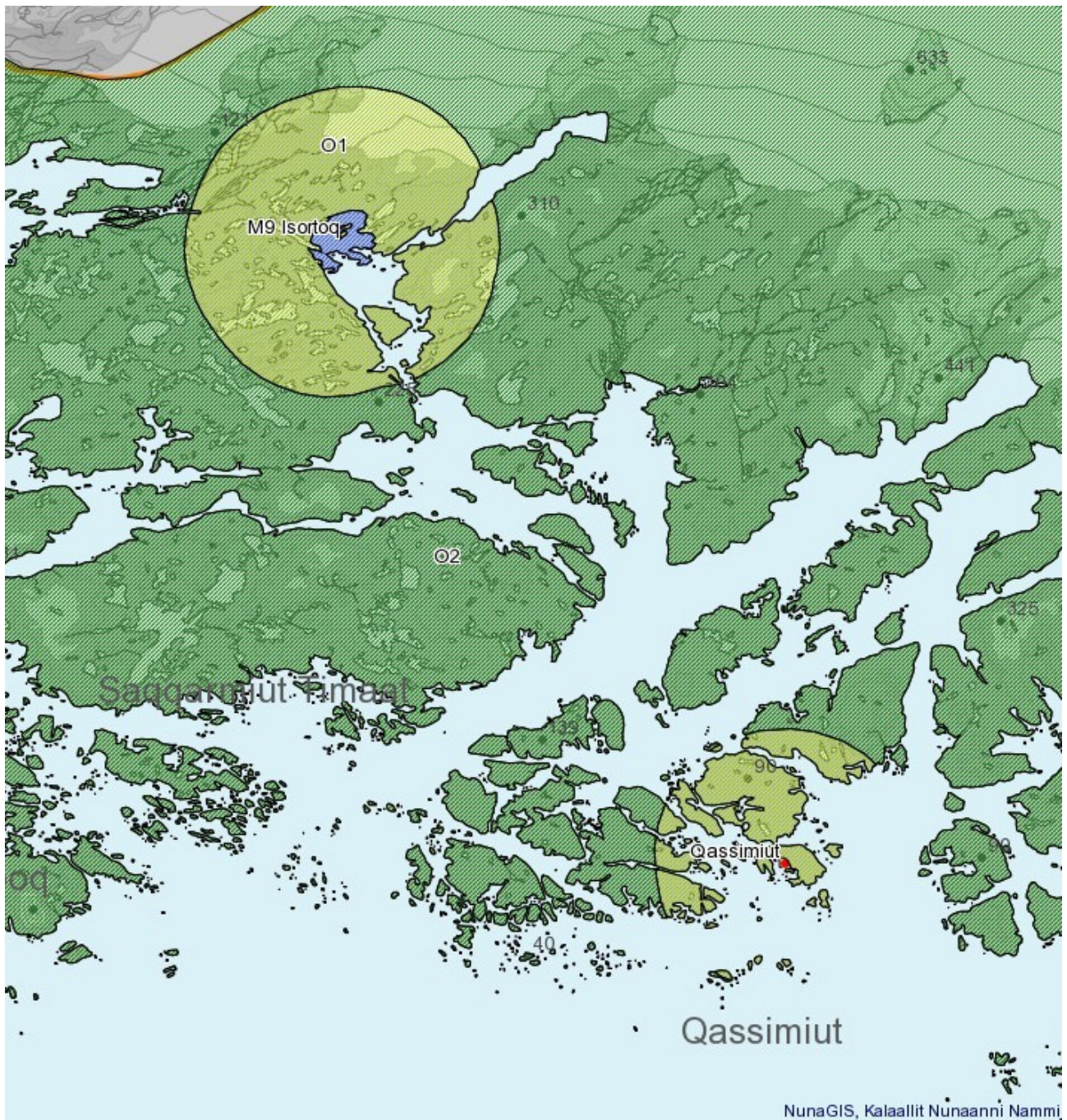
M5 – M7, M23, M30, M33 aamma M34. Kangerluarsorujuk, Egaluit,

Qanisartuut, Ilerlak, Igaliku Kujalleq, Qallimiut aamma Qorlortorsuaq

N1. Qorlortorsuarmi erngup nukinganik innaallagissiorfik

O3. Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassanngortitat

Ilanngussaq 4.4: Qassimiut eqqaanilu sumiiffiit aggorneri

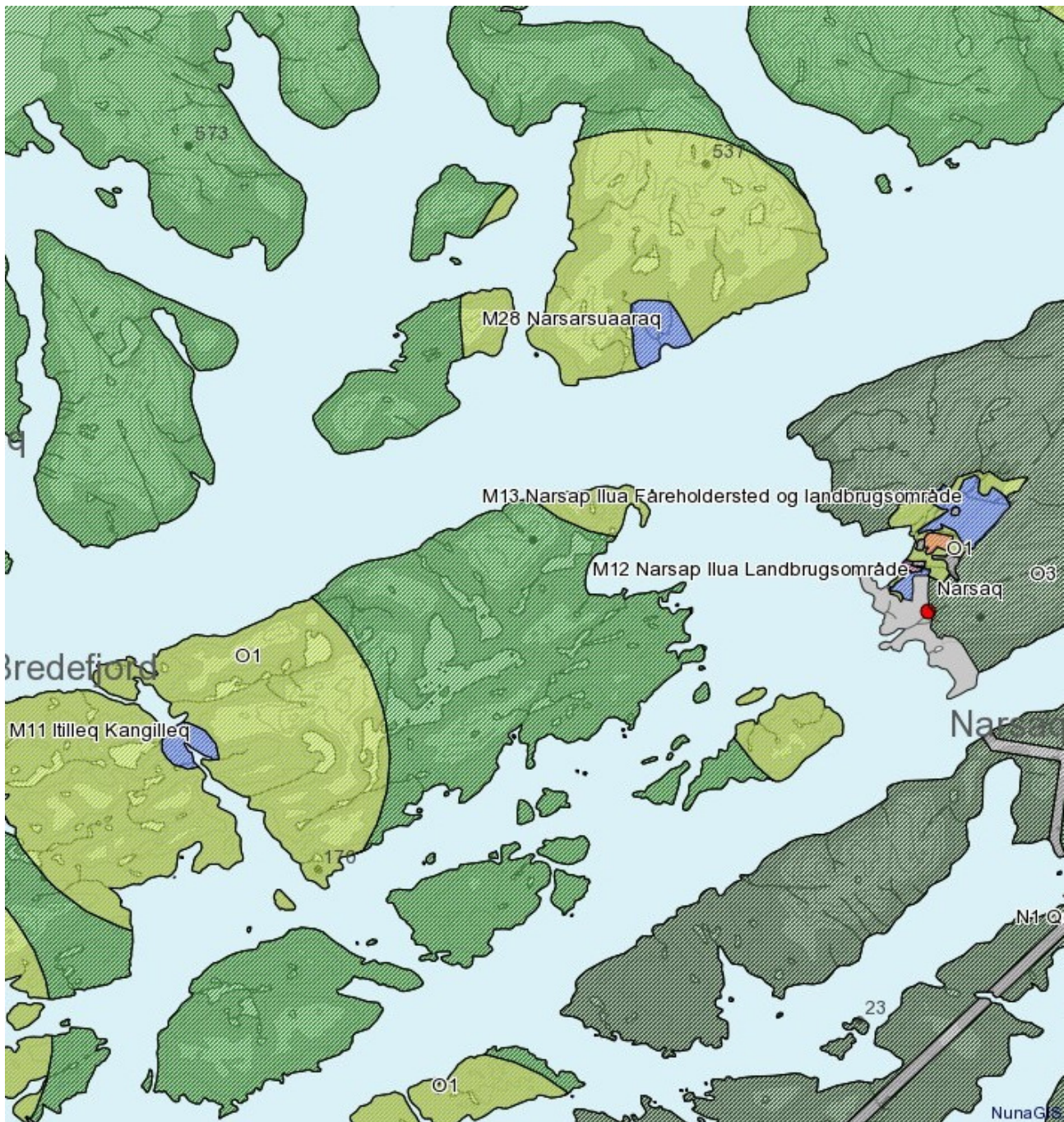
Qaqortup kitaani nunaqarfimmi Qassimiuni eqqaanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

M9. Isortoq

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

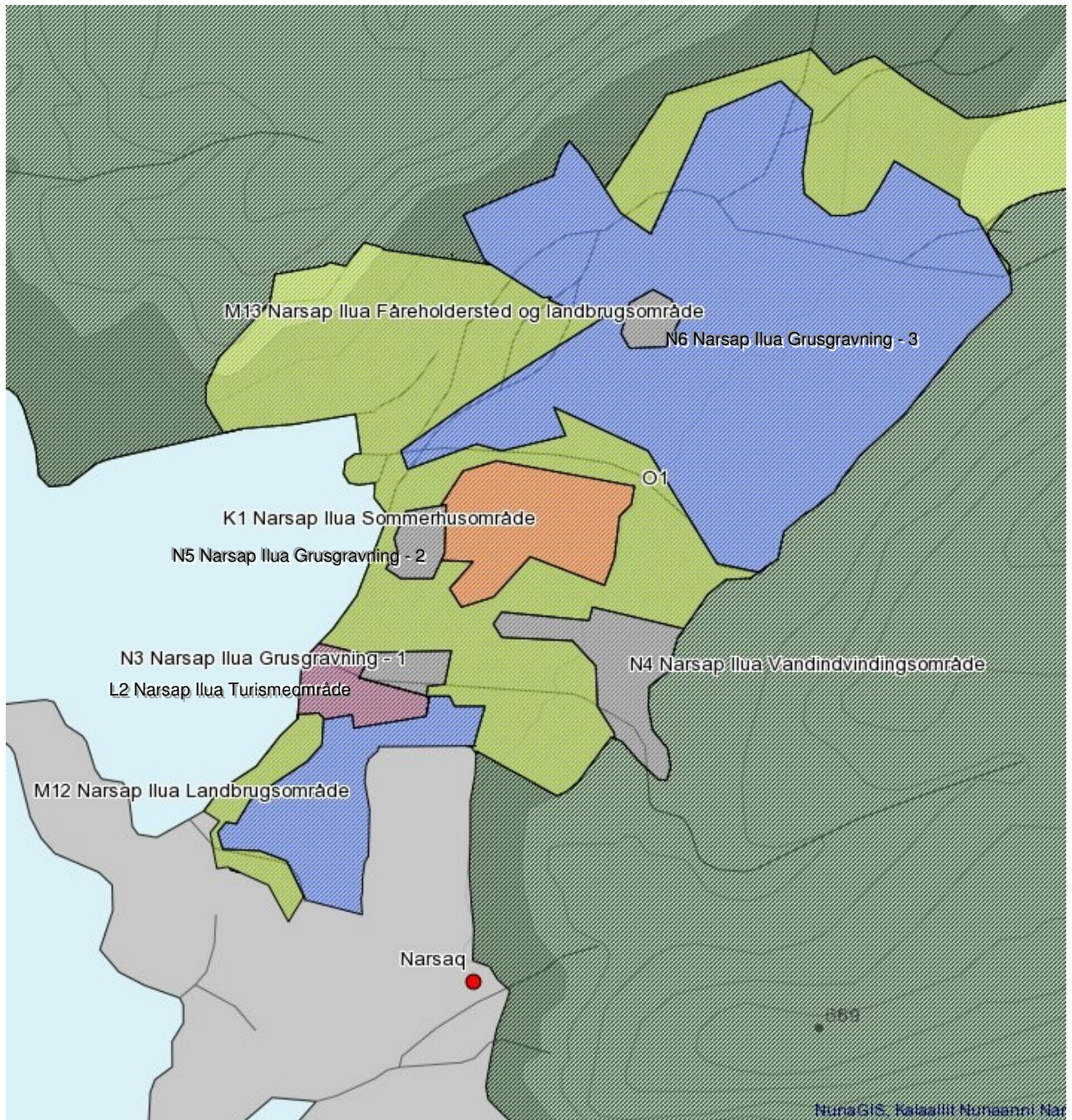
O2. Inuilaarsuaq

Ilanngussaq 4.5: Narsaq eqqaanilu sumiiffiit aggorneri

Narsaq eqqaanilu sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:
M11 – M13 aamma M28. Itilleq Kangilleq, Narsap Iluani sumiiffiit marluk,
kiisalu Narsarsuaaraq
O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut
O2. Inuilaarsuaq
O3. Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassanngortitat

Ilanngussaq 4.6: Narsap Ilua tassanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqanul aasarsiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutilik
- M. Nunaminertaq savaateqarfinnut, nunalerimmut il.il. immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikkimut attavegaatinnullu il.il.
- O1. Nunaminertaq atorngarngitsaq
- O2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartorfissatut immikkoortaq
- O3. Inuillaq
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Narsap (Narsap Ilua) avannaani taassumalu eqqaani sumiiffiit nunap assingani takutinneqarput:

K1. Aasarsiortarfinnik illuaqarfik

L2. Takornariartitsisarfik

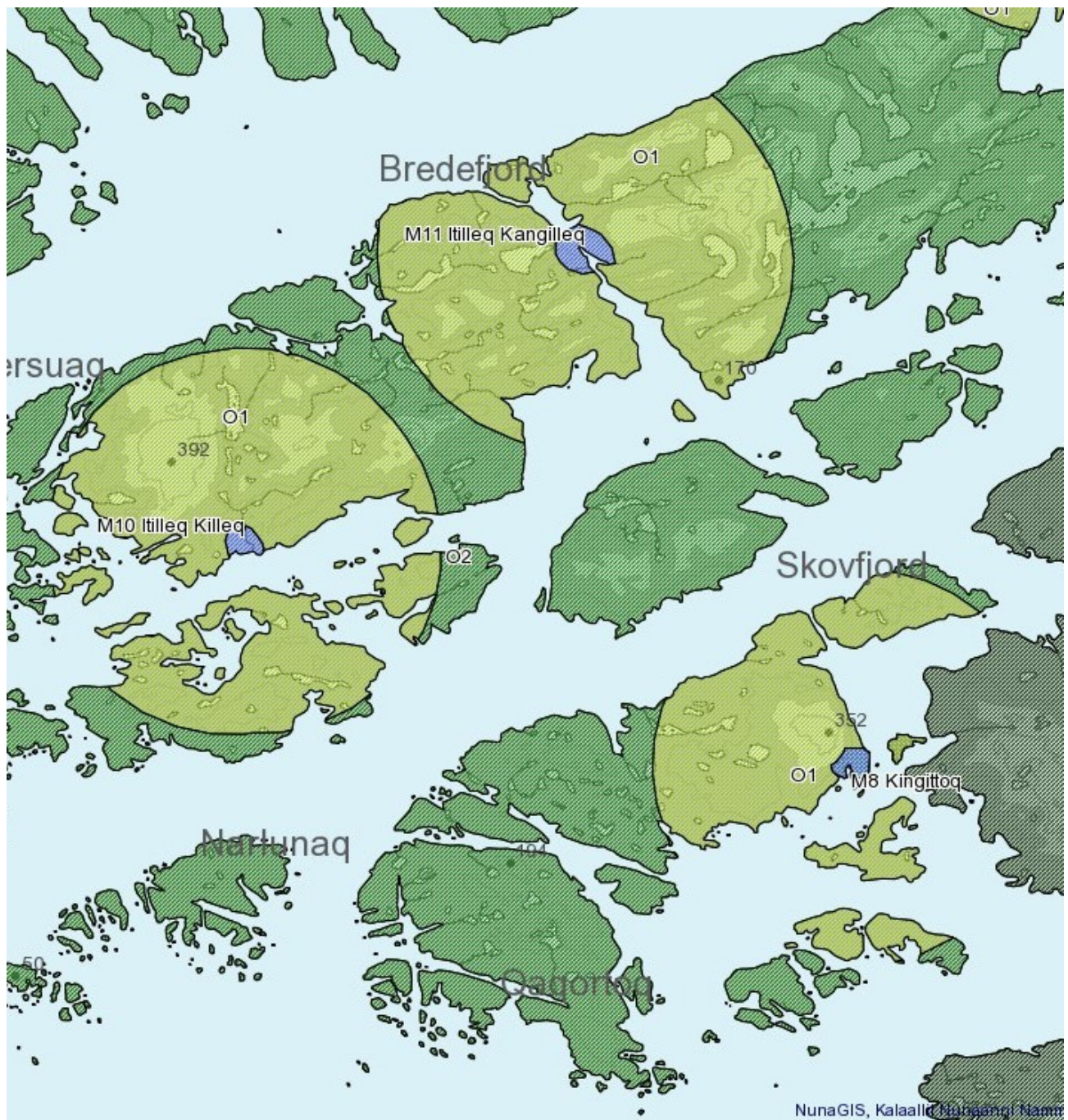
M12 aamma M13. Nunaleriffik kiisalu savaateqarfik aamma nunaleriffik

N3 – N6. Ujaraaqqerivimmi imermillu milluaavimmi sumiiffiit pingasut

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O3. Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassanngortitat

Bilag 4.7: Qaqortup/Narsap kitaa tassanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqanul aasasiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutilik
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunalerinermut il.il. immikkoor
- N. Nunaminertaq teknikimut attavegaatinnullu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atornganngitsaq
- O-2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartorfissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunagarfiit

Qaqortup Narsallu kangianni sumiiffiit aggorneri uku nunap assingani takutinneqarput:

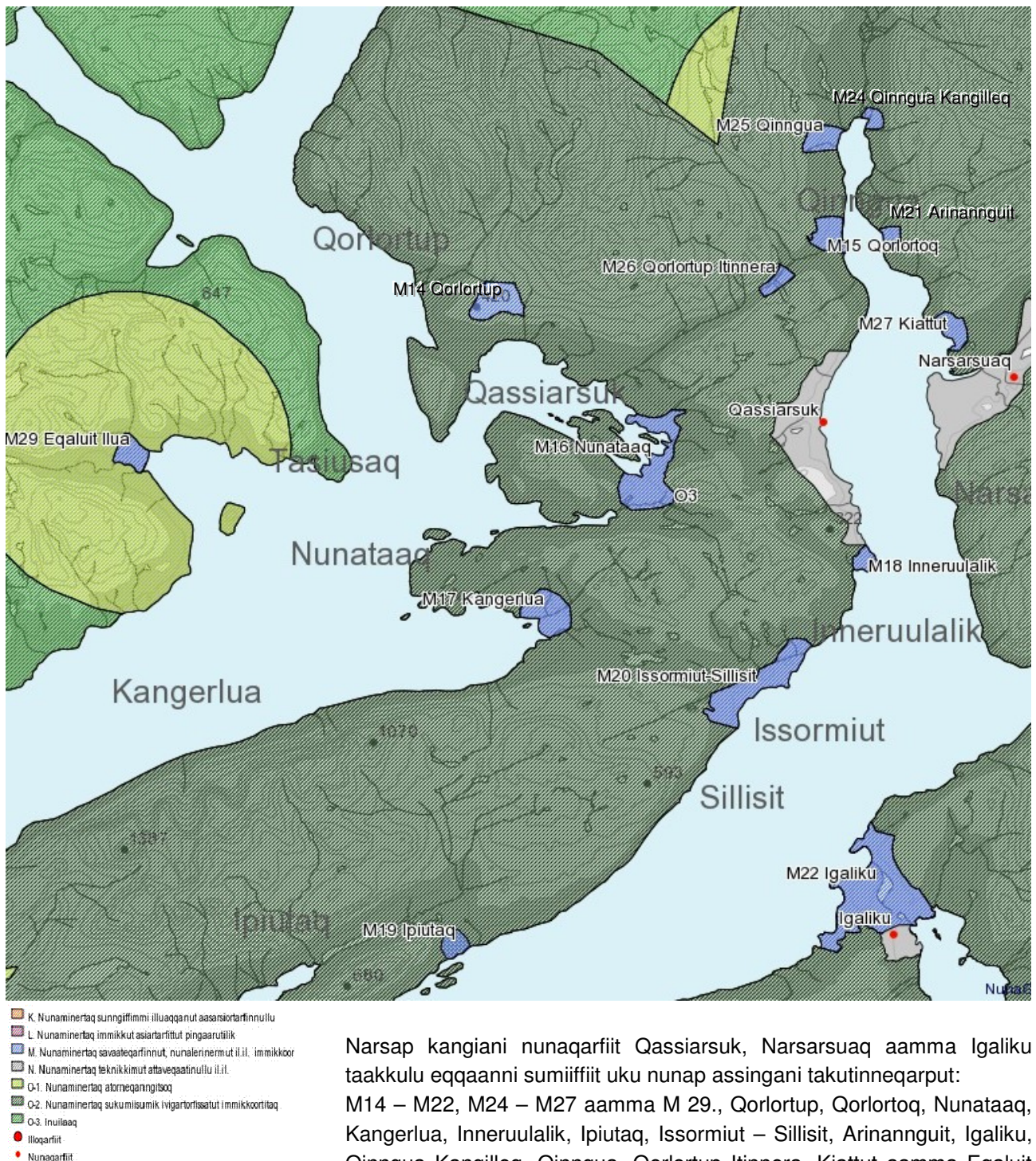
M8, M10 aamma M11. Kingittoq, Itilleq Killeq aamma Itilleq Kangilleq

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

O3. Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassanngortitat

Ilanngussaq 4.8: Qassiarsuk, Narsarsuaq aamma Igaliku taakkulu eqqaanni sumiiffiit aggorneri

Narsap kangiani nunaqarfiit Qassiarsuk, Narsarsuaq aamma Igaliku taakkulu eqqaanni sumiiffiit uku nunap assingani takutinneqarput: M14 – M22, M24 – M27 aamma M 29., Qorlortup, Qorlortoq, Nunataaq, Kangerlua, Inneruulalik, Ipiutaq, Issormiut – Sillisit, Arnannguit, Igaliku, Qinnngua Kangilleq, Qinnngua, Qorlortup Itinnera, Kiattut aamma Eqluit Ilua

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

O3. Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassanngortitat

Ilanngussaq 4.9: Saarloq aamma Alluitsup Paa taakkunanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqqanut aasasiortarfinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarittut pingaarutilik
- M. Nunaminertaq savaaleqartinnut, nunalerinermut il.il. immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikkimut attavegaatinnullu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atornerangitsaq
- O-2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartorfissatut immikkoortaq
- O-3. Inuilaq
- Illoqarfiit
- Nunagarfiit

Nanortallip avannamut kangiani nunaqarfiit Saarloq aamma Alluitsup Paa taakkulu eqqaanni sumiiffiit uku nunap assingani takutinneqarput:

K2. Uunartoq

L2. Alluitsoq

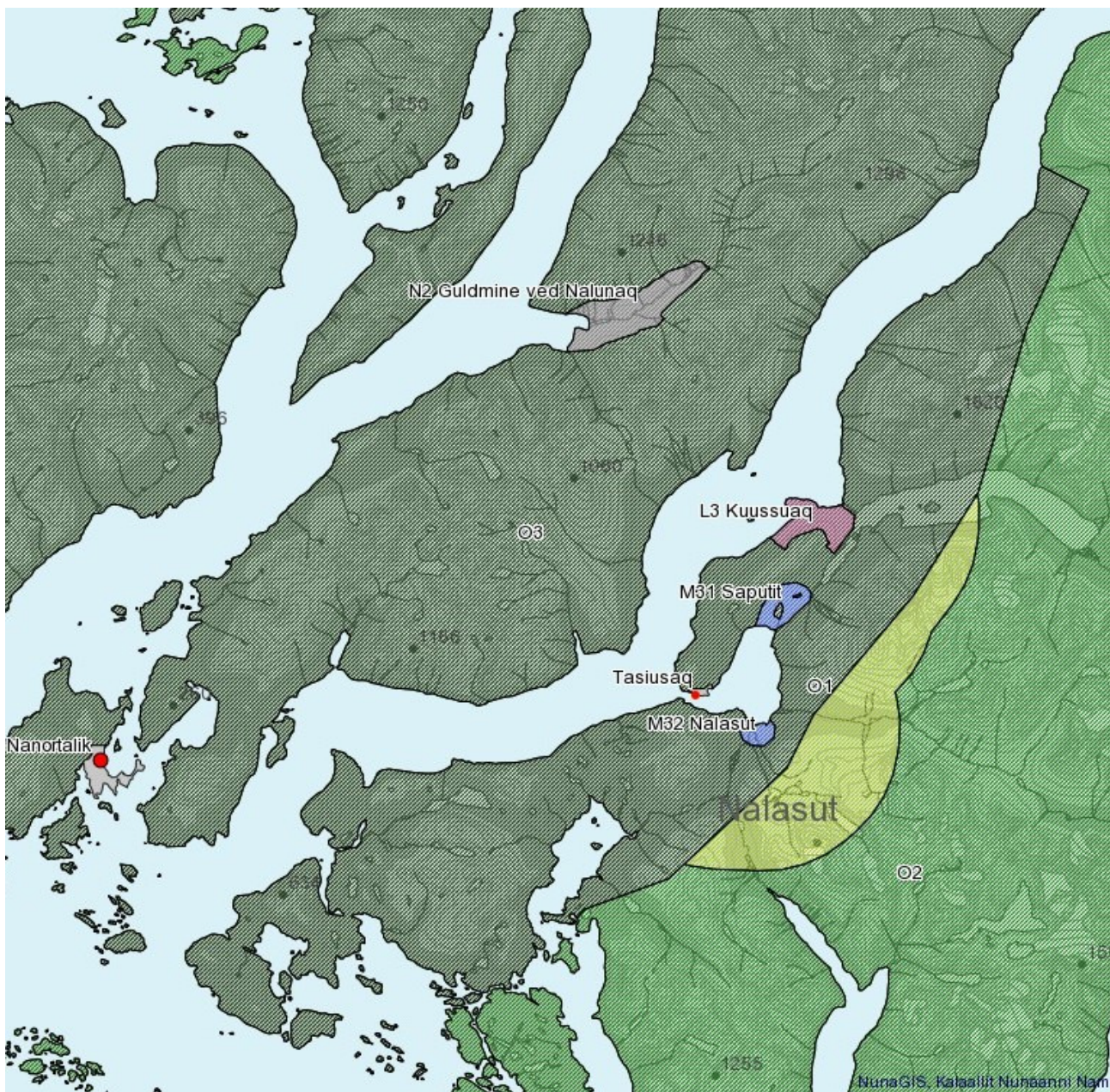
M35. Eqalugaarsuit

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

O3. Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassanngortitat

Ilanngussaq 4.10: Nanortalik tassanilu sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuaqaanul aasasiortarfinnu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarfittut pingaarutit
- M. Nunaminertaq savaaleqarfinnut, nunaleri nermut il.il. immikkoo
- N. Nunaminertaq teknikkimut attaveqaatinu il.il.
- O1. Nunaminertaq atorneqanngitsoq
- O2. Nunaminertaq sukumissumik ivigartorfissatut immikkoortitaq
- O3. Inuilaq
- Illoqarfitt
- Nunaqarfitt

Nanortalik eqqaanilu sumiiffiit uku nunap assingani takutinneqarput:

L3. Kuussuaq

M3 aamma M32. Saputit aamma Nalasut

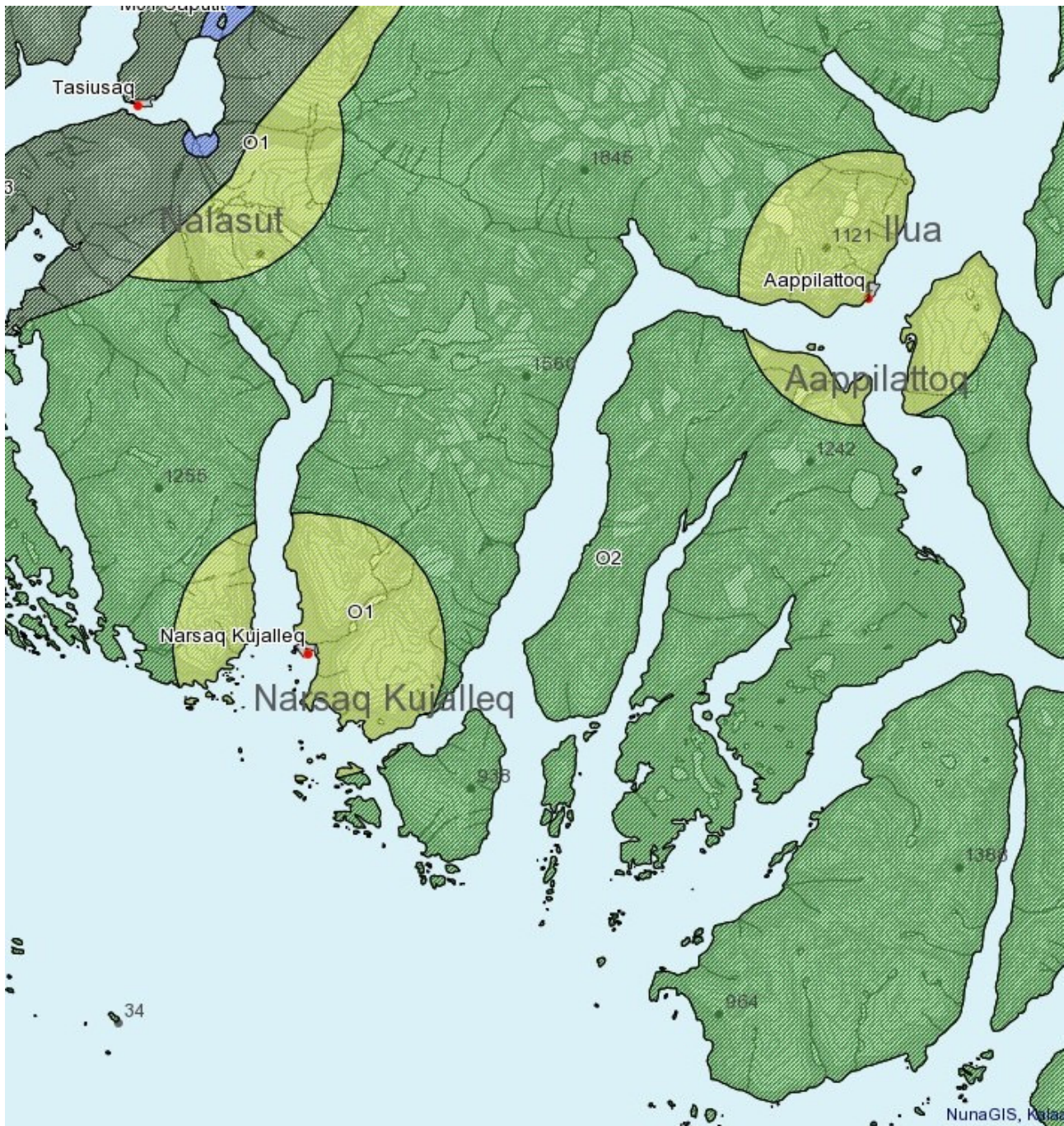
N2. Nalunami kultisiorfik

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

O3. Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassanngortitat

Ilanngussaq 4.11: Tasiusaq, Narsaq Kujalleq aamma Aappilattoq taakkulu eqqaanni sumiiffiit aggorneri

- K. Nunaminertaq sunngiffimmi illuagga nut aasarsiorfartinnullu
- L. Nunaminertaq immikkut asiartarittut pingaarutillik
- M. Nunaminertaq savaaleqartinnut, nunaletinnertut il.il. immikkoor
- N. Nunaminertaq teknikkimut attavegaatinullu il.il.
- O-1. Nunaminertaq atornerangitsaq
- O-2. Nunaminertaq sulumisumik ivigartorfissatut immikkoortitaq
- O-3. Inuilaag
- Illoqarfiit
- Nunaqarfiit

Nanortallip kujammut kangiani nunaqarfiit Tasiusaq, Narsaq Kujalleq aamma Aappilattoq taakkulu eqqaanni sumiiffiit uku nunap assingani takutinneqarput:

O1. Sumiiffiit atugassanngortitaanngitsut

O2. Inuilaarsuaq

O3. Sumiiffiit annertuumik ivigartorfissatut atugassanngortitat